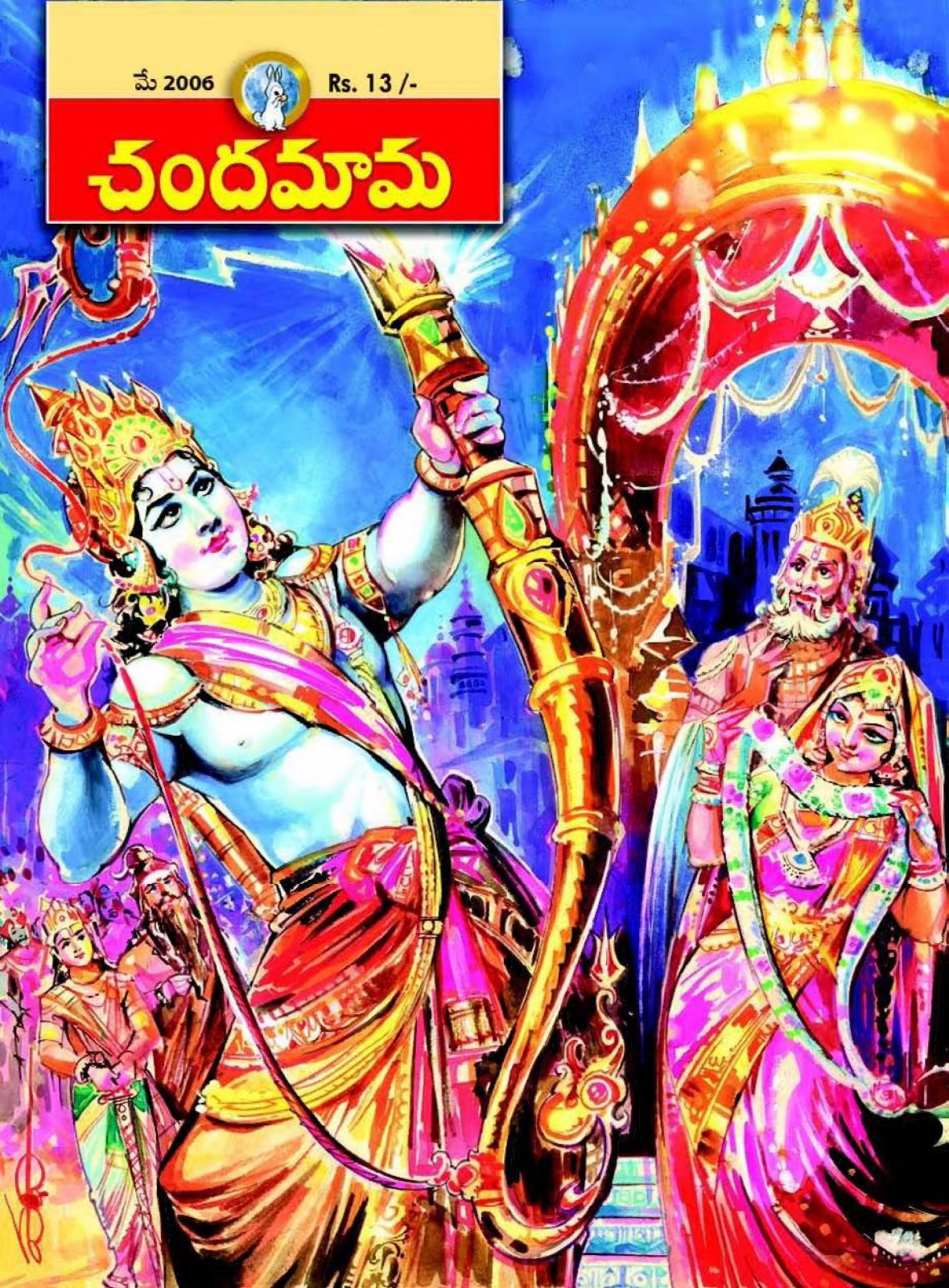

మే 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

ఈ వేసవి సెలవుల్లో

మీరు ఏం చేయాలనుకుంటున్నారు?

సంబర్ పిల్లల ప్రత్యేక సంచిక కోసం

రచనలు చేసి, చిత్రాలు గీసి

ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గెలుపొందండి!

- ఇంతకుంపు ందు ప్రవు రణకాని సొంత కథలు రాయ్ ండి. (500-750 పదాలు)
- మిఠాణేతిహసొల ను ంచిగాని, పిపిత్రగ్రంథాల ను ంచి గాని ఒక ద శ్యాన్ని తీప్రి కుని చిత్రంగా గీయ్ ండి. (ప్రి చిత్రంతో పొట్టు, దాని వివరణను కూడా జతచేయ్ లి; డ్రాయి ంగ్గుపిర్ సేఖా 10'' X 20'' ఉండాలి; రంగు లను, కలర్ పేస్టిల్స్ను, వాటర్ కలర్స్ను, పొస్టర్ కలర్స్ను ఉపయోగించవచ్చు.)
- చందమామ వెలువడుతూన్న 13 భాషలలో ఏ భాషలోనైనా సరే మీ రచనలు పంపవచ్చు.
- కూషన్తో సహా మీ ఏంట్రిలు జూలై 31 తోగా మూకు చేరేలా పంపండి.

ఎంట్రి కూషన్ కోసం

జూన్, జూలై సంచికలను చూడండి.

పోతీస్ లో.....

వేసవి వర్షం!
వస్త్రాల వర్షం!
కానుకల వర్షం!

ఈ వేసవిలో పోతీస్ కు రండి! వస్త్రాలతో పాటు చల్లగా కానుకలనూ పట్టుకువెళ్ళండి!

POTHYS

Aalayam of Silks

www.pothys.com

ఉస్మాన్ రోడ్, పనగల్ పార్క్, టి. నగర్, చెన్నయ్ - 17. ☎ 2431 0901

చందమామ

సంపుటి: 59

మే 2006

సంచిక: 5

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

- * పాఠకుల తేఖడు ...06
- * చింతస్వార్థం ...07
- * శుకమిత్రుడు ...12
- * రాకాసిలోయ - 9 ...13
- * భారతదర్శిని ...30
- * చందమామ క్విజ్ - 4 ...31
- * సాహితీ కదంబం ...32
- * పేదవాడి ప్రార్థన ...34
- * చందమామ కబుర్లు ...40
- * భక్తిఫలం ...41
- * నాస్తికుడి కోపం ...44
- * అరాజకం ...45
- * రాకుమారి లింగగలత ...55
- * అజేయమగుడుడు! 4 ...59
- * మనదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు :
వైశాఖపూర్ణిమ ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ...
వికాసం ...64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

వృత్తి ప్రేమికుడు
(బే.కె) ... 19

తెలివిగల భార్య
... 25

ప్రకృతిలో దాగి ఉన్న
పరమానందం! ... 38

రామాయణం - 5
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.

to

Subscription Division

CHANDAMAMA INDIA LIMITED

No. 82, Defence Officers Colony

Ekkatuthangal,

Chennai - 600 097

E-mail :

subscription@chandamama.org

చందమామ క్విజ్ - 2 (మార్చి '06)

విజేతలకు అభినందనలు

1. ఎం. శ్రేయ, హైదరాబాద్ - 500 057 (ఆంధ్ర)
2. వై. తరుణ్ కుమార్, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆంధ్ర)
3. కె. హేమంతసాయి, చిలకలూరు - 522 616 (ఆంధ్ర)
4. ఎ. విశ్వనాథ్, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆంధ్ర)
5. పి. ఎల్. ప్రశాంత్, అమలాపురం - 533 201,
తూ.గో. జిల్లా (ఆంధ్ర)

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

సెలవురోజులు

మనదేశం మొత్తం మీద పాఠశాల విద్యార్థులకు చాలావరకు మేసెల, జూన్ సెల తొలివారం వరకు వేసివేసే సెలవులు అన్నది వు నకందరికీ తెలుసు . నగరాలలో, పట్టణాలలో ఉండే పిల్లలు తమ స్వస్థలాలకు వెళ్ళడానికి ఉత్సాహపడుతు ఉంటారు. తొమ్మిది, పది సెలల విరామం తరవాత పేదలనూ, బంధువులను కలుసుకోవడం; వారిని భిక్షానాలు పించుకోవడం తిరిగి చదువు ప్రారంభించడానికి నూ తనోత్తేజం కలిగించడంతో పాటు, జీవితంలో వు రమిదాని వు ధు రాను భూ తిని కలిగిస్తాయి .

అయితే, ఇలాంటి అవకాశం పిల్లలందరికీ ఉంటుందని చెప్పలేం. సెలవురోజుల్లోనే పేదరగతి పాఠాలు చదివేయడం; ఎంట్రన్స్ పరీక్షలకు సిద్ధం కావడం; స్పౌకెస్ ఇంగ్లీషు క్లాస్సులు, యోగా తరగతులు అంటూ సెలవుల్లోనూ తీరక లేకుండా చదువుల్లో తలమునకలుగా తిరిగే విద్యార్థులూ ఉన్నారు !

అయినా, ఇలాంటివాటితో పాటు పిల్లలు ఇల్లు శుభ్రం చేయడం, తోటపని చేయడంలాంటి వాటిలో తల్లిదండ్రులకు సాయపడవచ్చు. పేగ్గా, వీటిని నాలుగు గోడల వుధ్యకేపిరివైతం చేయకుండా వు రింత విస్తృతపరచవచ్చు. అంటే ఇద్దరు పోరు గుకూ, వీధిలోని వారికి, ఊళ్ళో వాళ్ళకూ సాయపడడం కూడా ఎంతైనా అవసరం. ఎందుకంటే, ఇది కుటుంబాలకు కుటుంబమైన సామాజిక స్పృహను పిసిప్రాయంలోనే కలిగిస్తుంది. పిల్లలలో ఐకమత్యాన్ని, నాయకత్వ లక్షణాలనూ పెంపొందిస్తుంది. సెలవులన్నీ వధా చేయకుండా సెలవులను సద్వినియోగం చేసుకున్నామన్న తృప్తిని కలిగిస్తుంది.

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

మార్చి '06 చందమామ ముఖచిత్రం చాలా ముచ్చటగా ఉంది. బుద్ధివైకల్యం కథ చాలా బాగుంది. లోకంలో అంగవైకల్యంతో బాధపడుతున్న వారికి ధైర్యంతో కూడిన చేయూ త నివ్వడం లాంటి తీరు బాగుంది. రంగురంగుల ఆకర్షణీయమైన చిత్రాలతో, వుంచి కథలతో ఎన్నో సినెమతూర్లు గా అలరిస్తున్న ఏకైక పత్రిక చందమామ. - గొల్లపూడి అన్నపూర్ణ సాయిభవాని, కాకినాడ - 533 002. పిల్లలకు వినోదంతో పాటు విజ్ఞానాన్ని కూడా పంపు తూ, బా తు బద్దంగా, తార్కికంగా ఆలోచించే టట్టు చేస్తున్న ఏకైక పిల్లల మాసపత్రిక 'చందమామ'.

ఈనాటి ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ఆ రోజుల్లో వేరేవరూ వీ ద ఉండేది. అప్పటి బహు పు తి, మొత్తం రూ. 10ల. మొట్టమొదటి బహు పు తి 'బాలల గోత్ర - చిల్ల కల జోత్ర' అనే వ్యాఖ్యకు ఇచ్చినట్టు గుర్తు. అది చూ సే చాలాసార్లు కార్డులు రాసే ప్రియ త్నించావు. కాని నాకు బహు పు తి రాలేదు. ఆ తరవాత వూ పు నవత్త 2001 జూన ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీలో బహు పు తి పోంది నందు కు అనందించావు. చందమా పు ఇప్పియ చక్కని శీర్షికలతో వస్తున్నందు కు చాలా సంతోషం. పిస్తాకపితనం పుంచి హాబీ అల్లుతే, చందమా పు చదవటం పురీ పుంచి హాబీ.

- పి.ఎస్.ఎన్. మూర్తి, అమలాపురం - 533 201

రాకాసేలోయ సీరియల్ చాలా బాగుంది. 'చిత్ర' గారి బొమ్మలు అజరామరమైనవి. వాటిని యథాతథంగా పు డిస్ట్రీన్సుందు కు ధన్యవాదాలు. చందమా పు ను ఇంకా ఎక్కువవుంది కొనాలి; కొని చదవాలి. ఈ తరం పిల్లల్లో కూడా చదివే అభిరూ చిని పెంపొందించాలి. వారికి పు నడక సింస్కృతి, ఆచార వ్యవహారాలు, పుంచీ చెత్తూ, పేడ్లల పిట్ల గౌరవం, వినయ విధేయతలు మ్మె. వాటి పిల్ల వలన తెలియజేయాలి. పిల్లలకూ, పేడ్లలకూ కూడా కథలపాటి నిర్వహించాలి. అల్ప పేరగడానికి ఇప్పియ బహుళ ప్రిచారంలో ఉన్న 'వై ణ్' లాంటివి నిర్వహించాలి.

- కె.ఎస్. కుమార్, హైదరాబాద్ - 500 079

సేపు చందమా పు పాత పాఠకురాలిని, 50 సం. నుంచి చందమా పు చదువూ తున్నాను. 'విచిత్రకవలలు,' 'కంచుకోట,' 'అరేబియన్ నైట్స్' కథలు ఎంత చదివినా తనవి తీరేది కాదు. వడ్డాది పొప్పయ్యగారి బొమ్మలు అత్యద్భుతంగా మూడేవి. సేపు రాసిన కథ దాదాపు 30 సం. కిందట 'బెడిసిస పెరత్తు', చందమా పు లో వచ్చింది.

ఇప్పటి చందమా పు ఎంతో బాగుంది. జనరలనాలెడ్జ్, కథలు, వింతలు - వినోదాలు, పుంచి శీర్షికలు, ప్రియ రిస్పన్సూర్లు. నాదొక పు నవి. వీలైతే పు రొకపూ ర్లు విచిత్ర కవలలు, అరేబియన్ నైట్స్ కథలు ప్రియ రించవుని. పేజీలు పెంచండి. ధర ఎక్కువైనా ఫరవాలేదు, పూ ఇంట్లో పిల్లలందరికీ చందమా పు చదవవుని సెలహ ఇస్తాను. చందమా పు రాగానే, పూ ఇంట్లో పేడ్ల లే చదు మతారు.

- కొర్రపాటి పద్మావతి, అనంతపురం - 515 001

వింతస్వార్థం

వెదిరేశ్వరం అనే గ్రామంలో, ఎల్లాయ పుత్త అనే మంత్రసాని ఉండేది. నెలలు నిండి కాస్త ప్రవచ్చే సమయంలో, ఆ పుట్టు పిక్కుల గ్రామాలలో అందరూ ఎల్లాయ పుత్తనే పిలిచేవారు. తల్లి, బిడ్డలపాలిట పుచ్చి హిస్తివాసీ గల రోణదేవతగా, ఆమెను పొందింది.

ఒక రోజు ఆమె ఏదో గ్రామంలో పిక్కు పుచ్చి పోసేస్తున్నది. వెదిరేశ్వరం పాలిమేరలలో ఒక చెట్టుకింద కొందరు ఆడవాళ్ళు, ఒక వే నా పుట్టు మూగిస్తున్నారు. ఆడవాళ్ళలో ఒకామె ఎల్లాయ పుత్త గురించి, “ఎల్లాయ పుత్త! పుచ్చున జీవించారే గారి కోడలు పుచ్చున గ్రామంలోని విద్యుత్ రాశి పుచ్చున ఉండాలి వచ్చారు. ఆవిడ ఇప్పుడు ఏదో నెల గర్భిణి మాత్రమే. కాని, పిరిస్థితి చూస్తూంటే కాస్త లోనాలు కనిపిస్తున్నాయి,” అన్నది.

ఎల్లాయ పుత్త నాలో మళ్ళీ జీవించారు కోడలి పిరించి, “కచ్చితంగా ఇవి కాస్త

లోనాలే, త్వరగా మా ఇంటికి తీసుకు పొదాం,” అని బోర్లాలను తొందరపెట్టి, పిరిచారికల సహాయంతో తనంటికి తీసుకు వెళ్ళింది. కాస్త నివ్వంగా జరిగి పుట్టువాడై పిట్టాడై. ఈ వార్త తెలిసిన జీవించారు, కొత్తకు, ఇంకా ఇతర పిరిచారు ఎల్లాయ పుత్త మాటలను చిన్న పేంకుటింటికి చేరుకున్నారు.

ఎల్లాయ పుత్త, జీవించారు తో, “ప్రిభూ! నెలలు నిండకపోయి నా ఏడవ నెలలో కాస్త ప్రమాదకరమైనది కాదు. పుచ్చున చండి. పుచ్చున పుచ్చున హారాజులకు కావలసిన సమయం పుచ్చున ఇల్లు కాదు నాది,” అన్నది.

జీవించారు తప్పిగా తలాడించి, “నీ హిస్తివాసీ గురించి వినడమే కాదు, ఇవాళ ప్రత్యేకంగా చూశాను. నీకిక్కడ సమయం పుచ్చున పుచ్చున చూసాను. రాజవైద్యులిక్కడికే వచ్చి, నా పుచ్చున పుచ్చున, కోడలి పుచ్చున,” అన్నాడు.

ఆ రోజుతో ఎల్లాయ్ పు జాతకమే పూరి పోయింది. అవు ఇంటికి అన్ని సిద్ధ పా యాలూ ఏర్పడ్డాయి . వారం గడిచాక జవ్విం దార , ఎల్లాయ్ పు భర్త ఈశ్వరయ్యను పీలిచి, అప్పటికప్పుడు నాలుగేకరాల పాలం బహిరీకరించాడు .

జవ్విందార కోడలు అక్కడినుంచి వెళ్ళి పాయ్ రోజున ఎల్లాయ్ పుతో, “నువ్వూ నన్నూ, నా బిడ్డనూ కాపాడిన దేవతమానీకు గనక కూతురు మితీతే, నా కోడలిని చేసి కుంటాను,” అన్నది.

ఎల్లాయ్ పు చేతులు జోడించి, “నను చేసింది నా వత్తిధర్మం. ఇప్పటికే జవ్విందార గారు నాబద్ధస్థితిని పూర్చేశారు . ఈ అదస్థిం చాలు . వీరూరు చెప్పకునిసి ఖంగా బ్రతు కుతూ మాటాపు . నాకు ఏమాత్రం దురాశ లేదు,” అన్నది.

ఎల్లాయ్ పుకిప్పిదుబురు ప్రితిస్థితో పాటు పుంచి భవంతి, పోలం ఏర్పడడంతో జీవితం చాలా సుఖంగా సాగిపోతున్నది. నాలుగు సంవత్సరాల తర్వాత ఆమెకొక కూతురు పుట్టింది. ఎల్లాయమ్మ ఆమెకు రాగిణి అనెబరు పేట్టింది.

కాలం చాలా వేగంగా గడిచిపోయింది. జవ్విందార వద్ద ఉండేవాడు . ఆయన కొడుకు జవ్విందారీ బాధ్యతలు స్వీకరిం చాడు . పునవడు కళ్యాణవర్మ ఇరవై ఏళ్ళ యువకుడయ్యాడు . ఎల్లాయ్ పు కూతురు రాగిణి పుంచి అందగత్తెగాబరు తెచ్చుకుంది. ఆ సంవత్సరం విద్యరేఖ్యులయిం బ్రహ్మోత్స వాలకు వచ్చిన జవ్విందారు కుటుంబం ఎల్లాయ్ పును , రాగిణిని పూడడం తటస్థం చింది. కళ్యాణవర్మ తల్లి, ఎల్లాయ్ పును ఆప్యాయంగా పిలకరించింది. రాగిణిని పూడగానే ఆమెకు కోడల్ని చేసుకుంటానన్న పూట గుర్తుకొచ్చింది.

“నీ కూతురు చాలా అందగత్తె. నాకు స్వితంత్రం గనక మాటే, నీ కూతుర్ని తప్పి క నా కోడల్ని చేసి కునేదాన్ని,” అన్నది, కళ్యాణ వర్మ తల్లి ఎల్లాయ్ పుతో.

ఎల్లాయ్ పు నవ్వి ఊరు కుంది.

అయితే, కళ్యాణవర్మ ఆ పూటలు విని తల్లిని విషయ పుటని అడిగి తెలుసు కు న్నాడు . ఆ తర్వాత ఎవరూ లేని సమయంలో అతడు , రాగిణిని కలుసు కుని, తన తల్లి ఆశీషులు న్నట్లుగా, రాగిణిని వివాహం చేసి కుని, తల్లికి ఆనందం కలిగించాలని అనుకుంటు న్నట్లుగా చెప్పాడు.

కాని రాగిణి, “వంశ వ్రీతిస్థితో వుండిన జన్మిందారీ వంశపు వీది. వుంత్రసానితో వియ్యం లోకం మెచ్చదు. అన్నిటికన్నా, మీ కుటుంబ సిబ్బయల ఆగ్రహవేశాలను ఎదుర్కొనే శక్తి వీ కుగాని, వూ కుటుంబ సిబ్బయలకుగాని లేదు,” అన్నది.

ఇందు కు కళ్యాణవర్మ ఏమీ వూట్లాడ కుండా వెళ్ళిపోయాడు.

ఎలాగో ఈ విషయం వద్ద జన్మిందారై చెవిలో పిడింది. ఆయన రాగిణి జాతకాన్ని తప్పించి, రహస్యంగా జ్యోతిషి గ్రుల చేత పిరిశి లింపి జేశాడు. ఆమె జాతకంలో మహారాణి యోగంతో పాటు, రాజవూత యోగం కూడా మశ్నదని తెలియడంతో ఉలిక్కి పడ్డాడు. ఈ విషయ పరిస్థితిని మొగ్గలోనే తుంచేయాలంటే కళ్యాణవర్మకు మెంటనేషనసింబంధం చూసే పేళ్ళి చేయ్యాలని అందుకు ఆయత్తం కాసాగాడు.

కానీ, అంతలో ఎవరూ ఉహించని ఒక దుర్ఘటన జరిగింది. ఒక రోజున కళ్యాణవర్మ వాహ్యళికి బయటకు వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో హఠాత్తుగా వేపూలు కప్పుకువచ్చి, ఉర్రులు, మెరుపులతో పెద్దవాన ప్రారంభమైంది. కళ్యాణవర్మకొక అడుగు దూరంలో పీడుగు పడడంతో, అతడు గుర్రం వీది నుంచి జారి పడినీ హెకోల్వోయాడు. అతన్ని ఇంటికి చేర్చారు. అల్లుతే, పీడుగు పాటుకు అతడికి చూపు పోయింది. వైద్యులు పరీక్ష చేసి-పుళ్ళి ఒకసారి అలాంటి అనుకోని సింఘటన జరిగి చూపురావాలి తప్ప, వైద్య సిహాయంతో ఇప్పటికీవున్న చూమికుచ్చే అవ

కాళం లేదని చెప్పారు. జమిందారు కుటుంబపుంతా విచారంలో వునిగిపోయింది.

ఆవున్నాడు వద్ద జన్మిందారై, కళ్యాణవర్మతో, “వీ అవ్యుంపుహ్నిర్తాన అన్నదో కాని, ఆవుంత్రసాని కూతురు, నీకు భార్య కావాలని విధిరాశాడేమోననిపిస్తున్నది. నువ్వు రాగిణిని వివాహివూడేందుకు ఇష్టి పడ్డావని తెలుసుకున్నాను. అసిహాయ స్థితిలో మశ్ననిన్ను కనిపేట్టుకుని మూటూగువలు చేసువునిషి అవసరంవుంది. ఆమె నీకు భార్యగా రామానికివున్న అభ్యంతరపేట్టు,” అన్నాడు.

ఇందుకు కళ్యాణవర్మ కొద్దిసమీపంలో చించి, “అంతా వీ ఇష్టం,” అనేశాడు.

ఎల్లాయ పుక్కు వార్తచేరింది. ఆమె రాగిణితో, “వాళ్ళంత జన్మిందారై లెనా, ఒక గుడ్డి వాడికి భార్యగా నిన్ను చూడలేను. ఈ పేళ్ళికి నువ్వొప్పుకోకు,” అన్నది.

తల్లి పూటలకు రాగిణి అడ్డంగా తలాడించి, “పునం బలహస్తం. జప్తిందారత్ర న కాదంటే నుచాలా చిక్కుల్లోపడతాం. నేనీ పేళ్ళికి ను సారా ఒప్పికుంటున్నాను,” అన్నది.

ఈ సంగతి విని జప్తిందార కుటుంబం అట్టహాసంగా ఎల్లాయ పుణ్యం టికి వచ్చారు. ప్రిధానం చీర, నగలు తీసి కుని రాగిణి ఉన్న గదిలోకి వచ్చిన కళ్యాణవర్మ తల్లి రాగిణిని చూసి ఆశ్చర్యపాలుంది. రాగిణి కళ్ళకు గుంతలు కట్టుకుని వుంది. అమె, కళ్యాణవర్మ తల్లితో, “నా భర్త చూడని లోకాన్ని నేను కూడా చూడదలపు కోలేను. ఒక జప్తిందార వంశం లోకి అదుగు పేదు ను నేను, గాంధారి దేవిని అదర్శంగా తీసి కున్నాను,” అన్నది తొణక్కుండా.

వచ్చిన వాళ్ళందరూ రాగిణి చేసిన పని, జప్తిందార వంశాన్ని రాగిణి దగినట్లు మూడని మెచ్చుకోసాగారు. అన్ని తే, ఒక్క వద్ద జప్తిందార కు పూత్రం రాగిణి అంతర్యం అర్థమైంది. ఆయన ఆశీస్సులిచ్చే సేవతో ఏకాంతంలో పిలిపించి, అమెతో, “రాగిణీ! ను మ్హాచాలా తెలివైనదానివి. నువ్వు మధ్య తరగతి కుటుంబం నుంచి వచ్చిన దానివి. గృహిణిగా పాలు న కళ్యాణవర్మకు భార్య వుని గృహిణిగా పనివు నీమీగా చేరాలను కున్నాను. కాని, ను మ్హాకళ్ళకు గుంతలు కట్టుకుని లోకం ద స్థిలో పిలివ్రత స్థాయికి ఎదిగిపాలు, భర్తతో సేవా నుగా జప్తిందార వంశానికవలంపు కునే, నీ అలోచన నేను పిసిగట్టాను. ను మ్హా నా ద స్థిలో స్వార్థ పిరు రాలివి! అన్ని నా లోకం ద స్థిలో పిలివ్రతగా

మళ్ళీ, నీ వింత స్వార్థాన్ని లోకం ఏనాడూ తప్పిపట్టకుండా, నా జన్మించారీ వంశంలోకి నిన్ను వు సస్సోర్తిగా ఆహ్వానిస్తున్నాను,” అన్నాడు .

అందు కు రాగిణి, “ఎవరిది వింత స్వార్థా వు ను వుండు వీ కే తెలు స్తింది. అయి నా, నన్ను వీ ఇంటి కోడలిగా చేసి కుంటు న్నందు కు నిర్వదా క తజ్ఞులాలిని,” అన్నది.

రాగిణితో కళ్యాణవర్మ వివాహం జరిగింది. ఆ తర్వాత రెండు నెలలకు ఉర్ర వులు , మెర్ర మితో తొలకరి వానలు ప్రారంభమయినై ఒకనాటి వు ధ్యాన్సాం వేళ కళ్యాణవర్మ వే డ పేతంతస్థి లోని నడవాలో పేద్ద ఆననంపే కూర్చుని మాడగా, దామితను న్న వూ వు డి చెట్టు వీ ద ఉర్ర వు తో పాటు పేద్ద పీథు గు పిడింది. పీథు గు పాటు కు బెంబేలు పిడి పొర్లు న అతడు చిన్నగా అరిచి, ఆసినంలో ఓ పిక్కకు ఒరిగి పొర్లు కొంతసమీపలనం లేకుండా మాటిపొయ్యూ డు .

సింగతి తెలిసిన జన్మించారీ కుంటుంబ వుంతా ఆడు ర్దాగా అక్కడికి వచ్చారీ . కొంత

సమీతర్వాత కళ్యాణవర్మ కళ్ళు తెరిచి, ఎరు గా మళ్ళీ రాగిణి కేసీ ఆశ్చర్యపిథు తూ చూసీ, “ఆహా, నాకు తిరిగి చూ మిశుచ్చింది! ఒక పీథు గు హరించిన చూ మిత్ర , వు రొక పీథు గు ప్రిసాదించింది. అది సిరే, రాగిణీ! ఆనాటికన్న, ఈ నాటిని అందు, నాకు వు రింత ఆనందం కలిగిస్తిన్నది,” అన్నాడు .

అందు కు రాగిణి చిన్నగా నమస్కృత , “నా అందం సంగతేమో గాని, వీ హి దయ న్ందర్యం మాత్రం ఎప్పుడూ అద్భుతమైనదే. నన్ను చూ సిన నాటి నుంచి వీ రు నాపిట్ల చూ మిత్రా న్న ట్రువు , నన్ను పేళ్ళాడడానికి వీ రు చేసిన అపి ర్య వ్రియత్నం అంతా మై దటి నుంచి గవు నిస్సానే ఉన్నాను కదా?” అన్నది.

కళ్యాణవర్మ ఆమెను ఆప్యాయంగా దగ్గ రకు తీసి కున్నాడు .

రాగిణి పిత్రవ్రతాధర్మం వల్లనే, కళ్యాణ వర్మకు పొర్లు సత్రా మిశుచ్చిందన్న కీర్తిపాడుతో, జన్మించారీ కుంటుంబంలో గౌరవించదగిన గొప్ప వ్యక్తిగా అందరి వు న్ననూ పొందింది.

శునక మిత్రుడు

రావే శం, కావే శం ఇరు గ్ర పోరు గ్ర నే మన్న భూ స్వాము లు . ఊళ్ళో అంతా రావే శాన్ని చవు త్కారానికి వూ ర్తుబరని అంటారు . ఆ రావే శాన్ని ఆటపిట్టించి, తన అతణ్ణి విుంచిన చవు త్కారి అనిపింపు కోవాలని కావే శం వు న్ని . ఐతే, అందు కు ప్రియ త్సిందినప్పిడల్లా, భంగపెడడవే రివాజుల్నింది.

ఒకసారి కావే శం ఇంటి వుండు వాలో, కొందరు పేద్దవు న్ని పిలు కబు ర్లాడు తున్నారు . వారిలో రావే శం కూడా మ్నాడు . ఆ సివు య లో, గ్ర వృందాకా వచ్చిన వీధికుక్క ఒకటి కావే శం కళ్ళబడింది. ఆ వెంటనే అతడు, “రామేశం! నీ కోసం ఎవరో వచ్చినట్లున్నారు, పూ డు!” అన్నాడు .

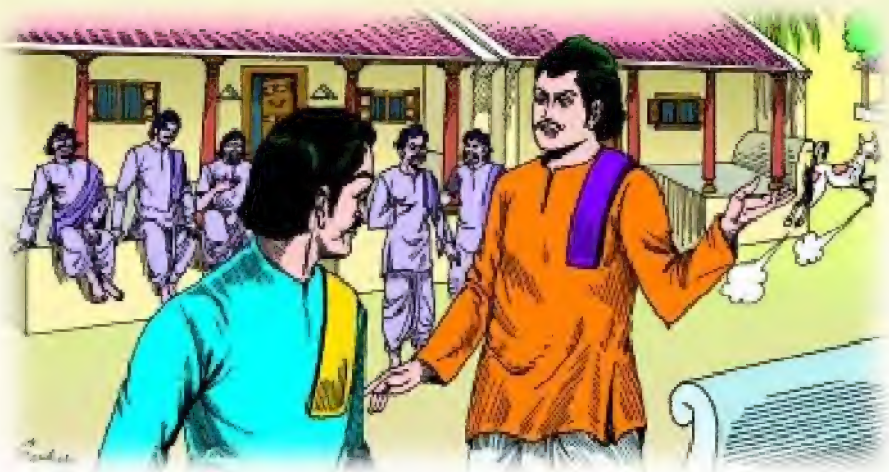
అక్కడ మ్న వాళ్ళందరూ పేు ల్లు వున్నారు .. రావే శం లేచి గ్ర వృందాక వెళ్ళాడు. కుక్క ఒకసారి భౌ భౌ మని మొరిగి వెళ్ళిపోయింది.

“ఎవరాయ న? అలా అరిచి వెళ్ళిపోయాడే?” అన్నాడు కావే శం.

“ఎవరో నాకూ తెలియ డు . వచ్చింది నీ కోసపు ట! నీ బదు లు నేనై వెళ్ళేసరికి కోపింతో అరు పు కుంటూ వెళ్ళిపోయాడు,” అన్నాడు రామేశం.

కావే శం ముఖం మరోసారి వెలవెల పోయింది.

– ‘బాబి’

రాకాసిలోయ

9

[రాజగృథ మావెంట వచ్చిన బ్రహ్మహిత స్నేహితులు బ్రహ్మదండి వూరికి తిరిగి వెళ్ళి, గృహంతా గాలించి, చివరకు కాలభైరవమూర్తి విగ్రహం కిందవున్న బిలాన్ని కనుక్కున్నారు. ఎంత వెదికినా మాంత్రికుడి జాడ కనిపించక పోయే సరికి వాణ్ణి ఊడరపేట్టి బల్లి టికి రప్పించేందుకు రాజగృథ మాంబిల ద్వారాన్ని ఎండు పిల్లలతో వూరించి, వాటి పీడ చప్పుల పోసే నిప్పు పేట్టించాడు. తరువాత-]

చప్పులతో బాగా తడిసిన ఎండు పిల్లలూ, ఆకలవులూ చాలా పీడ నిప్పంటు కుని పేడ్ల జ్వాలలతో బిల మార్గాన్ని కప్పివేసినై. చూస్తూండగానే నల్లని పొగ గృహంతా ఆక్రమించింది.

రాజగృథ వైశునానీ, స్నేహితులూ గృహం బల్లి టికి పిరిగెత్తారు.

“గృథ వర్యా, పీడ రన్నట్లు మాంత్రికుడు బిలంలో ఎక్కడో దాక్కుని మూటాడు. వాడు తప్పక ఈ వంటల్లో పిడి ఆహారాన్ని తింటాడని నా భయం,” అన్నాడు శునాని.

రాజగృథ మాంబిలలోనుండి రింతగా కప్పు కుంటున్న పొగకేసే చూస్తూ, “వాడు అంత తేలిగ్గా చచ్చేరకం కాదు. వాడికి ఆ బిలంలో నుంచి బయటపడేందుకు పురోవార్ధకం తప్పకుండా వుంటుంది. వాడెక్కడో ఒక చోట కొండపై దికితేలు తాడు. స్నేహితుల్ని కాపాడి, వాడు తల బయట పేట్టగానే పట్టుకోవని ఆజ్ఞాపించు,” అన్నాడు.

రాజగృథ మాంబిల వూట్లాడుతున్న సమయంలో బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు వచ్చి సీంహం గృహం వెనక భాగానికి చేరి, తన

శిష్యుణ్ణి పీలు స్పృన్నాడు . వాడు తన వుంత్ర దండుతో ఎన్నిసార్లు రాతి ప్రిద కొట్టినా జయ వుల్లు దానికి అడ్డంగా మన్న ఇనపికమ్మిని తొలిగించి, అతడికి పూర్గం ఇవ్వలేదు .

బ్రహ్మదండి పూంత్రకుడివి, పొప్పు చెవులు. వాడు గృహిలో తన శిష్యుడూ, కేశ మత్తూ మెల్లిగా మాట్లాడుకుంటూ వుండటం పిసీగట్టాడు . తను చేసిన శబ్దం వాళ్ళకు వినబడిందనీ, కాని వాళ్ళ తననై గృహిలోకి రానివ్వదలచలేదనీ వాడు గ్రహించాడు . “హి, ఇదా ప్రి ఎత్తుగడ! నన్ను బ్రహ్మమిత్ర సేన్వికులకు బందీనిచేసి, రాకాసీలోయ లో మన్న అపూల్య సింపిదలనై దొంగిలించాలని పూస్పిన్నారా? పీల్లకాకికేపు తెలుసు ఉండేలి దెబ్బ!” అని ప్రి నేయిలో అనకుంటూ, వుంత్ర దండాన్ని ఎత్తి రాతి ప్రిద బలంగా కొట్టి,

“ఒరే, ద్రోహ, శిష్యా! నువ్వ, ఆ గొడ్లకాపిరీ గృహిలో మన్నారని నాకు తెలియ దను కుంటున్నావా? నా వుంత్రశక్తితో ప్రి ప్రిల్లిద్దర్నీ ఈ ాణాన భన్యేపిటలం చెయ్యవ్వంట్టారా, రాతిని పిక్కకు జరుపిజారా?” అని కేశ పేట్టాడు .

ఆ కేశ వింటూ నే కేశమత్తూ, జయ వుల్లు కూడా ఉలిక్కిపడ్డారు . జయ వుల్లు అంతలోనే తేరు కుని, “కేశవా, ఆ ధర్మార్థాన్ని ఎచివు న కెలాంటి ప్రిపూదపూరాదు . బ్రహ్మమిత్ర సేన్వి కుల వెంట పచ్చిన ఒకడు వాడి మంత్రశక్తిని హిరించి, ఎప్పిడో నోరు కట్టేశాడు . వాణ్ణి సేన్వికులు తప్పికుండా పిట్టుకుంటారు . వునం ఇక్కడ దాక్కున్నావు నేది బ్రహ్మదండి గాడికి తెలిసిపొల్లుంది గనక, వాడు పిగ సాధించేందుకు, వుననీ సేన్వికులకు పిట్టి స్తాడు . కనక, వునం ఇక్కణ్ణించి పారిపావాలి,” అన్నాడు .

జయ వుల్లు చెప్పింది కేశపుడికి సవ్యంగానే కనబడింది. కాని, అన్ని వైపులా సైనికులు తవు కోసం గాలిస్పిండగా పారిపావటం ఎలా?

హితాత్తుగా గృహి వెనక భాగాన్నుంచి బ్రహ్మదండి పెద్దగా దగ్గిన ధ్వనీ, ఆ వెంటనే, “అయ్యా, నా ఉగ్రభర్త మణ్ణి పిశాది నుంచి పేళ్ళగించి అవతల పోశారా? ఏమిటి పోగ? చచ్చానై, చచ్చానై! బిలంలో నుంచి బయట పడవలసిందే! రాజభట్టలకు చిక్కి నానా హింసిల్లా పడవలసిన యోగం రాసిపేట్టి మన్నది. హారకా, కాలభైరవా!” అంటూ కేశలు పేట్టటం కేశమత్తూ, జయ వుల్లు విన్నారు .

“సేన్ఱికులు బిలవూర్గాన ఏదో ఊదర పేట్టి, బ్రహ్మదండిగాణ్ణి ఎలు కన్న కలు గ్ర లోంచిలాగిన్నట్టు లాగబోతున్నారే,” అన్నాడు జయపుల్ల.

“ఒరే ద్రోహా శిష్యా! నీ వూటలన్నీ నాకు వినబడటం లేదన్న కున్నావా?” అంటూ బ్రహ్మదండి పేదగా మ్రింకరించి, తెరలు తెరలుగా దగ్గుతూ, “ఈ బిలం లోంచి కొండ మీదికి వెళ్ళే మార్గం నాకు తెలుసు. అలా వెళ్ళితే నన్ను సేన్ఱికులు తప్పకుండా పట్టుకుంటారు. ఇక్కడ పోగలో చిక్కి ఊపీరాడక చచ్చేకన్న, అదే కొంత సయం. కాని, సేన్ఱికులకు మీ రెక్కడ దాక్కునివున్నారో చెప్పి, వుప్పుల్నివాళ్ళ చేత చిత్రపథ చేర్చుస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ వెంటనే మాంత్రికుడు గుహవెనక భాగాన్నుంచి వెళ్ళిపోతున్న సూచనగా, కాళ్ళ చప్పుడు వినిపించింది. జయపుల్లకు బ్రహ్మదండి అన్నంతవినీ చేస్తాడన్న భయం కలిగింది. అతడు కేశవణ్ణి కూర్చున్న చోటనే మూడు నిమిషాల్లో, గుహద్వారం దగ్గరకు వచ్చి వెలుపలికి తొంగిపూశాడు. అతడి దష్టికి దూరంగా ఎక్కడో ఒక సేన్ఱికుడు ఒక బండరాతి మీద నిలబడి మూడటం కనిపించింది. వాడు గ్రహికేసీ కాక పురోవెళ్ళిపోతున్నాడనిపిస్తోంది.

జయపుల్ల చప్పిన గ్రహిలోకి వెళ్ళి, “కేశవా, పునం పారిపోవాలంటే ఇదే పుంచి అదను లాగా కనబడుతున్నది. బ్రహ్మదండి, సేన్ఱికులకు పునం దాక్కున్న చోట చొప్పుస్తాడు,” అన్నాడు.

కేశవణ్ణి చప్పిన లేచి నిలబడి జయపుల్ల వెంట గ్రహిద్వారం దగ్గరకు వచ్చాడు. అంతలో దూరం నుంచి పేద కలకలం వినబడింది. బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడి గొంతు కంపులా మార్మోగి తున్నది. సేన్ఱికులు కేశవు పేద తున్నారే. కేశవణ్ణి, జయపుల్ల ఓతటి కాలం సన్నేష్టిల్చేసే చెయ్యటమా అని ఆలోచించేంతలో, చేతకత్తి పట్టుకుని ఒక వద్దుడు రాళ్ళవాట నుంచి బయటికివచ్చి, గ్రహిమంపున్న పుచ్చుల సీంహాన్ని చూస్తూనే టక్కున నిలబడిపోయాడు.

“ఇదుగో, మీ అయ్య, కేశవా!” అన్నాడు జయపుల్ల. కేశవణ్ణి ఆశ్చర్యంగా తండ్రికేసి పూశాడు. జయమల్లు చెయ్యి ఊపుతూ, “సీంహం సన్నేమీ చెయ్యదు, భయంలేదు, రా,” అంటూ మెల్లగా పిలిచాడు. కేశవుడి

పుసిలి తండ్రి చుట్టూ ఓవూరు కలయ్య చూసి, రాళ్ళచాటు గా నక్కుతూ గ్రహిణి సీ రాసాగాడు.

చూరంగా అప్పటివరకూ పేదగా వుండే పిలిస్తేన్న బ్రహ్మదండి వూరికి గొంతు చప్పిన ఆగిపోయింది. అతడికి ఎదురుగా రాజగ్రువు మాకనిపించి, కవుండలంలోంచి ఇంత నీరు తీసి గాలిలోకి విదిలిస్తేన్నాడు. అది చూస్తేనే వూరికి వూరికి నోరు నెక్కుకు పోయి నట్టయింది. “హా, కాలభైరవా, నువ్వే నాకు దిక్కు!” అంటూ బ్రహ్మదండి మన్ను చోటనే కుప్పగా కూలిపోయాడు.

“కాలభైరవాణ్ణి దిక్కులేక, రెండుగా పుక్కలైపోయి పిడిమన్నాడు. ఇంతకూ నీ బరేవు టి, వూరికి శిరోవు ణ్ణి!” అంటూ రాజగ్రువు మాచిరు నవ్వు నవ్వుతూ బ్రహ్మ దండిని సిపి పించాడు.

రాజగ్రువు మూతూ, అతడి వెనక కత్తులు పిట్టిమన్ను సేనికులనూ చూస్తేనే బ్రహ్మదండి వూరికి వూరికి ప్రాణభయంతో విలవిలలా డాడు. “వుహాజా, నాబరు బ్రహ్మదండి వూరికి వూరికి,” అన్నాడు తడబడుతూ.

“నువ్వూ చాలా గొప్ప వూరికి వూరికి వున్నావు! రాజవరో, రాజగురువెవరో కూడా గ్రహించలేనంత బుద్ధివాన ఉంది?” అంటూ రాజగ్రువు మూతూ వూరికి వూరికి తలవీది శిగిపిట్టి పేక్కి లేవనెత్తాడు.

“వుహాభునత వహించిన రాజగ్రువు శేఖరులు నన్ను కాపాడాలి. నేను వీ దాసిన దాని ణ్ణి!” అంటూ బ్రహ్మదండి ప్రాణ భయంతో వణికి పోసాగాడు.

“ఏ ప్రయోజనం ఆశించు నువ్వు అడవిలో బ్రహ్మహితులనానిని చంపావ?” అంటూ రాజగ్రువు మాబ్రహ్మదండి శిగివు గ్రుప్పిటలో

బిగించి అట్లా ఇట్లా ఊపాడతా. “రాజగృహ శ్రేష్ఠా! ఊనానిని చంపింది నేను కాదు, నా శిష్యుడు. వాడు గృహ ద్రోహి, నేను వద్దని ఎంత వారించినా వినక, ఊనానిని హిత్య చేశాడు,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

శిష్యుడన్న పూట వింటూనే రాజగృహ మా మాంత్రికుడి శిగపిట్టు విడిచి, “అన్నట్టు వాళ్ళ పూటే వురిచావు. నీ ఇద్దరు శిష్యులూ ఎక్కడ? ఊ, చెప్పి?” అంటూ కళ్ళరిచాడు.

“రాజగృహ శిఖాపుణీ! వాళ్ళల్లో ఒకడు నా శిష్యుడు. రెండోవాడు అడవిలో గొడ్డను కాపు కునే పూర్ణుడు. వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఈ ప్రాంతాల చేరు ని కిరాతకం అంటూ లేచి,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు.

“నేనడిగింది వాళ్ళెక్కడ దాక్కుని మన్నారని? నువ్వు వాళ్ళు చేసిన కిరాతకాల పూట చెప్పుతున్నావ్. శిష్యులు చేసిన అపరాధాలకు బాధ్యత గృహ మహానింగతి నాకు తెలుస్తుంది. వాళ్ళెక్కడ?” అంటూ రాజగృహ మాంత్రికుణ్ణి గద్దించాడు.

“రాజగృహ చూడావు ణీ! ఆ ద్రోహి లిద్దరూ పుచ్చల సీంహం గృహలో దాక్కుని మన్నారా. వాళ్ళను వెంటనే పట్టి బంధించక పోతే రాకాసిలోయకు వెళతారు. నా గాడిద పూరి శిష్యుడు జయ పుల్లకు, ఆ రాకాసిలోయ గృహించి నిర్వహితులు. వాడు దొంగ చాటుగా మూడి, కేశవశ్రీ పై నిసకాలభైరవ మహా మేష్టిందంతా విన్నాడు,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి.

రాకాసిలోయ అన్నబర్ర వింటూనే రాజగృహ మాంత్రికుని పిలిచాడు. అలాంటి బర్ర లోగడ అతడెన్నడూ విని వుండలేదు. మాంత్రి

కుడు కొండ మీద చేరి కాలభైరవ మహా శివ సంచటానికీ, ఊనాని హిత్యకూ-వీరిన్నిటికీ వెనక ఈ రాకాసిలోయ కథ ఏదో మన్నదని ఆయనకు తెలిసిపోయింది.

రాజగృహ మాంత్రికుని అడిగి, తన వెంట మన్న సైనికులతో మాంత్రికుడు చెప్పిన గృహ ఆధారంతో పుచ్చల సీంహం గృహలో మన్న కేశవశ్రీ, జయ పుల్ల, పిట్టుకు రమ్మన్నాడు. సైనికులు అటుకేసి పరిగెత్తారు. వాళ్ళకు ముసలివాడితో కలిసి వెళుతున్న కేశవశ్రీ, జయ పుల్ల, కనిపించారు. సేనికులు పేర్లు రాళ్ళ గుట్టల మీద మూడి, కింద నడుపున్న పులివాడితో, “ఏయ్ పులివాడి! వాళ్ళ నెక్కడికి తీసుకుపోతున్నావ్?” అని కేకవేశారు.

ఆ కేక వింటూనే కేశవయ్య పు సలితండ్రి ఏపూత్రం తొట్ట పొట్ట చూపించక, “నేను ఈ దుర్మార్గుల్ని తీసి కుపావటం లేదు, రాజగుర్త మహద్దకు అడ్డదారిన తీసి కు వన్నె న్నాను. నా కొచ్చె బుచ్చి పూ ను కాజెయ్యాలని వుండేమో, జాగర్రు ప్పి దారిన ప్పి ర్ర పోండి,” అంటూ పేదగా అరిచాడు.

“ఈచావదోయ్ ముచ్చి లోకూడా ము సలి వాడికి డబ్బుందే ఎంత ఆశ!” అన్న కుంటూ సేస్థికులు వెనుదిరిగి రాజగురువు దగ్గరకు బయలుదేరారు.

రాజగుర్త మహా రాకాసీలోయ సు గు రించిన సింగతి సిందర్బాలు తెలుపు కోవాలని మన్నా, అది శిష్యులు కూడా దొరికిన తరవాత బ్రహ్మాదండిని వాళ్ళ ఎదట ప్రిశ్నించటం వుంచిదు కున్నాడు. అప్పిత్త వాడు అబద్ధాలు చెప్పేందుకు అవకాశం మాడవు.

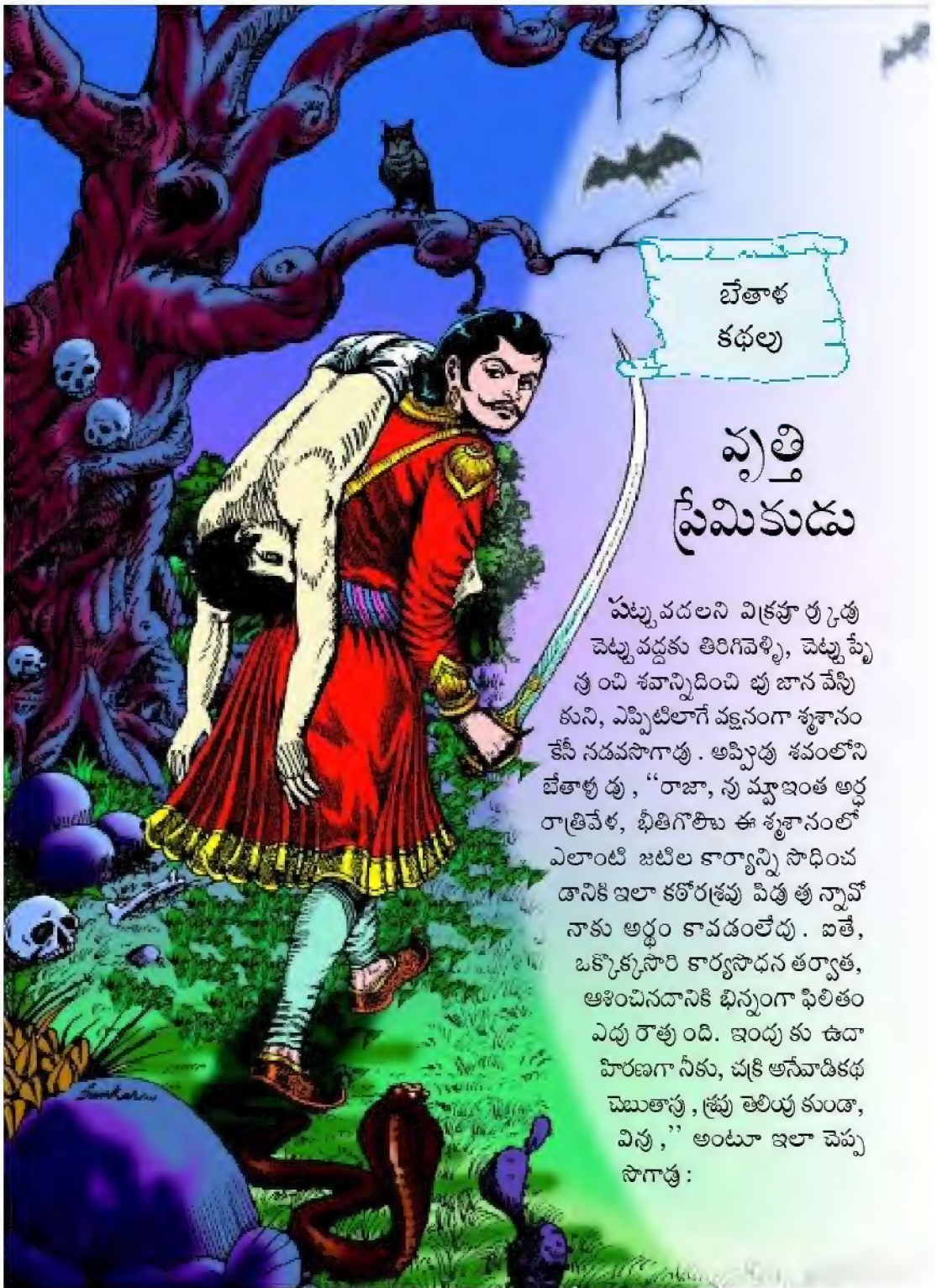
రాజగుర్త మాఅన్నిటికన్న పుంధుగా బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడి గర్వం అణచాలని నిశ్చయించు కున్నాడు. ఆయ నునానాయ కుణ్ణి పీలిచి, “ఈ బ్రహ్మాదండిని కాళ్ళు చేతులూ బిగించి, అడవి పిందిని వేలాడ

కట్టినట్టు కావడికర్రకు వేలాడకట్టి, పు న సేస్థికుల చేత నగరద్వారం వద్దకు మోల్చుంపు కు రావాలి. ఒక సేస్థికుణ్ణి పుంధుగా నగరంలోకి పింపి, నోర్రు లందరికీ పూంత్రి కుడు పట్టుపిడిన కారణంగా, ఈరోజు పిర్వ దినపు నివాటింపు వేయించాలి. ఎందుకైనా పుంచిది; ఇద్దరు సేస్థికుల్ని పిడి గుహ కు కాపిలా ముచ్చి,” అన్నాడు.

రాజగుర్త మాఅజ్ఞ వింటూనే సేస్థికులు బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుణ్ణి పట్టుకుని తాళ్ళతో కాళ్ళు చేతులూ కట్టేశారు. తరవాత ఒక లాషణాటి కర్రతెచ్చి, దానికి వాణ్ణి అడ్డంగా వేలాడకట్టి, కర్రచివరల్ను ఇద్దరేసి చొప్పున బుజానవేసి కునికొండ దిగు వకు బయలుదేరారు. బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడు కర్ర ఊపితు అట్టా ఇట్టా ఊగ్ర తూ, “అయ్యో, ఉపాసికుల ఊడలపు ర్రి, ఉన్నత్తభైరవా! నా కెంత అవమానం తెచ్చి పేట్టావోయీ,” అంటూ విలపించసాగాడు.

రాజగుర్త ముచ్చి నమ్మనమ్మతూ కొండ దిగు మహాచెట్టుకు కట్టేసివున్న తన గుర్రం కేసి నడిచాడు. (ఇంకామాది)

బేతాళ
కథలు

వృత్తి ప్రేమికుడు

పట్టువదలని వికరపూర్వుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్నిదిండి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షసంగా శ్మశానం కేసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, నువ్వు ఇంత అర్థరాత్రివేళ, భీతిగొలిపి ఈ శ్మశానంలో ఎలాంటి జటిల కార్యాన్ని సాధించడానికి ఇలా కఠోరశ్రమ పిత్త తృన్నావో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఐతే, ఒక్కొక్కసారి కార్యసాధన తర్వాత, ఆశించినదానికి భిన్నంగా ఫలితం ఎదురొస్తుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా నీకు, చుగ్గి అనూచిక కథ చెబుతాను, శ్రుతైయ్య కుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పు సాగాడు:

ఒకానొకప్పుడు భోగపిఠంలో, శ్రీకాంతు డనేరత్నాల వ్యాపారి మూడేవాడు. ఆయనకు ముగ్గురు కొడుకులు. పేద్దవాళ్ళిద్దరూ, తండ్రికి వ్యాపారంలో చేదోడు వాదోడుగా మూటూ సేవు ర్దులనిపించు కున్నారు. చివరి వాడు చక్రి కూడా తెలివైనవాడని, బుద్ధివంతు డనేరత్నాల తెచ్చుకున్నాడు. కానీ, సాహిత్య వుంటే ఇష్టమున్న అతడికింకా వ్యాపార వ్యవహారాల పట్ల ఆసక్తి పిట్టులేదు.

ఆ ఊరి ప్రియు ఖ పండితుడు బ్రహ్మవర్మ ఇంట్లో ప్రతి రోజూ సాయంత్రం కావ్య గోష్ఠి జరిగేది. దానికి ఆడపు గా అంతా వచ్చి, ఎన్నో అంశాలను కూలంకషంగా చర్చించేవారు. చక్రి తరచుగా అక్కడికి వెళ్ళి, ఆ చర్చల్లో పాల్గొనేవాడు. కావ్యాలను చక్కగా అర్థం చేసి కున్నాడని చాలా మంది అతణ్ణి మెచ్చు కునేవారు. అలా ఒక రోజున అతణ్ణి, విపుల

అనే అందమైన యువతి కూడా మెచ్చుకు న్నది. తనను పిలకరించి పై చ్చుకున్న విపుల వీర చక్రికి తెలివూ పితోనేలువు పిట్టేంది. అతడామె వివరాలడిగి తెలుసు కున్నాడు.

విపులది ఆ ఊరు కాదు. ఆమె తండ్రి వీరాంగుడు మోహపిఠంలో ప్రియు ఖ వ్యాపారి. ఆయనకు జబ్బుచేస్తూ, మెల్లల గాలివూర్చు కోసం భోగపురం వెళ్ళి కొన్నాట్టుండమన్నారు. ఆయన కూతురిని వెంటబెట్టుకుని ఆ ఊరు వచ్చి, బంధుమూ ఇంట్లో మూటూ న్నాడు. ఫితి రోజూ విపుల, చక్రి, బ్రహ్మవర్మ ఇంట్లో సాహిత్య చర్చలు చేస్తూ, పుధ్య పుధ్య స్వీకృత విషయాలు వూట్లాడు కునేవారు.

ఒకరోజున విపుల, చక్రితో, “వూ నాన్నకు ప్రి ర్తిగా నయమైంది. రేపే మేము మోహపిఠం వెళ్ళిపోతున్నాం!” అని చెప్పగానే అతడు దిగాలు పడిపోలు, “ను మ్మలేకుండా నేను బ్రతకలేను. ను వ్యప్తికుంటే ను నం పేళ్ళి చేసి కుందాం,” అన్నాడు.

విపుల సీగ్గ పడి, “గొప్ప రత్నాల వ్యాపారి కొడుకువి. నీతో పేళ్ళంటే వూ నాన్న తప్పిక ఒప్పికుంటాడు. ను మ్మవీ పేద్దల్ని తీసి కుని మోహపిఠం రా,” అనేసి వెళ్ళిపోయింది.

చక్రి ఈ వెషయాన్ని ఇంట్లో చెప్పాలనుకు న్నాడు కానీ, అన్నలిద్దరికీ పేళ్ళికాకుండా ఎలా చెప్పిడవూ అని తటపిటాల్చుంచాడు.

ఈలోగా చక్రి తండ్రి శ్రీకాంతుడు ఏదో పిని వీర ధృవపురమనే దూరపుటూరు వెళ్ళాడు. అక్కడ ఆయనకు అన్న కోకుండా బంధు గ్రహ్తి డనే బాల్యూహితేడు కనిపించి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు.

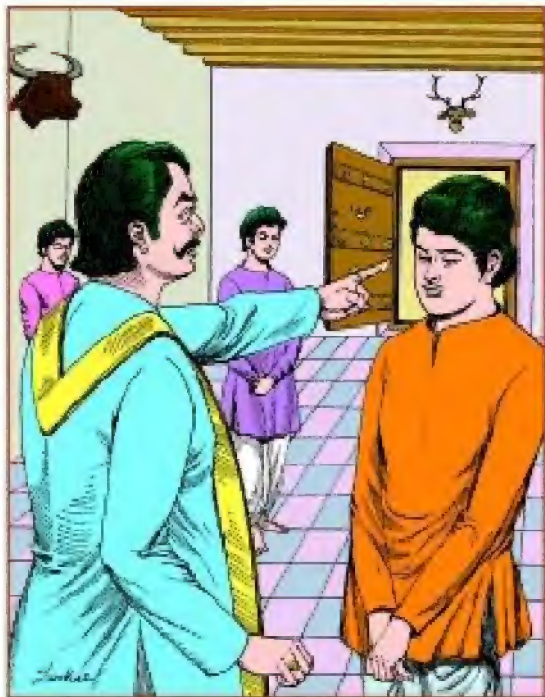
కోటీశ్వరుడైన జయ గ్ర ప్తిడికి పు గ్గుర్ర కూత్ర శ్ర్మన్నార్. వాళ్ళ, శ్రీకాంతు డికి చక్కగా అతిథివు ర్యాదలు చేశారు. శ్రీకాంతు త్ర వాళ్ళ రూ పానికీ, విసయూ నికీ ఎంతో పు చ్చటమిడి, జయ గ్ర ప్తిడి దగ్గరమెచ్చుకున్నాడు.

జయ గ్ర ప్తిడు నవ్వి, “నేను నీ పు గ్గుర్ర కొడు కుల్నీ చూ డలేదు. ఐనా, ను మ్మతెలు సు కాబట్టి వాళ్ళున అల్లుళ్ళ గ్గా చేసి కోవాలను కుంటు న్నాన. ను మ్మనా కూత్ర శ్ర్మన చూ సీ నచ్చారన్నామా ఉత్తినే కబుర్లెందుకు? మరి వాళ్ళను కోడళ్ళ గ్గా చేసి కుంటావా?” అని అడిగాడు.

శ్రీకాంతు త్ర కాస్త తడబడి, “అక్క చెల్లెళ్ళు తోడికోడళ్ళు తే కలిసీకట్టు గా మాటారని, నా భార్య అంటూంటుంది. అందు లోనూ నీ కూత్ర శ్ర్మ, నాకోడళ్ళు తే, అది నా అద ప్తివే అను కుంటాను. కానీ, పుంధు పీల్లలు ఒకరినొకరు చూసి కుని ఇష్టిపిడాలి కదా!” అన్నాడు.

మెంటనే జయ గ్ర ప్తిడు, “నీ ఊరికీ నా ఊరికీ బోలేదు ధూ రం. పేళ్ళిచ్చా మిఠొక సారీ, పేళ్ళి వు రొకసారీ అంటే చాలా ఇబ్బంది. పు రి నా పీల్లలకు నా పూ ట వేదవాక్కు. నీ పీల్లలకు నీ పూ టా అంతే అను కుంటు న్నా. కాదంటేనే, పేళ్ళిచ్చా మిఠా తప్పినిసిరి!” అన్నాడు నివాలు చేస్తున్నట్టు.

శ్రీకాంతు త్ర కూడా అది సివాలు గా తీసి కుని, ఇంటికి వెళ్ళగానే కోడుకులు ముగ్గుర్నీ పీలిచి, జరిగింది చెప్పి, “జయగుప్తుడు నా బాల్యపు త్రు డ. ఆయన కూత్ర శ్ర్మ అందాల రాసి లు. చాలా వినయ గ్ర ణంకలవాళ్ళు.

పు గ్ర పేళ్ళిచ్చా మిఠొక్కరేకుండా పేళ్ళి కొప్పి కుంటే, జయ గ్ర ప్తిడి పుంధు నేను గర్వంగా తలెత్తుకు తిరు గ్ర తాను,” అన్నాడు.

అందు కు పేద్దవాళ్ళిద్దరూ సిరేనన్నారు. చివరివాడైన చక్రి పూ త్రం నేని గ్ర తూ విపు ల గ్ర రించి చెప్పాడు. విపు ల తండ్రి పూ హి పితం వీరాంగ్ర డని తెలియ గానే శ్రీకాంతు త్ర వుండిసిడి, “ఆ వీరాంగ్ర డు నకు ఆగర్వు శత్రు మాళు మ్మవిపు లను వు ర్చిపో!” అన్నాడు.

చక్రి ఒప్పికో లేదు. అప్పిడు శ్రీకాంతు త్ర కొపిం పిట్టలేక, “నా పు త్రు డి కూతు ర్ని కాదని, నా శత్రు మకూతు ర్ని పేళ్ళి చేసి కో వాలను కుంటే, ను వ్విక నా ఇంట్లో మూడొప్పు. త’ణం వెళ్ళిపో!” అన్నాడు.

చక్రి మెంటనే ఇల్లోదిలి పెట్టి మోహపితం వెళ్ళి విపు లను కలు సు కుని జరిగింది చెప్పాడు.

“నీ తండ్రి, నా తండ్రి ఆగర్భ శత్రు మఱిని ను మ్హ చెప్పేదాకా నాకు తెలియదు. మన పేళ్ళికి వూ నాన్న కూడా ఒప్పికొత్త,” అన్నది వివుల భయంగా.

“నీ కోసం నేనెల్లాదిలి పేట్టాను ; నా కోసం ను వ్వు ఇల్లాదిలి వచ్చేవు. పేళ్ళి చెప్పి కుని సి ఖంగా జీవిద్దాం,” అన్నాడు చక్రి.

“నన్ను మీనాన్న ఇంట్లోంచిగెంటేశాడు. ఇప్పిడు నీ చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు. పేళ్ళి చెప్పి కుందే వు నకు సి ఖవు వుంటుంది? ను మ్హ త్వరగా బోలెడు డబ్బు సింపాదించి, నీ ప్రయోజకత్వాన్ని నిరూపించుకున్నాకన, నేను నీతో వస్తాను,” అన్నది వివుల.

చక్రికి, వివుల వూటల్లో న్యాయ వుండని తోచింది. ఆ రోజు నుంచీ డబ్బు సింపార్పించే ప్రియ త్నంలో చాలా ఊళ్ళు తిరిగాడు. కావ్య పితనం చేద్దావుంటే, డబ్బుచ్చి వినేవాళ్ళేలేరు.

వ్యాపారం చేద్దావుంటే పేట్టుబడికి చేతిలో డబ్బులేదు. చివరకు తిండికే ఇబ్బంది పడే పిరిస్థితి దాపించింది.

అలాంటి పిరిస్థితి లో, వజ్రపితం లో కన కయ్య అనే ఆసావీ చక్రితో, “ఈ ఊళ్ళో బట్టలు తేవేవాళ్ళేలేరు. దూ రమీఊరు తీసి కెళ్ళి ఉతికించాలి. ను మ్హ వూ ఇంట్లో బట్టలు తికితే, రెండు పూటలా తిండి పెట్టి, నెలకు ఐదు వరహాలిస్తాను,” అన్నాడు.

వేగంతో లేక చక్రి అందు కొప్పికుని, ఆయన వద్ద పినిలో చేరాడు. ఇది తెలిసీ ఇరు గు పోరు గు లు కూడా అతణ్ణి బట్టలు తకవు న్నారు. చక్రికి క్రమంగా నెల సంపాదన పెరి గింది. కానీ అతడు, “వివుల నన్ను ప్రయోజ కుణ్ణికవున్నది. నేనేమో బట్టలుతికి జీవిస్తు న్నాను!” అని ప్రితి రోజూ వాపోతూ ఉండేవాడు.

ఒక రోజున కనకయ్య ఇంటికి ఓ సాధు మూ ఝా, చక్రి ఆయన కాషాయ వస్త్రాలు ఉతకాల్సి వచ్చింది. తర్వాత సాధు మూచక్రిని పీలించి, “ను మ్హ ఉతికాక కూడా నా బట్టల వు రికి అలాగేవూది. ఇలాగైతే నీవు నీ వృత్తిలో ఎప్పటికీ పేక్కోస్తామో” అని వుండలించాడు.

చక్రికి కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమైంది. అతడు సాధు మూ, తన ప్రేమ కథను చెప్పి, “తప్పని సరైచేస్తున్నాను కానీ, బట్టలు తకడం నా వత్తి కాదు,” అన్నాడు కన్నీళ్ళో త్తుకుంటూ.

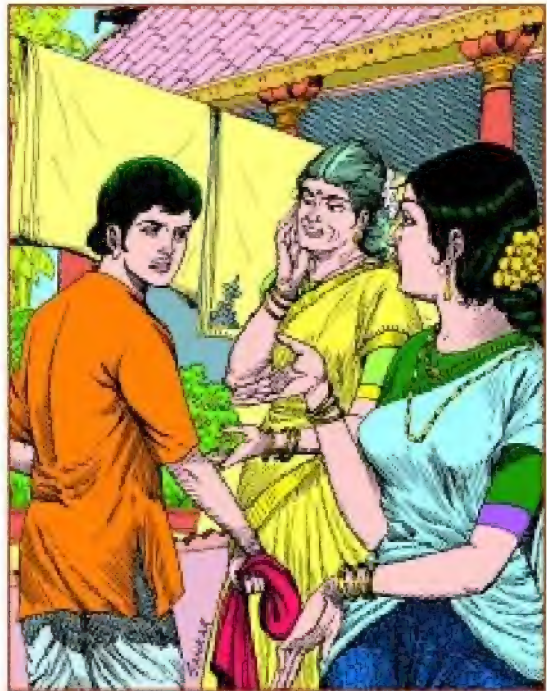
సాధు మూ అతడి ప్రిహాలిపిడి, “ఎ వత్తిలో పేక్కోరావాలను కుందే, ఆ వత్తిని నువ్వు ఉ చాలి. లేకుంటే పేక్కో రాలేమో” అన్నాడు.

“వత్తిని ప్రేమించడమో! అదెలా?” అన్నాడు చక్రి ఆశ్చర్యంగా.

“వ త్తినీకు గౌరవాన్ని, అది వ త్తిగొప్ప తనం. వ త్తికి ను మ్మాగౌరవాన్ని, అది నీ గొప్పతనం. ను మ్మానీ వ త్తినిఱువింపు . వ త్తిలో మెలకువలు నేర్చుకుని, కొత్త పిద్ద తులు ప్రవేశపెట్టు,” అన్నాడు సాధు మా

ఆ పూటలు చక్రి వీ ద పు త్రంలా పిని చేశారు . సాధువు వెళ్ళాక, అతడొక రోజున ధూ రెమ్మూ రికి వెళ్ళి, అక్కడ బట్టలు తీశే వారి నుంచి కొన్ని మెలకువలు తెలుసుకుని వజ్రమీసానికి తిరిగొచ్చాడు . ఆ తర్వాత తన తెలివి ఉపయోగించి, రకరకాల స్రయోగాలు చేసి బట్టలు తకడంలో కొత్త పిద్ద తులు ప్రవేశ పెట్టాడు . అందు వల్ల ఉతికిన బట్టలు తకతక మెరిసేవి. రంగు బట్టలు కొత్తవిలా మూడేవి. పాతబట్టలు వెలిసిపోతే రంగులు వేయడం, కొత్త బట్టలకు నచ్చని రంగులు పూ ర్చడం వగైరాలు సాధించాడు . ఇదంతా గొప్ప కళ అని వజ్రమీస వానిలు గుర్తించారు . చక్రికి వ త్తి నుంచి బాగా ఆదాయం రావడంతో, ఏడాది గడిచేసిరికిబర్త ప్రఖ్యాతి అతో పాటు బాగా డబ్బు కూడా గడించాడు .

ఈలోగా చక్రి తండ్రి ధృవపురం వెళ్ళి జయ గ్ర ప్తిజ్ఞ కలుసుకుని, చక్రి విషయమై తన ఇంట్లో జరిగిన రభస గురించి చెప్పాడు. అందు కు జయ గ్ర ప్తిజ్ఞ నొచ్చుకుని, “నా గు రించి వీ తండ్రి కొడు కులు విడిపోవడం బాధగా మూది. వివుల తండ్రి వీరాంగు డు , నావల్ల ఎన్నో ప్రయో జనాలు పొందాడు . అతడు నా మాట కాదనడు. ఈ పెళ్ళితో మీరెండు కుటుంబాల మధ్యా పున్న తరతరాల చైరం సివు సీపాతుంది,” అన్నాడు .

ఈ విధంగా, జయ గ్ర ప్తిజ్ఞ పిమ్మూ అని శ్రీకాంతు డూ , వీరాంగు డూ ానుహతుల యాస్థు . పు గ్గరూ నికుటుంబంగా వజ్రమీస వెళ్ళి, చక్రిని కలు ప్తి కున్నాడు . చక్రి తన కథంతా వాళ్ళకు చెప్పాడు. అప్పుడు తల్లి, అతడితో, “ను మ్మాస్వీయంక పీతో ఇంత వాడివైనా, నీ వ త్తి పూ కు నచ్చడంలేదు . ఏ పూ త్రం సంతోషం కలిగించేదిగా లేదు . ను మ్మా రత్నాల వ్యాపారి బిడ్డమో” అని వాపోయింది.

ఇదంతా పూన్తిన్న వివుల, విని ర్త గా చక్రిని సివీ పించి, “ను మ్మాకాయ కష్టం చేసి బ్రతికే వ త్తిని చేపిట్టడం, నాకు చిన్నతనంగా మూది. ఈ వ త్తిని వదలకపోతే నిన్ను పేళ్ళి చేసి కోను . నేను నీకు కావాలో, అక్కర్లేదో తేల్చుకో!” అన్నది.

చక్రి అమె వంక కోపంగా చూసి, “ఐతే, నా నిర్ణయం విను . నాతో బాటు , ఈ వ త్తిని

గారవించే అప్పుల్లు నే, నేను పేళ్ళాడతాను . కానీ, నిన్ను పూత్రం చేస్తు కోను ,” అన్నాడు .

అప్పిడు జయ గుప్తాడు , అతణ్ణి సివీ పీంచి, “నాయ నా! నా పూడో కూతురు నీతో కలిసీ బట్టలు తకడానికి సీద్దంగా మూది. ఆవును పేళ్ళాడతావా?” అని అడిగాడు .

ఆ పూటలు వింటూనే చక్రి, జయ గుప్తా పొదాలంటి ను స్కరించి, “వీ అప్పుల్లు ని పేళ్ళాడడం, నా అద ష్టింగా భావిస్తాను ,” అన్నాడు .

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, చక్రి తను గ్రువుంచిన వివుల కోసిం, ప్రివులు ఖరత్నాల వ్యాపారి అల్లున తండ్రినీ, కుటుంబాన్నీ వదిలి, తిండి కోసిం నానా ఇబ్బందులూ పడినవాడు. సాధువు చెప్పిన హితమూ కారణంగా బట్టలు తిక్వ త్తిని న్నెకరించి, అందులో బాగా డబ్బు గడించాడు . అతడు గ్రువుంచిన వివులకు, అతడి వత్తి చిన్నతనంగా తోచింది. ఆ వత్తిని పూస్తే అతణ్ణి పేళ్ళి చేసుకుంటానన్నది. అతడామె కోరినట్టే బట్టలు తిక్వ త్తిని వదిలి, తండ్రితో కలిసీ

రత్నాల వ్యాపారిగా సి ఖపిడవచ్చుగదా? అతడలా చేయ క, వివుల గ్రువును ఎందుకు నిరాకరించాడు ? అతడి నిర్ణయం వివేకవంతంగా లేదు కదా? ఈ సిందేహాలకు సిపూధాను తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పిగిలి పొతుంది,” అన్నాడు .

దానికి విక్రపూరుడు , “ ఏపూత్రం గారవనీయం కావను కున్న కొన్ని వత్తులు , వాటిని చేపట్టిన వ్యక్తుల ప్రితిభావిశేషింవల్ల గారవనీయం, ఆదరణీయం అనిపించుకోవడం జరుగుతుంది. సాధువు చెప్పిన హితమూదా ఇది గ్రహించిన చక్రి, వత్తి గ్రువు కుడువూవు . బట్టలు తిక్వ త్తి కేవలం కాయ కష్టం కాదని నిరూపించాడు . అది గ్రహించలేని వివుల, అతడి వత్తిని ఈసిడించింది. ఆ కారణంవల్లనే అతడామెను పెళ్ళి చేసి కోవడానికి నిరాకరించాడు ,” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సిహా మాయమై, తిరిగి చెట్టక్కాడు.

– (కల్పితం)

[ఆధారం : “షసుంధర” రచన]

కేరళ జానపద కథ

తెలివిగల భార్య

జమోరిన్ రాజు పిరిపాలించిన కోళిక్కోడు కు సిప్పి పింట్లోని ఒక గ్రావుంట్ కోవు న అనే నిరుద్యోగి ఉండేవాడు. రోజూ తెల్లవారగానే వాడు కత్తి, కత్తిర, చిన్న అద్దం, చిన్న గిన్నె గల తన పెట్టెను చంకన బెట్టుకుని ఊళ్ళోకి వెళ్ళేవాడు. వీధివీధికి వెళ్ళి, అవసరం అయిన వాళ్ళకు జుట్టు కత్తిరించేవాడు. 'చరం చేసు వాడు. పిని పై ర్తయ్యక అడ్డాన్ని వాళ్ళు చేతికిచ్చి చూసి కోవు నేవాడు. వాళ్ళు చూసి కుని మురిసిపోతూ నిలబడి తిన్న 'తుది మెరుగులు' దిద్దేవాడు. యువకులయితే, కోవు న కత్తిరించే హిస్టనపువ్వాన్ని అద్దంలో చూడడానికి, మొదట అడ్డాన్ని అడిగి తీసి కునేవారు. వాళ్ళిచ్చింది మిఠుకుని వు రో చోటికి వెళ్ళేవాడు.

కోవు న రోజూ ఒక నిర్ణీత వూర్గం గుండా వెళ్ళేవాడు. అతడు వచ్చే సమయం తెలుసు గనక, జుట్టు కత్తిరించు కోవాలను కునే వాళ్ళు ఆ సిప్పి యానికి అక్కడ సీద్దంగా ఉండే వాళ్ళు. అయితే, జుట్టు కత్తిరించు కోవడం అన్నది రోజూ చేయించు కోవలసిన ఆవసరం లేదు గనక, అప్పడప్పడు ఎవరూ కనిపించే వాళ్ళు కాదు. ఒక్కసారి చెప్పిన సిప్పి యానికి రాలేదని కొందరు కోపంతో వద్ద పోవు నేవారు. తన పెట్టె తీసుకుని వెనుదిరగగానే అలాంటి వాళ్ళు కొందరు, 'పినికిపూ లిన వెధవ' అని గొణుక్కోవడం కోవు నకు వినిపించేది. అలాంటి

చందమామ

సిప్పి యా లలో దమ్మిడి సింపాయి ఉండేకపోయా నన్న బాధతో, వట్టి చేతులతోనే ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళవలసి వచ్చేది.

ఆ రోజు కోవు న, అతడి భార్య గోవు తిప్పి గానే పిడు కోవలసి వచ్చేది. అలాంటి స్థితిలో ఒకనాడు అతడి భార్య, "నీలాంటి పినికిపూ లిన మొగుడితో ఎలా కాపరం చేసుది? ఎలా బతి

కేది?” అనడం విని కోవు న ఉలిక్కిపెట్టాడు . అయితే, అతడేమీ మాట్లాడలేదు. రేపు వెళ్ళినాల్సిన దుబ్బెలు ఎక్కువగా సంపాదించుకుని వస్తూ భార్యకు తన మీద ఉన్న అభిప్రాయాన్ని పూర్వేయ వచ్చని ఆశించాడు .

పురుషుడు తెల్లవారకముందే పెద్దెను తీసుకుని బయటకు వెళ్ళాడు . ఆ రోజంతా తిరిగి కొంత సంపాదించాడు . అయితే, దాన్ని తీరా లెక్కించి చూసి కుంటే, ఒక్క పైట అపారవిదార్థాలు కొనడానికి కూడా సరిపోయేలా లేదని గ్రహించి హిఠాశ్చర్యమొందినాడు . అయినా, పురుషుడు గంభీరం లేక, వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళి, ఆ రోజుకు ఎలాగైనా సర్దుకోగలదన్న ఆశతో, ఆ నాటి సంపాదనను భార్య చేతిలో పెట్టాడు . దానిని చూడగానే భార్య కోపంతో, “నీ వుండవు తి వుండా!” అన్నది.

ఆ రోజు నుంచి గోవు తి ప్రితినిత్యం భర్తను

స్థితిపాటి పూటలతో తిడుతూనే ఉండేది. ఒకనాడు సాయంకాలం కోవు న ఇంటికి తొందరగా తిరిగి వచ్చాడు . దుబ్బెల సేపాదన లేదు . “ఇలా అయితే, పురుషుడు ప్రాణాలతో ఎలా బతగ్గలం? అని చూసి నీకా ఆలోచన అంటూ ఉందా?” అని నిలదీసింది భార్య.

“నన్ను చెయ్యమంటావు? పొద్దున్నమానం పనికి పూలినవాడు, బుద్ధిపూలినవాడు అని తిట్టడమే నీ పనిగా ఉంటుంది. అంటే, ఒక్క పుంచి పనికూడా చేయలేని దుబ్బెలను నేనెలా నీ ఉద్దేశం?” అంటూ కోమన్ పెట్టెను కోపంగా విసిరికొట్టి కాళ్ళపై పుచ్చుకొని కడుక్కొని దానికి పెరట్లోకి వెళ్ళాడు.

భర్త వచ్చేంత వరకు ఓపీగ్గా ఉన్న గోవు తి, అతడు రాగానే, “ఇలా అయితే, అకలితోనే దావక తప్పదు . అలా దావడం నాకిష్టం లేదు,” అన్నది నిస్పృహగా.

“సరే, నేను పూర్తిగా అవుతాను. నువ్వు గొప్ప తెలివైనదానివే కదా? సంపాదనకు మరేదైనా పూర్ణం చెప్ప చూద్దాం,” అన్నాడు కోమన్.

“హాలుగా బిచ్చమెత్తుకోవడం మేలు!” అన్నది గోవు తి.

“బిచ్చమెత్తడమా? నేనా? ఎక్కడికి వెళ్ళి బిచ్చమెత్తడమంటామో?” అని అడిగాడు కోవు న.

“ఎక్కడికి ఎందుకు? తిన్నగా జమోరిన్ రాజభవనానికి వెళ్ళవచ్చుగా!” అన్నది సవాలు విని పురుషుడు న్నట్టు గోవు తి. ఆ తరువాత కాబూసీ అగి, “రాకు పూరికి త్వరలో వివాహం కాబోతోంది. అందు వల్ల రాజు అందరిపట్లా కరుణతో ఉంటాడు . వెళ్ళి ఆయన్ను ఏదైనా అడుగు,” అని నిలహ ఇచ్చింది.

పురుషుడు స్థితి రోగియైనా నికి పుండే లేచి, తన పెద్దెను కూడా తీసుకోకుండా రాజధాని

కేసీ బయల్ పడరాదు . కాలినడకనే రాజభవనాన్ని సింహి పించి, రాజుగారి దర్శనం కోసం వరు సిగా నిలబడ్డ జనంలోకి వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

రాజదర్శనానికి తన వంతు రాగానే, 'ఏదైనా' దానంగా అడగాలనే నిర్ణయం వు కున్నాడు . అతని వంతు రానే వచ్చింది. రాజభవనం భట్ట డు , "ర్రరకుడు కోవు న," అని పీలవగానే, కోవు న తదబడె అడుగులతో ముందుకు వెళ్ళి చేతులు జోడించి, రాజుకు భక్తితో వంగి నవు స్కరించాడు . ఆ తరువాత రెండు చేతులు తెరుస్తూ రాజు కేసీ అర్చిస్తూన్నట్టు వినయంగా వూ శాడు .

"కోవు న, నీకేం కావాలి?" అని అడిగాడు రాజు.

"ఏదైనా ఇవ్వండి, వు హాప్రిభూ!" అన్నాడు కోవు న.

"ఏదైనా? అదేంటి!" అని విస్మయం చెందిన రాజు, "నీకు ఏది కావాలో అది అడుగు , ఇస్తాను," అన్నాడు .

"ఏదైనా ఇవ్వండి, ప్రిభూ!" అన్నాడు కోవు న పట్టుదలగా.

రాజు ఒక్క నిమిషం ఆలోచించాడు . వు ల్రి కేసీ వూ శాడు . వు ల్రి రాజును సింహి పించి, "అజ్ఞాపించండి, ప్రిభూ!" అన్నాడు వినయంగా.

"ఇతడొక ర్రరకుడు . ప్రిజలకునవలంది స్తూటాడు కదా. రాజధానికి సింహి పంలో ఉన్న బదెకరాల బంజర భూ వు ని ఇతనికి ఇప్పించు . అందు లో ఎలాంటి పంటలు పండించగలడో వూ డ్దాం," అని మంత్రి చెవిలో చెప్పాడు రాజు.

జుట్టు కత్తిరించేవాడు , బంజర భూ వు లో పంట పండించాలి! ఆహా! రాజుగారి వితరణ వు ల్రి వు నస్తి లోనే వు చ్చుకుంటూ దామిల వు న్న భట్ట ణ్ణి పీలిచి, "ఇతన్ని తీసి కు చందమామ

వెళ్ళి రాజభవనానికి తూర్పున ఉన్న బదెకరాల బంజర భూ వు ని వూ పించు," అని అజ్ఞాపించి, కోవు నకు తిరిగి, "ఈ భట్ట డు నీకు బదెకరాల భూ వు ని వూ పిస్తాడు . రాకువూ రి వివాహి సిందర్భంగా రాజుగా వు నీకిస్తున్న బహి వు తి అది. దాన్ని సాగ్ర చేసి కుని హాలు గా జీవించు," అన్నాడు .

తాను భార్య చెప్పినట్టు ఏదైనా ఇవ్వమని అడిగితే, రాజుగారు బదెకరాల పాలం ఇవ్వాడు అని కోవు న పొంగిపొయా డు . అల్లు తే, భట్ట డి వెంట వెళ్ళి తీరా పాలాన్ని చూశాక, అది రాయి రప్పలతో నిండిన బంజర భూ వు అని తెలు కుని కాస్త నిర్ర గారిపొయా డు . అల్లు నా, ఏదో సింపాలు ఇండాం. దీంతో గంపూ శ్రీ భార్య నర్ర వూ య గలం అన్న ధీవూ తో ఇంటిదారి పట్టాడు .

అల్లు తే, గోవు తి సింగతి వినగానే,

“పొలమా ? అదీ బంజరు నేలా? దాంతో ఏం చేస్తు కుంటాం? సాగు చేయాలంటే నాగలి కావాలి. దున్నడానికి ఎత్తు కావాలి. వు న దగ్గర ఏవీ లేవ! పేర్లు పేట్టినా, అది చేతికి అంది వచ్చేవరకు రోజులు గడవడం ఎలా? ముందు రాజు వద్దకు వెళ్ళి దబ్బు అడిగి తీస్తు కురా. వు నకు ఇప్పిస్తు కావలసింది అదీ,” అని వుండిపడింది.

అయితే, కోమన్ మళ్ళీ రాజు వద్దకు వెళ్ళడానికి నిరాకరించాడు. “నువ్వు ఇంకేదైనా ఆలోచించాలి. తప్పిచ్చు,” అన్నాడు భార్యతో ప్రాథేయ పితు తు న్నట్టు.

గోవు తి కొంతుమీతీవ్రంగా ఆలోచించి,

“సరే, ఆ పొలం దగ్గరికి వెళదాం, రా. అక్కడ నేను ఏం చేస్తానో, ను మ్మ అలాగే చేయాలి, పిరేనా?” అంటూ భర్తను వెంటబెట్టుకుని రాజుగారిచ్చిన పొలం వద్దకు వెళ్ళింది.

గోవు తి పొలంలో అక్కడక్కడ ఉన్న ఒక్కొక్క బండరాయి నీ తీసీ అవతల పొరేస్తూ, దాని ఆడు గు న తవ్వి చూస్తూ, నిస్సి హితో ఆశాభం గాన్ని ప్రదర్శించసాగింది. ఎవరైనా తనను సివి పీన్మిన్నారని తెలిస్తే చాలు ; అలాగే కదలా మెదలక కూర్చునేది. భార్య ఎందు కలా చేస్తూ న్నదో ఏమా త్రం అంతు బట్టక పాలు నప్పిటికీ, కోవు న కూడా ఆమె ఒకరాయి ని పేకలిస్తూ, తాను ఇంకొక రాయి ని పేకలిస్తూ, ఆమె లాగే నేలను అక్కడక్కడ తవ్వి చూస్తూ, తన్నుతూ , నిరాశా నిస్సి హిలవు ప్రదర్శిస్తూ ఆమెను అను కరించసాగాడు .

దారిన వెళ్ళేవాళ్ళు ఆ దంపతుల వింత ప్రవర్తనకు విస్మితాత్మా , అగి కొంతామీమా సీ వెళ్ళిపోసాగారు. అయితే, నలుగురు ద థకాయులు మాత్రం భార్యభర్తలను చాలామీ పరిశీలించి చూశారు . ఆ తరవాత వాళ్ళల్లో ఒక్కడు గోవు తిని సివి పీంచి, “వుండే ఎండలో ఏం చేస్తున్నావు ? ఏదో చాలా విచారంతో ఉన్నట్టు న్నది?” అని అడిగాడు .

తన మనసులోని మాటను చెబు దామా , వద్దా అని తటపిటాయిస్తూ న్నట్టు గోవు తి ఆ వు నిషీని కొంతుమీ ఎగాదిగా చూసింది. ఆ తరవాత, “అదెందుకు అడు గు తావలే. అదో

పేదల పిల్లలను, అన్నది.

“చెప్ప, నేనూ వింటాను. ఏదైనా సాయం కావాలన్నా చెప్తావు,” అన్నాడు ఆ పులి.

“సాయం ఏదీ వద్దు గాని, నేను చెప్పేసంగ తిని మరెవరికీ చెప్పనని పూట ఇస్తానే నీకాయోస్యం చెబుతాను,” అన్నది గోవు తిట్టు పిక్కల అనుపూ సంగా చూస్తూ.

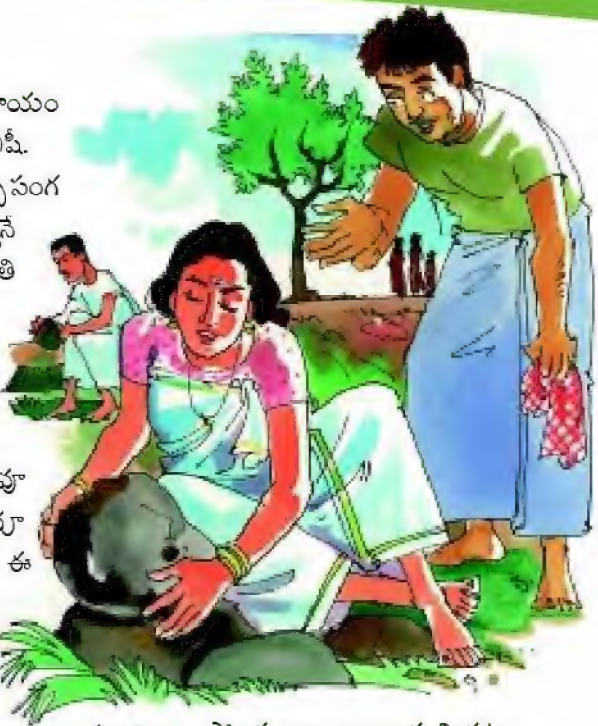
“పూ తల్లి పులి ఒట్టు. ఎవరితోనూ చెప్పను,” అంటూ ఆ సంగతేదో చెప్పి పుట్టు వంగాడు.

“పుట్టు ఇప్పుడు బదులవాళ్ళు పుట్టినా, పూ తాతలు తాతలు గొప్ప ధనికులు. పూ తాతయ్య బంగారాన్ని కుండలలో వేసి ఈ పోలంలో పై ఢిల్లీ పేట్టాడన్న రహస్యం ఇప్పుడే తెలిసింది. బదెకరాల పోలం కదా. ఎక్కడ తవ్వాలో, ఏమో తెలియక అవస్థ పిట్టలు పుట్టాయి,” అన్నది నిట్టూర్పు.

“అలాగా!” అని తల పింకించిన ఆ పులి, “పులి కాని పిట్టలు తప్పక దొరుకుతాయి. బాగా తవ్వించండి,” అంటూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

వాడు నిజానికి ఒక దొంగ. గబగబా వెళ్ళి పూ రంలో నిలబడ్డ పులి పుట్టిన తీరు దొంగలను కలుసుకున్నాడు. వాళ్ళు వెళ్ళేంతవరకు అక్కడే కూర్చున్న గోవు తి, వాళ్ళు కను పుట్ట గయ్యక భర్తతో, “ఈ రోజుకు చాలు. ఇంటికి వెళదాం, రా. రేమిపోతున్న వద్దాం,” అంటూ అక్కడి నుంచి బయలు దేరింది.

పుట్టాడు ఉదయం వచ్చి పూట సరికి పోలంలోని రాళ్ళూ రప్పిల్లా గట్టు పులి పిడి

ఉన్నాయి. పోలపుంతా బాగా పుట్టినట్టు లోతగా తవ్వబడి ఉంది. అంటే, అక్కడ కుండలు కుండలు గా బంగారం ఉందని విన్న దొంగలు ఊరు కోలేకపోయారు. ఆ బంగారాన్నంతా కైవసం చేసి కోవాలని రాత్రికి రాత్రే వచ్చి పోలపుంతా తవ్వేశారన్నమాట!

“పూ శావా! పోలపుంతా ఎంత బాగా తవ్వించానో! విత్తనాలు కన్ను కెక్కిచ్చి విత్తదమే ఇక పులిని. రెండు పైటలు కాదు; రోజూ పూట పైటలూ కడు మీనిండా తినే పులి రోజులు ఆట్టే పూ రంలో లేము ఏ పులింటా మతెలివిలేని మొగుడా?” అన్నది గోవు తి చిన్నగా సమ్మతం.

“తెలివిగల భార్య ఉండగా నాకేం తక్కువ?” అంటూ పేదగా నవ్వాడు కోపు న భార్యను మెచ్చుకుంటూ.

ఇంగ్లీషు అధికార భాష!

దేశజనాభాలో అధికశాతం వూట్లాడే భాషివాందీ గనక, అది వున అధికారభాషగా గుర్తింపు పొందింది. దేశం మొత్తం మీద ఇంగ్లీషునే రాతకోతలకు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నప్పటికీ భారత రాజ్యాంగ శాసనం ప్రకారం దానికి అధికార భాషగా గుర్తించలేదు. అయినప్పటికీ ఒక రాష్ట్రంలో అది అధికార భాషగా చెలామణి అవుతోంది. మన దేశం ఈశాన్య దిశలోని నాగాలాండ్ రాష్ట్రం ఇంగ్లీషును అధికార భాషగా గుర్తించింది. 1963వ సం.లో నాగాలాండ్ పై రై రాష్ట్ర స్థాయిని సంతరించు కున్నది. నాగాలాండ్ లో క్రీస్టియన్ మిషనరీలు ఇంగ్లీషును ప్రవేశపెట్టి, ప్రాచుర్యం కలిగించారు. అక్కడి ద్వితీయ భాష నాగపుం. దానికి లిపి లేదు.

ప్రస్తుతం వారసత్వ జాబితాలో

నీలగిరి రైల్వేస్ అని పిలువబడే మేట్టుపాళయం-ఉదక వుండలం రైల్వే, ఇప్పుడు ప్రపంచ వారసత్వ జాబితాలో చోటు చేసుకున్నది. ది డార్జిలింగ్ వాహులయన రైల్వే ఇప్పటికే వారసత్వ జాబితాలో స్థానం సంపాదించింది. నీలగిరి రైల్వేను ఇప్పుడు మౌంటన్ రైల్వే ఆఫ్ ఇండియా అని పిలుస్తారు. నీలగిరి రైల్వే పట్టాలు వేసే పనులు 1885లో ప్రారంభమయ్యాయి. 1899లో కూడా వరకు రాకపోకలు ఆరంభమయ్యాయి. ఆ తరువాత ఉదక వుండలం అంటే ఊటీ వరకు పోడిగించ బడ్డాయి. ఈ మార్గమే అసియాలోకెల్లా చాలా నిటారుగా ఉన్న అతి పొడవైన రైలు మార్గంగా భావించబడుతున్నది. దీని పొడమా 46 కి.మీ.

చందమామ క్వీజ్ - 4

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్ని సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

ఈ క్వీజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-

డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ *సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి. మంచి ఉన్నట్టయితే బహుమతి మొత్తం (దాదాపుగా చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది. ధానాలు వెంటనే స్పందిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

మీరు చేయవలసినదేమంటే : 1. సివూ ధానాలు రాయండి. 2. వీరు, వయస్సు (16 ఏళ్ళలోమీద ఉండాలి), పీనకోడ్ తో సహా పై రి చిరు నావూ రాయండి. 3. చందాదారు అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 4. కవయిత్రీ చందమామ క్వీజ్ - 4 అని రాసి, చందమామ పై రి చిరు నావూ రాసి వూకు పంపించండి. 5. పు నెలాఖరులోగా పు ఎంట్రీ వూకు అందాలి. 6. జూలై నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. నేర ద్రివ త్రి ప్రిబలదానికిగల వూ లకారణాలను అన్వేషించి వాటిని రూ పితూ పిదవు సరైన నేరనిరోధక వూ ర్గం అన్న సిత్యం గ్రహించి దానిని ఆచరణలో వూ పాదు , ఒక ఆదర్శపాలకుదు . ఆ రాజుబరేవు టి? ఏ కథలో వస్తాదు ?
2. హీతమాచెప్పిన సవతి తమ్ముణ్ణి కులద్రోహి అని నిందించాదు ఒక రా సెరాజు. ఆ రా సెరాజు ఎవరు ? తప్పుకొంటారేవు టి?
3. ఐక్యరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ బాలల హక్కుల తీర్మానాన్ని ఎప్పుడు ఆవూ దించింది?
4. వు నడకు మై త్తం వీ దఎన్నిమిల్లల ఆభరణా రణ్యాలు ఉన్నాయి ?
5. విడిచినవాణ్ణి విడిచిపెట్టు. అలాంటి వాడిన్నాహం ఆశించకు. ఆట లేనివాడి పిట్ట ఆదరభావం వూ పికు. పి ఫలాలులేని చెట్టును విడిచి ఇతర చెట్లు చూసు కుంటుంది. లోకం సువిశాలమైనది. - ఈ సుభా పీతం చోట్లు చేసి కున్న కథ ఏది?

6. ఈ చిత్రంలోని రెండు పాత్రలు ఏవేవి?

సాహితీ కదంబం

రంగన్న గొప్ప మనసు!

ఒక గ్రామంలో రంగన్న అనే పేదరైతు ఉండే వాడు. సెజాయిటీపరుడైన రంగన్న తనకున్న కొద్ది పాటి పోలంలో కష్టపడి పెనిచ్చే కుంటూ త ప్తిగా కాలం గడవిసాగాడు. దాంతోపాటు ఇతరుల పోతుకు చేతనైన సాయం చేసేవాడు. పుత్రులన్నా, జంతు మూన్నా అతనికి ఎనలేని ప్రతి. ఏ కాకికో, కుక్కకో ఇంత పేట్టకుండా రంగన్న నోట్లోకి వుద్ద దిగేది కాదు.

రంగన్న ఇంటికి కొద్ది దూరంలో రావు శాస్త్రి అనే ఒక నకిలీ జ్యోతిష్కుడు ఉండేవాడు. శాస్త్రం, సింధిదాయం, దోషం, పరిహారం అంటూ అవూయ కుల్యై గ్రామ ప్రజలను పు భ్యపెట్టి, వాళ్ళు నుంచి సొమ్ములు గుంజి పొట్టపొసు కునేవాడు. ఎప్పుడు చూసినా ఎంతో సంతోషంగా కనిపిస్తూ, ఒక్కసారి కూడా తన వద్దకురాని రంగన్న అంటే రావు శాస్త్రికి, చెప్పరాని అపూయా, కోపిపూ ఉండేవి.

ఒకరోజు రంగన్న తన పోలంలో విత్తనాలు విజేసి వు గించుకుని ఇంటికి బయలు దేరుతూండగా పోలం గట్టు మీది పొదవూటున పిచ్చుక ఒకటి కాలు విరిగి లేవలేక పెడి ఉండడం గమనించాడు. వెంటనే వెళ్ళి దాన్ని చేతిలోకి తీసుకుని పెరిశీలనగా

చూశాడు. దానిని ను ఆకులేవో కోసి, నలిపి పెసిరు పిండి పిచ్చుక కాలికి పై శాడు. దాన్ని అక్కడే వదిలేయ దానికి వు న్న రాక, తనతో ఇంటికి తీసు కువచ్చాడు.

దానికి తినడానికి బియ్యమిగింజలు అందించాడు. చాపి ప్తి ద చిన్న బట్ట పు డతపెట్టి పెరు మోత చేసి పిచ్చుకను దాని ప్తి ద పిరు కోబెట్టాడు. గది నుంచి వెలుపలికి రావడానికి నాలుగు అడుగులు వేసి వెరికి, “రంగన్నా!” అన్న వు డు వు డు ర కుర స్వరుం పిని మెనక్కు తిరిగి చూశాడు. అక్కడ పిచ్చుక కనిపించలేదు. దాని స్థానంలో ఒక దేవతామూర్తి కనిపించడంతో తన కళ్ళనూ తాన నవ్వులేక పొయ్ డా.

“రంగన్నా! నేను వనదేవతను. ప్రాణుల పెట్ట ను మ్నా చూ మ్నా ను నిరుపమానమైన కరుణ, ధైర్య దరాలు చూసి చాలా సంతోషించాను. ఏం వరం కావాలో కోర్త కో, ఇస్తాను,” అన్నది వనదేవత.

“తల్లీ, నిన్ను కళ్ళారా చూ డగలిగాను. ఆ

తెరగతిలో సురేష్ అనే విద్యార్థి ఎప్పుడు ఏ వ్యాసం రాయ వున్నా ఆమె గురించే రాసువాడు. ఆమె నకు పాలిస్తోంది. దానికి నాలుగు కాళ్ళు, రెండు కొమ్ములు ఉంటాయి .... ఇలా సాగేది వ్యాసం. దాన్ని చూసే విస్మయ చెందిన ఉపాధ్యాయుడు ఒకనాడు 'తాజపు హాల్' గురించి వ్యాసం రాయ వున్నాడు.

సురేష్ తాజపు హాల్ గురించి రాశాడు : తాజపు హాల్ అగ్రాలో ఉంది. షాహాన దానిని నిర్మించాడు. దానికి ఎదురు గుండా ఒక గొడ్డ చావడి ఉంది. అందులో ఒక అమా ఉంది. ఆమె నకు పాలిస్తోంది. దానికి నాలుగు కాళ్ళు, రెండు కొమ్ములు ఉంటాయి .....

దీనిని చదివిన ఉపాధ్యాయుడు విస్మయపడ్డాడు !

- భాషా రామ్, న్యూఢిల్లీ

భాగ్యమే నాకు చాలు. పురే వరమూ వద్దు,” అన్నాడు రంగన్న వనదేవత పాదాలకు నమస్కరిస్తూ.

“చాలు నేనే గ్రామ చాలా గొప్పది!” అంటూ వనదేవత రంగన్న చేతిలోకి ఒక బిందెను ప్రసాదించి అద శక్యమైంది.

బిందెనిండా బంగారు నాణాలు !

ఈ సంగతి నాణాలలో గ్రామ పుంతా తెలిసే పోయింది. పుంచి పుసపి గల రంగన్నకు పుంచే బరిగిందని అందరూ సంతోషంగా చెప్పుకోసాగారు. అయితే, రావు శాస్త్రి పుసపి మాత్రం అసంతోషం కుతకుతలాడసాగింది. ఎలాగైనా రంగన్న బంగారు నాణాలను దొంగిలించుకుని, ఊరు పదిలి ఎద్దైనా పోలిపోయి హాయిగా జీవించ వచ్చని ఆలోచించి ఒక పథకం వేశాడు.

అర్ధరాత్రి సమయంలో రావు శాస్త్రి పుసపి గుమ్రా కుని రంగన్న ఇంట్లోకి జొరబడి, బంగారు నాణాల బిందెను దొంగిలించుకుని వెలుపలికి పరిగెత్తుతూ ఉండగా, కాలికి ఏదో అడ్డుపడి బోర్లా పడ్డాడు. దాన్ని చూసిన రంగన్న కుక్క, మొర్రు గుత్తా రావు శాస్త్రి పీడికి ఉరకబోయింది. పాదలి పోయిన రావు శాస్త్రి, “అయ్యో! కాపాడండి!” అని

అరవసాగాడు. దాంతో రంగన్నతో పొట్టు ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళవాళ్ళు కూడా వేలు కుని రావడంతో రావు శాస్త్రి నాణాల బిందెతో పట్టుబడిపోయాడు.

“ఛీ! నువ్వు ఒక పుసపివేనా?” అంటూ గ్రామస్థులు రావు శాస్త్రిని కొట్టబోయారు. అయితే రంగన్న అడ్డుకుని వాళ్ళకు సర్ది చెప్పి పంపేశాడు. రావు శాస్త్రి పుంచపుని రంగన్న పాదాలపై పెట్టాడు.

“నీ తప్పిస్తా గ్రామచామకదా? అది చాలు. అయినా, పుంచపుని అడగవలసింది నన్ను కాదు. నీ పుసపిని! నీ పుసపికి విరుద్ధంగా ఏదీ చేయకు. ఇక పీడి దురురాశికు పోయి లేని పాసివి చెప్పి గ్రామ ప్రజలను పీడించకు. నిజాయితీగా, కష్టపడి జీవించడం నేర్చుకో. అదే చాలు!” అన్నాడు రంగన్న.

“బుద్ధి వచ్చింది రంగన్నా. ఇక పుసపి జాల్లు తీగా, పుంచి మార్గంలో నడుపు కుంటాను,” అంటూ తలవంచు కుని ఇంటివారి పెట్టిన రావు శాస్త్రి, అవమానంతో గ్రామ ప్రజలకు ముఖం చూపలేక తెల్లవారేలోగా ఊరు పదిలి ఎటో వెళ్ళి పోయాడు.

- భాషా రామ్, న్యూఢిల్లీ

పేదవాడి ప్రార్థన

మాతంగు డికి పిదేళ్ళ వయస్సి లో, తలి దండ్రి లు చనిపోతే, ఆ ఊళ్ళోమన్న వూ రొమ్మ బంధు మఱింపనచేరాదు . వాడు అవూ య కుడని ఎరిగిన ఆ బంధు మూవాడి చేత గొడ్డు చాకిరీ చేర్చు ంపు కుని, అద్దాకలితో వూ డ్చే వాడు . వాడి అవస్థి చూ సిన పోరు గింటి భద్రయ్య, ఒక రోజున వాణ్ణి చాటు గా పీలిచి, “ఒరే, వూ తంగం! ఎన్నాళ్ళిలా బానిసి బ్రతు కీర్తు స్తామో ఇదే చాకిరీ మరెక్కడైనా చేస్తే, నీకు కడు మీనిండా తిండి దొరు కుతు ంది. ఈ ఊళ్ళో నీ బంధు మఱు కాదని, ఎవరూ నీకు పినివ్వరు . పు హేషాపితం లో, నా పు ట్టం వీరయ్య వద్దకు వెళ్ళు. ఆయన నీకు పు ంచి దారి చూ పీస్తాడు ,” అని సిలహ ఇచ్చాడు .

వూ తంగు డు ఆ ఊరొదిలి పు హేషాపితం చేరు కుని, వీరయ్య ఇంటికి వెళ్ళి తన కథ చెప్పుకున్నాడు. వీరయ్య వాడితో, “నేను అంతగా మన్నవాణ్ణి కాను . కానీ వూ భద్రయ్య పింపాడు కాబట్టి, నిన్ను ఇంట్లో మూపు కుని

కడు మీనిండా తిండి పెడతాను. రోజూ నేనె క్కడ పినిచేయ వు ంటే అక్కడ పినిచేయాలి. ఎవర్నీ డబ్బుడక్కూడవు!” అన్నాడు .

వూ తంగు డు అవూ య కంగా తలాడించి, వీరయ్య చెప్పినదానికి సరేనన్నాడు. వీరయ్య, వూ తంగు డ్ణి ఊళ్ళో కొందరిళ్ళకు పింపి, పిను లు చేర్చు ంచి ప్రితిఫలంగా డబ్బు తీసి కునేవాడు . వూ తంగు డికి రోజూ తిండి పేట్టే వాడే తప్పి, దమ్మిడి కూడా ఇచ్చేవాడు కాదు .

వీరయ్య తనచేత పినిచేర్చు ంచి డబ్బు సింపాదిస్తాడని తెలియ నీ వూ తంగు డు , సొంత ఊళ్ళోని బంధు మఱుగ్గరకంటే, ఇక్కడే బాగు న్నదని సంతోషించాడు .

అలా కొన్నాళ్ళు గడిచాయి . ఒక రోజున నిద్రలేచేసిరికి వూ తంగు డికి ఒళ్ళంతా నొప్పి లు గా అనిపించింది. వీరయ్యకు చెబితే, “అలాగని పిని ఎగవేస్తానంటే కుదరదు . ను మ్మా పినిచేస్తానే, నేను నీకు తిండి పేడ తాను ,” అన్నాడు .

ఆ సిపు యం లో పూ తంగ్ర డికి ఆకలిగా కూడా లేదు . అందు కని వాడు ఆ రోజుకు పనిచేయ కూడదను కుని, నడవలేక నడుపు కుంటూ ఓ వైద్యుడింటికి వెళ్ళి, తన బాధ చెప్పుకున్నాడు. వైద్యుడు వాణ్ణి పరీక్షించి, “నీకు జ్వర మై చ్చింది. డబ్బులు వుండి స్తాన ,” అన్నాడు .

“అయ్యో! నా దగ్గర డబ్బు లేదు . తవు రిప్పింపు వుండిన, నువు వు యో కుక వీ ఇంట్లో పనిచేసే బు ణం తీర్చుకోగలను ,” అన్నాడు పూ తంగ్ర డు .

వైద్యుడందుకొప్పకోక, “నువ్వెవరింట్లో పని చేసినా, డబ్బు వీరయ్యకే ఇవ్వాలి. కాబట్టి ను వ్విప్పింపు వీరయ్యనే అడిగి డబ్బు తీసి కుని రా,” అన్నాడు .

వైద్యుడి పూటల ద్వారా, వీరయ్య తన ముఖం ధనలాభంపొందు తున్నాడని, పూ తంగ్ర డికి అర్థమైంది. వాడు వీరయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, వైద్యుడన్న మాటలు చెప్పాడు.

పూ తంగ్ర డు తనను నిలదీస్తూన్నాడని అను పూ నించిన వీరయ్య కోపంగా, “నేను నీకు తిండి పెడతానన్నానే తప్ప, వైద్యం చేయిస్తా ననలేదు . ఐనా, ను మ్మాచేసి పనికి వచ్చే డబ్బు, నీ తిండికే చాలదు . ఆపేస్తే, రాత్రి పై టన్ను ఇంటి అర్ర గ్ర వీ డ ఊరకే పిత్త కోనిస్తూవు కూడా,” అన్నాడు .

“ఇప్పిత్త నాకు జ్వరమొచ్చింది. ముందు నాకు వైద్యానికి డబ్బివ్వండి. ఆ తర్వాత మీరెలా చెబితే అలా నడుచుకుంటాను,” అంటూ పూ తంగ్ర డు , వీరయ్యను బ్రతిపూ లాడు .

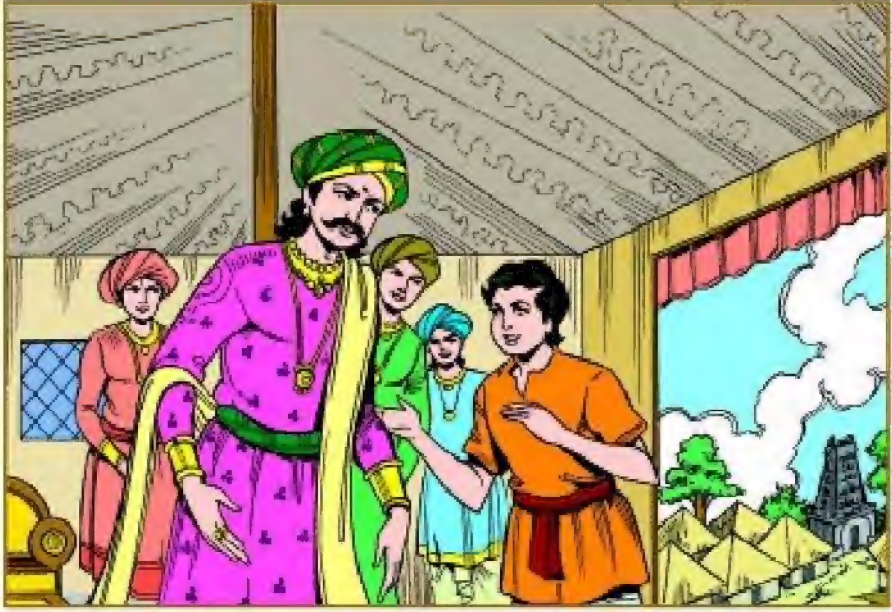
కానీ, వీరయ్య ఏపూత్రం చలించక, “ఏదోబడవాడివని జాలిపిడి చేరదీశాను తప్పి, నా వద్ద డబ్బేవీ పూ లిగి పొవడంలేదు . ఊరికే ఎవరైనా సాయపడతారేమో వెళ్ళి నీ ద్రియ త్నం ను మ్మాచేసి కో,” అంటూ విసి కున్నాడు .

పూ తంగ్ర డు తను పనిచేసిన ఒక ఇంటికి వెళ్ళి డబ్బుడిగితే ఒక్కరూ ఇవ్వలేదు . వాడు వుళ్ళి వెళ్ళు వుడింటికే వెళ్ళి, “దిక్కులేని వాణ్ణి. తవు రే నన్ను కనికరించి వైద్యం చేస్తే ఏదో రోజున తప్పక వీ బు ణం తీర్చుకుంటాను ,” అని కళ్ళనీళ్ళ పిర్యంతపు యో యు .

“దిక్కులేని వాళ్ళకు, చేవజ్జే దిక్కు! వైద్యుడు కాదు,” అన్నాడు వైద్యుడు.

చేుది లేక పూ తంగ్ర డు , శివాలయం కేసీ బయల్ లేరాడు . అప్పటికే ఆకాశం వు బ్బులు పిట్టి ఉరుములతో, మెరుపులతో ఫెళఫెళ

వుంటూ జడివాన ప్రారంభమైంది. వాడు శివాలయాన్ని చేరి, “స్వామీ! నాకు కళ్ళు తిర్రుగ్రుతున్నాయి. నీయిం వచ్చేస్తాంది. నువ్వే కాపాడాలి,” అంటూ నంది విగ్రహం పక్కన స్నిహితప్పి పడిపోయాడు.

ఐదారై నివు పొలు గడిచేలోపల, అప్పి టోకే ఉరవళ్ళు పిరవళ్ళతో ప్రవహిస్తున్న గోదా వరి పొంగి, వరద నీరు ఊళ్ళో ప్రవేశించి గుడిసలన్నీ కొట్టుకుపోయాయి; చాలా ఇళ్ళు పునిగి పోయాయి. ఎన్నో ఎకరాల పంట నీటిపొల్చింది. గ్రామస్థులందరూ బాగా గొప్పాతేడా వుంచి, ఒకరికొకరు సాయపడ్డారు. గ్రామధికారి వుండే వూర్వులంతో వుండు కొచ్చి, ఊరి వాళ్ళకు ధైర్యం చెప్పాడు. గుడి వుండు పిడున్న వూతంగ్రణ్ణి ఎవరో రించి స్మిరత ప్రాంతానికి తీసుకెళ్ళారు.

ఈలోగా కబురు తెలిసిన ఆ దేశమీరాజు, వుహిషాపితానికి నందివర్మ అనే వాణ్ణి రాజప్రతినిధిగా పంపాడు. అయిన ఆధ్వర్యంలో ఏర్పడిన మహారావాసి కేంద్రాలలో నిరాశ్రయులందరూ తలదాచుకున్నారు. వరద బాధితులకు ఆహారం, బట్టలు, వైద్య సహాయం ఉచితంగా లభించాయి.

వూతంగ్రడికి డబ్బివ్వకుండానే వైద్యం జరిగింది, పిని చేయకుండానే తిండి దొరికింది. అంతే కాదు - వరదలో అనాథలైన పిసీవారిని విద్యాభ్యాసానికై గురుకులాలకు పిరా ఏర్పాటు కూడా జరగడంతో, వాడి అనందానికి అంత లేదు.

పిరవు శివయ్య తనమై రవిని, తనవూ తన వుహిషాపితానికి పంపాడన కుని వాడు, నందివర్మను దర్శించి కాళ్ళకు మ్రొక్కి,

“అయ్యో! తమరు కైలాసానికి తిరిగి వెళ్ళిన ప్పిడు, పిరపు శివడికి, నా క తజ్జతలు తెల పిండి,” అన్నాడు.

ఆ పూటలు అర్థంకాని నుదివర్మ, పూ తం గుణ్ణడిగి వివరాలు తెలుపు కుని, “ఓయీ! నేను శివపూ తను కాను. నీవంటి అనాథలకు, అసిహయ్యలకు సాయ పిడుపు ని పు న దేశమి రాజు పింపిగా వచ్చిన రాజప్రితినిధిని. పు న రాజు పూ పుంచివాడు. ఆయ న చల్లగామూట నీబోటి వాళ్ళకు పులు జరు గు తుంది. నీమా పిరపు శివజ్ఞే నమ్మవాడివైతే, మన రాజుకు ఆయ్యు రారోగ్య ఐశ్వర్యాలనిప్పుని, ఆ దేవ దేవజ్ఞే ప్రార్థించు,” అన్నాడు.

వెంటనే మాతంగుడు రెండు చేతులూ జోడించి కళ్ళు పూపు కుని, “దేవదేవా! నేని క్కడి నుంచే నీకు, నా ప్రార్థన వినిపిస్తున్నాను. ఈ దేశమిరాజు పూ పుంచివాడు. ఆయ న్న చల్లగా పూడు. ఆయ న పూబోటి వాళ్ళకు సాయ పిడేందు కుగాను ప్రితి ఊర కూ, పిట్ట ణానకీగుమ్మ ను పింపి వరదల్లో ముంచెత్తు!” అన్నాడు గట్టిగా.

అది విని నుదివర్మ కోపంగా, “పూర్ణుడా! దేశానికి వరదలు రావాలంటావా! అదేం ప్రార్థన?” అంటూ గద్దించాడు.

పూ తంగుడు అపూయ కంగా, “అయ్యో! నేను జ్వరంతో బాధపడుతుంటే, వైద్యుడితో సిహ ఊళ్ళో ఎవ్వరూ నన్ను పిట్టించు కోలేదు. వరద రాకపోతే నేను జ్వరంతో చచ్చిపోయే వాణ్ణేవా కూడా. కూతూ, గుడ్డా, నీడా లేని బదవాళ్ళకు, వరదల్లో పోయే దేవు మూడవు. రాజుగారిచ్చేదంతా పూకు లాభమే కదా. లాభంకోసం దేవజ్ఞే ప్రార్థిస్తా తప్ప?” అన్నాడు.

నుదివర్మ పుంపు తెల్లబోర్లు నా తర్వాత అసిలు సింగతి గ్రహించి, రాజధానికి వెళ్ళాక రాజుకు విషయం విన్నవించాడు. అది విన్న రాజు, వరదల్లాంటి ఉత్పాతాల్నిచ్చినప్పిడే కాక, అన్ని వేళలాబదలకు సాయ పిడే పిథ కాలను రూపొందించి అవులు పిరిచాడు.

పూ తంగుడు అపూయ కత కొద్ది చేసిన ప్రార్థన మిశ్యాపూ అని ఆ తరవాత వచ్చిన పిథ కాల ఫలితంగా దేశప్రిజలు పు ఖనింతోపాలతో జీవించారు.

మహనీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (5)

ప్రకృతిలో దాగి ఉన్న పరమానందం!

ప్రకృతి ఉషోదయ సమయం. పర్వతాలం సెప్పి పీన్ఫుండంతో పురింత ప్రకృతి గంభీరంగా కనిపిస్తోంది వాతావరణం. అది నూటయూ ఖౌ సెంవత్సరాల నాటి గ్రామీణ భారతం. చెట్లపై అప్పిడప్పిత్త విసిపించే పిరల కిలకిలారావాలు; ఆమూ, లేగల అంబారావాలు; ఎప్పిడో విసిపించే కుక్కల అరుమీలు; అక్కడక్కడ పూ నవ కంఠ స్వరాలు. ఇవి తప్ప వాతావరణం చాలా సత్తుబంగా ఉంది. ఇప్పటిలా వాహనాల రణగోణ ధ్వజాలు,

మైక్రోఫోన్లు, రేడియోలు, చెపులను తూట్లు చేసే శబ్దాలు అసెలు లేమా

ఆ గ్రామానికి చెందిన ఆరేళ్ళ కుర్రవాడొకడు సెప్పి పెంలొ ఉన్న ముపొలాల గుండా నడిచి వెళుతున్నాడు. పుట్టు పెచ్చటి పేళ్ళు, పర్వానికి స్వగతం పిలు కుత్తూ తలలూ మిత్తున్నాయా అన్నట్టు కనిపించే చెట్లు; అంతకు పింది సర్వత్రా వ్యాపించిన ప్రకృతి, ఆ కుర్రవాడి కెంతో ఆనందం కలిగించాయి. ఆకాశంలో అక్కడక్కడా కనిపించిన

మే ఘోరకలాలు క్రమ క్రమంగా పేదమమతా నాలుగు వైపులా వ్యాపించసాగాయి. చూస్తూండగానే ఆకాశపుంతా కార్లు మే పూలతో నిండిపోయింది.

ఆ కుర్రవాడు ఆగి, మెల్లగా తలెత్తి ఆకాశం కేసే చూశాడు. ఆహా! ద్విక తి ఎంత వునోహరం! వుహోద్భుతం!! అని ఆశ్చర్యపోయాడు. అంతకు పుంధ్ర వుంచే అలలు అలలు గా అల్లనల్లన వీచే పీల్లగాలులు ఆ పసివాడి శరీరాన్ని తాకుతూ హాయిని కలిగిస్తున్నాయి. గాలికి రెపరెపలాడే ఆకుల సవ్వపులు పసివాడి వీపులకు వుండు వుండు రుంగీతంలా విసిపించాయి. ఆహా! ద్విమించమే ఆనంద నిలయం కదా!

హఠాత్తుగా ఓ అద్భుత దశ్యం పసివాడికి కనిపించింది. ఆకాశంలో కార్ల పుబ్బుల, నీలమేపూల తెరలు ఆనుకుని తెల్లటి కొంగలబార్ల ఎగ్గుతూ వెళ్ళడం చూసి ఆనందపు గుండెల్లో దేమాడా! ఆ అద్భుత దశ్యాన్ని ఆస్వాదించడం ఎలా! ఆ ఆనంద పారవశ్యాన్ని అభివర్ణించడం ఎవరితరం?

కార్లు మేపూలనూ, తెల్ల కొంగలనూ, అనంత అద్భుత నిలయమైన ఆకాశాన్నీ చూసిన పసివాడు ఆనంద పారవశ్యంతో, స్నిహికోల్పోయి పిచ్చటి గడ్డిపేపిడిపోయాడు. అద పైవకాత్తు, ఆ దారిన వెళుతూన్న గ్రామస్థులు కొందరు పసివాణ్ణి చూసి, గుర్తించి ఇంటికి తీసి కువచ్చారు.

ఆ పసివాడు వేరెవరో కాదు. ఉత్తరేత్తరా శ్రీ

రావు క స్థి పిరవు హింసి (1836-1886) గా భక్తులతో, శిష్యులతో కొన్నింటి దబడిన బెంగాల్ కావుత్తుకూర్కు చెందిన గదాధరుడు. ఆ ఉదయం ఆయన పొందిన అపూర్వమైన అనుభూతిని సేవాధి అంటారు. అదొక వుహోత్సాహి ధ్యానాతీతస్థితి. యోగం ద్వారానే ఆస్థితిని చేరడం సాధ్యమైతే, అయితే, గదాధరుడికి ఆనాటి నుంచి వున్న వుశ్చి అదే స్థితి పిలుస్తారు. సింప్రాప్తి వుంది. ధన సంపాదన, సామాజిక విజయాలు మొదలైన ఐహిక సుఖాలు ఏవీ ఇవ్వలేని అవ్యాజపుష్ట ఆనందానుభూతిని సేవాధి స్థితిలో ఉన్నప్పుడు అనుభవిస్తారు.

చూడు కళ్ళూ, చూడగలిగిన వునసూ ఉంటే సూర్యోదయంలో, సూర్యాస్తమయంలో, వికసించే పువ్వులో, మెరిసే నక్షత్రాలలో, తేలిపోయే మేపూలలో ఎన్నెన్ని అందాలు! ఎన్నెన్ని ఆనందాలు!! సై ప్రసిద్ధ కవి విలియం బ్లెక్ (1757-1827) సేలవిచ్చినట్లు -

ఇన్ని కరేణు మతో విశాల జగత్తునూ,
అడవి విమర్శలో అందాల స్వర్గాన్నీ తిలకిస్తూ,
అరచేతిలో అనంతత్వాన్నీ బిగించి
మడియలో శాశ్వతత్వాన్నీ గుర్తించగలవారికే
అనిల్యో ఆనందం సొంతం సొంతం!

శ్రీరావు క స్థి పిరవు హింసి మంట్ర హినియ్యల, వూర్మికవాదుల జీవితాలు అది సాధ్యం అని చాటుతున్నాయి! - (ఎం.డి)

చందమామ క్వీజ్-2 సమాధానాలు

1. ఇరవై అయిదు.	భూకాలుష్యం.
2. ఫూల్స్ 21, 22.	5. దేవతల వినడం.
3. శ్రీధరుడు : ధైర్యసాహసులక్ష్మి.	6. బానిసవాడి భవిష్యవాణి.
4. అదమూ సర్మలన, నదుల కాలుష్యం, శబ్దాలుష్యం, వాయు కాలుష్యం,	7. నిష్ఠుడ్రు-ఉప్పాసీళ్ళు, సుజాదంపతులు అతడి కొడుకు.

చందమామ కబుర్లు

బిడ్డ చదువు కోసం!

ప్రివేటు పాఠశాల విద్య అమెరికాలోనూ చవుకేమీ కాదు. పీల్లల చదువు మకాసిం బుచ్చుచేయడానికి కావలసిన డబ్బు సింపాదించడానికి తల్లితండ్రులు రకరకాలుగా ప్రయత్నిస్తుంటారు. అందుకోసం ఒక తల్లి చొరవతో సిరికొత్త పూర్గాన్ని అవలంబించింది. కాలొలిన స్మిత అనే ఆ ముప్పేయ్యేళ్ళ పు హి శ తన ను దు టిని అందుకోసం ఉపయోగించుకోవాలని అలోచించి-తన ను దు టి భాగాన్ని 'అడ్వర్టైజింగ్ బుక్స్'గా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టు 'ఇంటర్నెట్'లో తెలియజేసింది. దాన్ని చూసిన ఓ జూదశాల యాజమాన్యం ఆమె నుదుటి పై ద తపు సింస్థానపు ను రాసి ప్రచారం చేసి కోవడానికి సిద్ధపడింది.

ఉటా, సాల్ట్ లేక్ సీట్లో జరిగిన ఈ పిచ్చుబొట్టు పొడిచిన కార్యక్రమాన్ని, పత్రికలూ, టీవీలూ బాగా కవర్ చేశాయి. ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన ప్రజలు విస్మయం చెందారు. మార్కెటింగ్ ప్రచారంలో ప్రవేశించిన ఈ నూ తన పొకడను చూసి చాలావుంది ఆశ్చర్యపడ్డారు. "పిల్ల మతికి మూర్ఖత్వంలా కనిపించినా, నేనది చేసే తీరవలసిన నిర్బంధం ఎప్పుడింది. ఇప్పటి పిరిస్టీటిలో 10,000 డాలర్లు నాకు వులియ న డాలర్లతో సేవూ సం... దీన్ని నా బిడ్డ చదువు మకాసిం చేస్తున్నాను. నా బిడ్డ బంగారు భవిష్యత్తు కోసం చేస్తూన్న చిన్న త్యాగం ఇది," అంటోంది కాలొలిన స్మిత ఎంతో త ప్రిగా.

శ్రీడా విశ్వవిద్యాలయం

చెన్నైలోని 'కాలెజ్ ఆఫ్ ఫీజికల్ ఎడ్యుకేషన్' పు న దేశంలోనే శ్రీడలకని ప్రత్యేకంగా స్థాపించబడిన మొట్టమొదటి శ్రీడా విద్యాలయం. ఇప్పుడు చెన్నైలో దేశం మొత్తం మీద ప్రప్రథమంగా శ్రీడలకంటూ ప్రత్యేకంగా ఒక విశ్వవిద్యాలయం న్ని నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నాలు పు పు రంగా సాగుతున్నాయి. రాష్ట్రపతి డా. ఎ.పీ.జె. అబ్దుల్ కలాం ఈ విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన పథకానికి ఆమోదం తెలియజేసినట్లు వార్తలు వెలువడ్డాయి. చెన్నై సమీపంలోని శ్రీ పెరుంబుదూరులో గాని, కాలెక్యుడిలో గాని ఈ విశ్వవిద్యాలయం న్ని ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు చెబుతున్నారు.

భక్తిఫలం

శ్రీనివాసిమితం అనే గ్రామంలో వెంకయ్య దాస్ అనే చర్మకార్త ఉండేవాడు. అతడికి చెప్పలు కుట్టడంలో వుంచి ప్రావీణ్యం ఉండేది. అంతకు వుంచి వత్తిపేట అను త మైన భక్తి ఉండేది. ఉదయం లేచగానే చెప్పలు కుట్టడానికి ఉపయోగించే పిసిప్పు ట్లకు దణ్ణం పేట్టుకునేవాడు. వాటిని శ్రు భ్రంగా త్తు డిచిపిసి ప్రారంభించేవాడు.

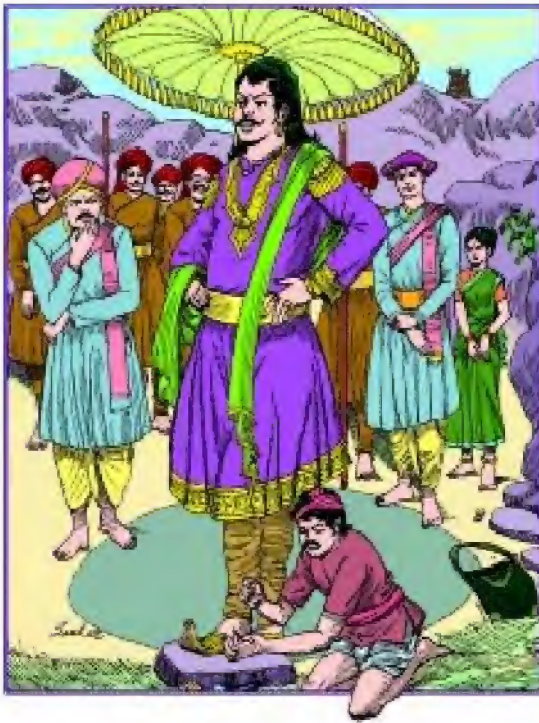
వెంకయ్యదాసు భార్య చిన్నప్పు అణకువ కలిగిన ఇల్లాలు. తిరువు లేవు ని భక్తురాలు. చిన్నప్పటి నుంచి వెంకటేశ్వరస్వామిని గురించి చిన్నప్పటి వుప్పులు కథలు కథలు గా వినుడం వల్ల, ఒక్కసార్లు నా కొండకు వెళ్ళి స్వామిని దర్శించి రావాలని కలలు కంటూ ఉండేది. ఆ సింగతి తరచూ భర్తతో చెబుతూ ఉండేది. కానీ, తమ వంటి బదలు అంతదూరం వెళ్ళి స్వామిని దర్శించు కురావడం కష్టమనిపించేది. అప్పుడే, రోజులు గడిచేకొద్దీ తిరువు లేవు ని దర్శించాలన్న కోరిక ఆమెలో బలపడిందే తప్ప తగ్గలేదు.

వెంకయ్యదాసు తనను ప్రాణ ప్రిదంగా చూసి కునే భార్య కోర్కె తీర్చడం తన ధర్మంగా భావించాడు. అప్పు నా ఎంత కష్టపిద్దా అతడి సింపాదన రోజుగడవడానికి సిరిపాతు న్నదే గాని, దమ్మిడి వు గల్చలేక పొయ్యా డు. దాంతో చిన్నప్పు తీవ్రంగా అలోచించి, చుట్టు పక్కల ఇళ్ళకు వెళ్ళి పాచిపనులు చేయ సాగింది. అది తెలిసిన వెంకయ్యదాసు ఎంతగానో నొచ్చుకుని, “వు న కుట్టు బబం జర్గు బాట్టు కు నా సింపాదన సిరిపాతుంది కదా? నువ్వెందుకు పాచిపనికి వెళతావు? వద్దు,” అని వారించాడు.

అందు కు చిన్నప్పు, “రేమిటేల్లలు మితేలే సింసారం పేద్దడమవుంది. నా సింపాదన దాచి ఉంచితే, అప్పిడవు వు నకు అంతగా ఇబ్బంది ఉండవు,” అని సర్ది చెప్పింది.

ఏదాది తరవాత చిన్నప్పు తాను దాచిన డల్లు లెక్కపెట్టి, అది తవు తిరువు ల ద్రియా దానికి సిరిపాతుందని సింబరపిడింది. ఆ

సోమ్యువు భర్తచేతిలో పెట్టి, “కొండకు వెళ్ళి స్వామిని దర్శించు కుని వద్దాం,” అన్నది ఉత్సాహంగా.

భార్యపట్టుదలకు వెంకయ్యదాసు మురిసి పోయాడు. కొండకు వెళ్ళడానికి సమ్మతించాడు. అంతలో అతడికో సిందేహం కలిగింది. భార్య దాచిపెట్టిన డబ్బు ఒకరికర్లుతే తిరువులకు వెళ్ళి రావడానికి సరిపోతుంది. ఇద్దరికర్లుతే చాలదనిపించింది. ఆపూట భార్యతో చెబితే, “ఉన్న డబ్బుతో ఇద్దరం వెళదాం. మను దర్శించడం స్వామికి అమోచవుల్లుతే, ఆయనేవున తిరుగు ప్రియోణానికి సోమ్యు ఏర్పాటు చేస్తాడు,” అన్నది.

ఆ సలహా వెంకయ్యదాసుకు నచ్చింది. వుంచిరోజు పూసి కుని ఇద్దరూ తిరువుల ప్రియోణం కట్టారు. వెంకయ్యదాసు అప్పుడు

కూడా తన పినిపుట్లను వురిచిపోలేదు. ముఖ్యమైన చిన్న పినిపుట్లను తీసి, కళ్ళ కప్పుకుని తన సిందీలో భద్రపెర్తువు కుని వురి బయ్యబు దేదాడు.

కొన్నిరోజుల ప్రియోణం తరవాత వెంకయ్యదంపిత్రులు తిరుపతి చేరుకుని, కొండెక్కి ఆలయాన్ని సివ్వి పీన్మొండగా, తిరువానూరు జవ్విందారు కాలినడకన స్వామి దర్శనానికి వెళుతూండడం కనిపించింది. నువకులు ఆయన వ్విద ఎండ పడకుండా గొడ్డుగు పిడుపున్నారు. అంతలో జవ్విందారు కాలి చెప్పాకటి తెగింది. మరోజత చెప్పులు సిద్ధంగా ఉంచనుడు కు ఆయన నువకుల వ్విద వుండి పిడ్డాడు. ఆదశ్యం పూసిన వెంకయ్యదాసు జవ్విందారు ను సివ్వి పీంచి దణ్ణం పేట్టి, “అయ్యా, ఒక్క క్షణంలో తమ చెప్పు బాగు చేస్తాను,” అని ఒంగి వెంట తెచ్చిన సంచీలోంచి పేద్దస్రిది, దారం తీసి జవ్విందారు పొదం బయ్యటకు తీయ కుండానే ఒత్త మీసా తెగిన చెప్పును కుట్టాడు. అతని నైపుణ్యానికి జవ్విందారు సంతోషించాడు.

అదేసివ్వుయలో అట్లుగా వచ్చిన జవ్విందారు బంధువోకాయన, జవ్విందారు ను పూసీ, “అహ, వ్విరు ఇంకా ఇక్కడ ఉన్నారా!” అంటూ పిలకరించాడు. ఆ తరవాత జవ్విందారూ, బంధువు ఆపూటా, ఈపూటా పూట్లాడు కుంటూ ఆలయం కేసీ నడమసాగారు.

వారి వెనకగా స్వామి సిన్నిధికి చేరిన వెంకయ్యదాసు దంపిత్రులు, స్వామి దర్శనం చేసి కుని తవు జన్మ ధన్యవుల్లుందని పిర పూనందం చెందారు. ఆలయంలో పెట్టిన

ప్రిసాదంతో కడుపు నింపుకుని వెలుపలికి వచ్చారు. అప్పటికి వాళ్ళు తెచ్చుకున్న డబ్బు దమ్మిడి లేకుండా ఖర్చయి పోయింది. ఇక ఊరే చేరడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తూండగా, వెంకయ్యదాసు చెప్ప బాగు చేసిన జమీందార్లవకులు ఇద్దరు అక్కడికివచ్చి వాళ్ళను గుర్తించి, “వీరు ఇక్కడ న్నారా? వీరి కోసం వెతుకుతున్నాం. జమీందార్ గారే రమ్మంటున్నారు, రండి,” అంటూ వాళ్ళను జమీందార్ వద్దకు వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళారు.

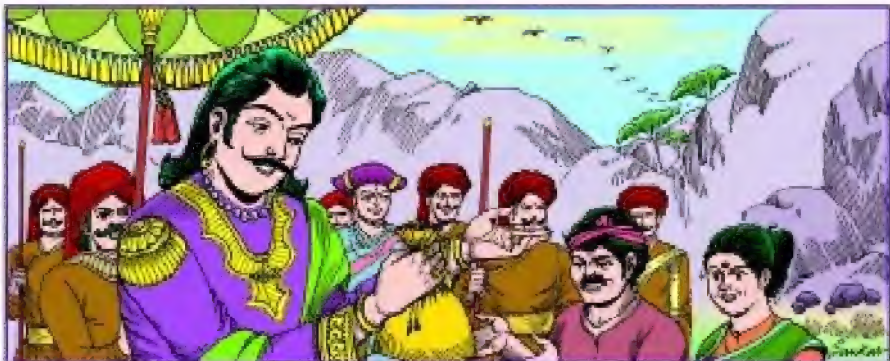
“బంధు మకనిపించడంతో, వీరి సంగతి పురిచి వెళ్ళిపోయాను. ఇంతకూ మీది ఏ ఊరు? స్వామి దర్శనానికి ఎంత దూరం న్నంది వచ్చారేంటి?” అని పిర్రావు రించాడు జమీందార్ వాళ్ళను ఆప్యాయంగా.

వెంకయ్యదాసు దంపిత్రులు తమ చిరకాల వాంఛ తీరడం గురించి వివరంగా చెప్పారు. అంతా విన్న జమీందార్, “చాలా చాలని డబ్బుతో తీరు పులేనని దర్శనం కోసం ఇంత దూరం వచ్చారన్న వూ! మీ భక్తి మెచ్చు తగింది. స్వామి దర్శనానికి బయలుదేరి నప్పిడు కూడా వత్తి పీడి భక్తితో పని

పుట్టను వెంట తెచ్చుకున్న నువ్వు ప్రత్యేకంగా మెచ్చతగినవాడివి వెంకయ్యా. వత్తి పీడి భక్తి దైవభక్తితో సమాను కదా! నీలాంటి వాడికి న్నంది భవిష్యత్తు ఉంటుంది. నీ వత్తిని అభివద్ధి చేసి కోవడానికి కావలసిన పేట్టు బడిని న్న ఇస్తాను,” అని వెంకయ్యదాసును మెచ్చుకుని, కొంత డబ్బుతో పాటు విలువైన కానుకలిచ్చి, భోజనం పేట్టి వాళ్ళను సొగ నంపాడు.

స్విగ్రాహానికి తిరిగివెళ్ళిన వెంకయ్య దాసు దంపిత్రులు జమీందార్ ఇచ్చిన డబ్బు పేట్టుబడిగా చిన్న బడ్డీని, పురికొన్ని పిరి కరాలను కొనుక్కున్నారు. నాణ్యమైన డబ్బులు తయారు చేసే అవృథం మైదలు పేట్టడంతో వాళ్ళ ఆదాయం కూడా పేరిగింది. చిన్నప్పుడు, “చూశారా, ఆ స్వామి పుహీపు! ఆయన పునల్ని తనవద్దకు రప్పించుకుని, వీరి వత్తి పీడి భక్తి కానుకగా మనకెన్ని సౌకర్యాలు సేపు కూర్చాడో,” అన్నది భక్తితో.

వెంకయ్యదాసు భార్య వూటలకు అమళ న్నట్టు సంతోషంగా చేత్రులు జోడించి, దేవతా క తజ్జతలు చెప్పుకున్నాడు.

నాస్తికుడి కోపం

ఒక గ్రామంలో శివరావు య్య అనే కర్షణ గట్టిస నాస్తికుడుండేవాడు. ఆయన ధాన్యవ్యాపారు, వడ్డీవ్యాపారాల్లాంటివి చేసి లాభాల్లించాడు. క్రమంగా వార్ధక్యదశ వచ్చింది. ఆరోగ్యం బలహీనమైపోయింది. ఆ దశలో ఆయన పరిచయస్థులు కొందరు, “ఇకనైనా నీ నాస్తికత్వాన్ని పక్కన పెట్టి, దైవభక్తి అలవరుచుకుని, పరలోకంలో సుఖపడేందుకు ప్రయత్నించు!” అని నిలహాలివ్వసాగారు.

బాగా ఆలోచించి చూడగా శివరావు య్యకు, వాళ్ళ నిలహాల్లో ఏదో నిత్యం దాగిమన్నదని పీచించింది. “ఇహిలో న్ని ఖపిడ్డాను, ఇక పిరం అనేది మూటే ఏ బాదర బంటి లేకుండా అక్కడా న్ని ఖపిడవచ్చు!” అనుకుంటూ దేవాలయ పై జారి కేశవయ్య కోసిం బయ్య లేరాడు.

కేశవయ్య పూర్వాల ఆలయ పై జారేకాక, ఎన్నో ఆధ్యాత్మిక, ధార్మిక విషయా లెరిగిన పిండిత్రుడు. శివరావు య్య ఆలయానికి వచ్చిన సమయంలో ఆయన, ఆలయం వుండున్న అర్ధగ్రామీణ కూర్చుని ఏదో గ్రంథం చదువుచుంటున్నాడు.

శివరావు య్య, ఆయన పిచ్చి పీచించి నవు స్కిరించగానే అశ్చర్యపోతూ, “ఏం, దారి తప్పి ఇటు రాలేదు కదా?” అంటూ కేశవయ్య నవ్వాడు.

శివరావు య్య తను వచ్చిన పని గురించి చెప్పాడు. అది విని కేశవయ్య అశ్చర్యపోతూ, “అలాగా! వురి, వ్యాపారంలో రావలసిన బాణీలూ, తీర్చవలసిన అప్పీలూ - అన్నీ సరిదిద్దుకున్నావా?” అని అడిగాడు.

అందుకు శివరావు య్య కోపంగా, “తీరిక లేకున్నా నేను ప్రి నుంచి భక్తి, ఆధ్యాత్మిక విషయా లూ తెలుసుకుందామని వచ్చాను. మీరేమో వ్యాపార విషయాలు మాట్లాడుతూ నా విలువైన సమయాన్ని వృథా చేస్తున్నారు?!” అంటూ గిరున వెనుదిరిగాడు.

అరాజకం

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో ఉత్తర పంచాల దేశమిరాజధాని అయిన కాంపేల్య నగరానికి పంచాలు ధరాజుగా ఉండేవాడు. ఆయన భోగలాలిస్తూ, అవినీతిపరుడూ అయి, రాజ్యపరిపాలన విషయంలో కొంచెం కూడా శ్రద్ధ వహించలేదు. యథా రాజా, తథా ప్రజా అన్నట్లు, రాజును బట్టి పుంతులు కూడా అవినీతిగా ప్రవర్తించసాగారు. ప్రజలపేషిన్నల భారం హేచ్చుసాగింది. అరాజకం తల ఎత్తింది.

ఈ అరాజక స్థితిలో ప్రజల జీవితం తారావూరయింది. పిగలు రాజభట్టుల వెడా, రాత్రి దొంగల వెడా హేచ్చుపొయింది. అందుచేత నగరవాసులు తమ ఇళ్ళకు తాళాలు పేట్టి, వాకిళ్ళకు పుళ్ళకంపిలు అడ్డం పేట్టి, తమ భార్యబిడ్డలతో అరణ్యానికి వెళ్ళి అక్కడ తల దాచుకొనాగారు. వాళ్ళు పిగలల్లా అడవిలో గడిపే, అర్ధరాత్రివేళ తమ ఇళ్ళకు వస్తారండేవారు.

ఈ సమయంలో బోధిసిత్వుడు నగరం వెలుపల మూడే ఒక తిందు కవ నానికి అధిష్ఠాన దేవతగా జన్మించాడు. రాజు ఆ నానికి ఏటా పూజలు జరిపి, దాని కింద వెయ్యి పూదలు ఖర్చు చేసేవాడు. “అయ్యో, నన్ను ఇంత శ్రద్ధాభక్తులతో ఆరాధించే ఈ రాజు అవివేకంవల్ల తన దేశానికి అరాజకం తెచ్చిపెట్టుకుంటున్నాడు. ఇతనికి సిరి అయిన ఉపదేశం చెయ్యటానికి నేను తప్ప ఇంకెవరూ లేరు!” అనుకున్నాడు తిందు కదేమిట.

ఆయన ఒక రాత్రి నిద్రిస్తున్న రాజుకు ప్రత్యక్షమై “రాజా, నేను తిందు కదేమిట్టే. నీకు సిరి అయిన బోధ చెయ్యవచ్చాను!” అన్నాడు.

“ఏమిటా బోధ?” అని రాజు భక్తిపై ర్వకంగా అడిగాడు.

“రాజా, నీ రాజ్యం నాశమవులు పొత్తున్నది. అశ్రద్ధగా పరిపాలించే రాజు ఈ లోకులలో తన రాజ్యాన్ని పొగొట్టుకుని కడగండ్లపాల్వ పిర

లోకంలో నరకం అను భవిస్తావు,” అన్నాడు తిందు కదేమిట .

“దేవా, నే నిప్పుడేం చెయ్యాలి?” అని అడిగాడు రాజు.

“ఇప్పటికైనా నీ రాజ్యపరిపాలన విషయాలను నీవే స్వయంగా చూపు కుని ఆరాజుకాన్ని తొలగించి, రాజ్యాన్ని కాపాడుకో!” అని తిందు కదేమిట అద శ్రద్ధయ్యోడు .

రాజుకు జ్ఞానోదయం వుంది. ఆయన తన రాజ్యం ఎలా ఉన్నదీ స్వయంగా చూడటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు . వున్నాడు ఉదయమే ఆయన తన పుత్రులను పిలిచి రాచకార్యాలు చూస్తూ ఉండమని నియోగించి, తన పితౄహితుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని, తూర్పుద్వారం కుండా నగరం దాటి తూర్పువేషంతో బయలుదేరాడు .

నగరం వెలుపల ఒక ఇంటి ముందు వృద్ధుడొకడు కనిపించాడు . ఆయన ఇల్లు తాళం పేట్టి, ఇంటి వుట్టూ వున్న భృకంపి పేట్టి భార్యా బిడ్డలతో అడవికి పారిపోయాడు . చీకటి పడగానే ఆయన తన ఇంటికి తిరిగివచ్చి, వాకిలి తీయబోతూ ఉండగా కాలిలో ఒక వుల్లు గుచ్చుకున్నది. వెంటనే ఆయన నేలపై చతికిలబడి, కాలిలో గుచ్చుకున్న వుల్లును తీస్తూ, “నా అరికాలిలో ఈ వుల్లు గుచ్చుకున్నట్లే పాంచాల రాజుకు యుద్ధంలో బాణం గుచ్చుకొన్న గాక!” అని తిట్టుకున్నాడు .

ఈ తిట్టు విని రాజుపితౄహితుడు ఆ వృద్ధుణ్ణి నిప్పిపించి, “అయ్యా, తమరు వృద్ధులు . కన్ను సిరిగా కనిపించక పురుషుల్లు తొక్కితే అది రాజుగారి దోషం ఎలా అయింది?” అని అడిగాడు .

“రాజు అవినీతిపరుడైనందు చేతనే అధికారం దుష్టిలోపడింది. పిగలు రాజభటుల బాధ, రాత్రి దొంగల బాధ భరించలేక ప్రజలు ఇళ్ళకు వుళ్ళకుంపి అడ్డం పేట్టి, భార్య బిడ్డలతో అడవికి పారిపోతున్నారు. లేకపోతే నా కాలిలో ఈ వుళ్ళు ఎరగవలసిన పినేమిటి?” అన్నాడు వచ్చుడు.

రాజు, పిఠాపాత్రుడూ ఇంకొక గ్రామానికి వెళ్ళారు. అక్కడ వారికొక స్త్రీ కనిపించింది. ఆమెకు యృక్తవయస్సి వచ్చి ఇంకా పేళ్ళిగాని కుమార్తెలు ఇద్దరున్నారు. వారిని అడవికి తీసి కుపావటం ఇష్టంలేక ఆమె తన ఇంటనే దాచిపెట్టి, ఇంటికి కావలసిన కట్టెలూ, ఆకులూ తానే తెస్తూవుండేది. ఇప్పుడమ్మె ఏవో ఆకులు కొయ్యటానికి ఒక చెట్టుక్కి దానిపైనుంచి కిందపడి, “ఈ రాజు వచ్చి

పోను! వీధి బతికుండగా కన్యలకు పేళ్ళిగీత కూడా లేదు!” అన్నది.

ఈ వూటలు విని పిఠాపాత్రుడు ఆమెను సిప్పిపించి, “బుద్ధిపాను రాలా, రాజ్యంలో ఉండే ప్రతి కన్యకూ భర్తను వెతకటమే రాజు గారి పినా?” అన్నాడు.

“పిగలు రాజభటుల భయం, రాత్రి దొంగల భయం. కన్యలకు భర్తలలా దొరకు తాళు?” అన్నది స్త్రీ.

రాజు, పిఠాపాత్రుడూ అక్కడి నుండి బయలుదేరి ఇంకా ముందుకు వెళ్ళారు.

ఒక పొలాన్ని దున్నుతూ ఒక రైతు వారి కంటపడ్డాడు. అతను దున్నుతూ మూడగానే నాగలికగ్రుగుచ్చుకుని ఒక ఎద్దు పిడి పొల్లింది. మెంటనే ఆ రైతు పట్టలేని కోపంతో, “ఈ పాంచాల రాజు గుండెలో బల్లెం గుచ్చు

కుని ఇలాగే పిడిపారాదా? వూ కష్టాలు తీర్చ తార్లు!” అన్నాడు.

మిథోహేతువు రైతుతో, “ఎమోయ్! నీ ఆశ్రద్ధవల్ల ఎప్పుడు దెబ్బ తగిలి పిడిపాతే అందు లో రాజుగారి తప్పింది?” అన్నాడు.

“రాజుగారి తప్పి కాకపోతే ఎవరి తప్పి? పొలకులు ధుర్మార్గులయ్యి తే బక్కవాళ్ళేం బతుకుతారు? పిగలు రాజభట్టల భయం, రాత్రి దొంగల భయం. నా భార్య, నా కొనెం వండితెచ్చిన కూడు బలవంతంగా లాక్కుని ధుర్మార్గులు చెక్కితారు. పుళ్ళి వండి ఎప్పిడు తెచ్చిందా అని నేను నోరే తెరుచుకు పూస్తుండటం పూలన బంగారపుంటి ఎప్పుడు కాస్తా దెబ్బ తిని పడిపోయింది!” అన్నాడు రైతు.

అక్కడి నుండి బయలుదేరి రాజు, మిథోహేతువు తన రాజధానికి పొసాగారు. దారిలో వారికొకడ శ్వం కనిపించింది. ఒక పురుగు లో మన్ను కప్పిలను, బతికి మూడగానే కాకులు పొడుచుకు తింటున్నాయి.

ఆ కప్పిలలో ఒకటి క్రోధావేశంతో, “ఈ కాకులు పువ్వుల్ని ఎలా బతికి మూడగానే

వెక్కు తింటున్నాయో అలాగే పొంచాల రాజునూ, అతని సింతానాన్నీ శత్రువులు వెక్కు తింటున్నారా!” అన్నది.

“ఓహో పుతివూ లిన కప్పో! పువ్వుల్ని వెక్కుతినే కాకుల్ని ఏమీ అనలేక రాజుగారికి శాపినార్థాలు పేడుతున్నావా?” అన్నాడు మిథోహేతువు కప్పితో.

దానికిక్కు, “రాజుగారిని తృప్తిచెయ్యటానికి మిథోహేతువు అలాగే అడుగుతాడు, అందులో ఆశ్చర్యంలేదు. కాని దేశంలో కాకబలులు కూడా కరువైపోబట్టగా కాకులకు బతికున్న కప్పిల్ని వెక్కుతినే పుష్టితి పట్టింది. అట్టమంటి రాజు ఘనమంతవైలు!” అన్నది.

అది విని రాజు, “నన్ను కప్పిలు కూడా శపిస్తున్నాయి. ఇకలాభం లేదు. పునం నగరానికి తిరిగివెళ్ళి, ఈ అరాజకాన్ని తుద పుట్టింపు దాం!” అన్నాడు.

ఆ ప్రకారమే ఆయన రాజ్యపొలనలో శ్రద్ధ పూపి, లోపాలను నివరణ చేసి, ప్రజలకు శాంతిసౌఖ్యాలు కలిగేలాగ చాలాకాలం పాలన సాగించాడు.

రామాయణం

విశ్వామిత్రుడు తన తపస్సుకు మెచ్చి ఒకనాడు బ్రహ్మప్రత్యక్షమై ఆయనకు ఋషి అనే బిరుదు ఇచ్చాడు.

దానికూడా త పీపిడక విశ్వామిత్రుడు పురింత దీగగా తపస్సు సాగించాడు. ఈ సింహులలో ఆయనకు ఒకనాడు ఒక తీర్థంలో స్నానం చేస్తున్నప్పుడు నీటిలో అస్పృశ్యుల కనిపించి పుణ్యం చలించింది. ఆయన తన తపస్సు విడిచిపెట్టి పుణ్యం తన అశ్రమం నీటిలో పుడుకుంటున్నాడు, ఆమెతో పడేకులు సుఖంగా గడిపాడు.

ఆ తరువాత ఆయనకు తన పోరాటం తెలిసేవచ్చింది. తన తపస్సు భంగం చెయ్యటానికి దేవతలు పుణ్యం పంపారేమో నన్ను కున్నాడు. ఆయనలో పూర్వ గుణం నించి, తనను శిష్యుడేమోనని పుణ్యం భయపడింది. కాని

విశ్వామిత్రుడొకప్పుడు అనక, “ఇంకా లో నీ తపస్సు లేదు, తపస్వీతా నాదే. ఇక నీమా వెళ్ళిపో!” అన్నాడు.

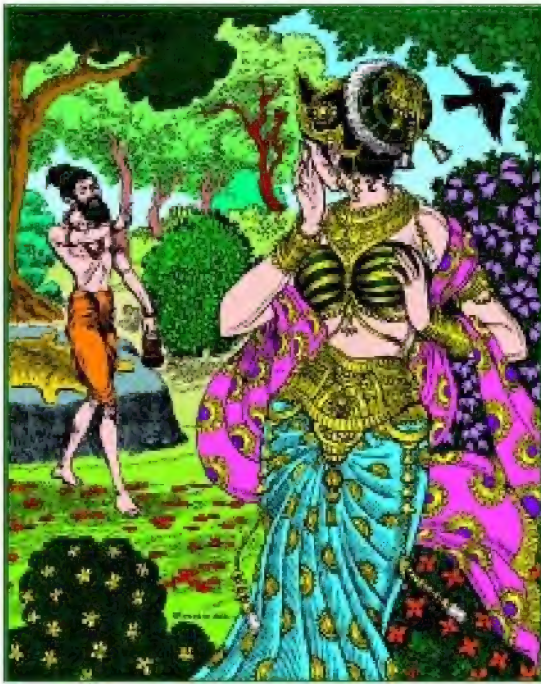
ఆ తరువాత ఆయన ఉత్తర దిక్కుగా బయలుదేరి హిమాలయాలలో కొంత సమయం నివసిస్తూ, మహాదారుణమైన తపస్సు చేశాడు. చివరకు బ్రహ్మతో సింహులు ముందేవతలు వచ్చి ఆయనకు పుణ్యం అనే బిరుదు నిచ్చారు.

విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మను, “ఇప్పుడు నేను ఇంద్రియాలను జయించినవాణ్ణా?” అని అడిగాడు.

“ఇంకా నీమాజితేంద్రియం ఉన్నావా?” అన్నాడు బ్రహ్మ.

జితేంద్రియం కావాలనే ఆశతో విశ్వామిత్రుడు వాయు భుజం చేస్తూ పుణ్యం

మైన తపిస్సి చేశాడు . ఈ తపిస్సి చూసి చాలా దేవతలకూ, ఇంద్రుడికీ భయం పుట్టింది.

ఇంద్రుడు రంభను పిలిచి, “నీవు వెళ్ళి విశ్వామిత్రుడి తపస్సు భంగం చెయ్యాలి. నువ్వు తిండి మెంటబెట్టుకుని నేనుకూడా నీకు తోడు మ్మి, కోర్లు లభింపించి కూస్తాను,” అన్నాడు . రంభ భయపెడుతూనే అందుకు ఒప్పించుకున్నది.

విశ్వామిత్రుడు తపిస్సిలో ఉండగా కోర్లు లకూత వినిపించింది. కళ్ళు తెరిచేసిరికి ఎదురుగా రంభ కనిపించింది. ఇదంతా దేవతల పిన్నాగవుని తెలుసుకుని ఆయన రంభను రాల్చి కత్తుని జేపించాడు . ఇంద్రుడు నువ్వు దూర పారిపోయారు .

పురుషణవు ఆయన, “అయ్యో, ఎందుకు శపించాను ? కోపాన్ని ఎందుకు

నిగ్రహించుకోలేక పోయాను ?” అని విశ్వామిత్రుని పిట్టాడు . ఎవరేమి చేసినా కోపిడిరాదని ఆయన తీర్మానించుకున్నాడు . తపిశ్శక్తివేత బ్రాహ్మణత్వం సాధించితిరా అని నిశ్చయించుకున్నాడు .

ఈ ఉద్దేశంతో ఆయన ఉత్తరాన్ని విడిచి తూర్పుదిక్కుకు పోయి, వక్షసవ్రతం అవలంబించి, తపిస్సి సాగించాడు . ఆ తపిస్సి యొక్క వేడికి పూర్తి లోకాలూ దగ్ధమయ్యేటట్లు కనిపించింది. ఆ స్థితిలో ఎంతగానో భయపడి పోయిన దేవతలు బ్రహ్మ వద్దకు వెళ్ళి మొరపెట్టుకోగా, ఆయన వచ్చి విశ్వామిత్రుణ్ణి, “బ్రహ్మర్షి, నీకు బ్రాహ్మణత్వం వచ్చింది,” అన్నాడు .

విశ్వామిత్రుడు చాలా సంతోషించి, “నువ్వు బ్రహ్మర్షిని వసీష్ఠుడు ఒప్పించుటేనే తప్పి పడతాను,” అన్నాడు . దేవతలు వసీష్ఠుణ్ణి ప్రార్థించి ఆయన చేత విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మర్షి అని ఒప్పించారు .

వసీష్ఠి విశ్వామిత్రులకు కలహం పోయి అన్యాయం ఏర్పడింది.

ఈ విధంగా శతానందుడు విశ్వామిత్రుడి కథ పై రైచేసిరికి అస్తమయమయింది. జనకపుత్రులూ విశ్వామిత్రుడి రాకకు తన సంతోషం తెలుపుకుని వెళ్ళిపోయాడు. పున్నాడు తెల్లవారగానే ఆయన విశ్వామిత్రుణ్ణి, రావల్యలు లనూ యజ్ఞశాలకు పిలిపించాడు .

జనకుడు తన వద్ద ఉండే ధనుషుని తీసుకుని విశ్వామిత్రుడికి చెప్పాడు. దక్షయజ్ఞం నాడు పిరవు శివమే ఆ ధనుషుని ఎత్తి దేవతలను

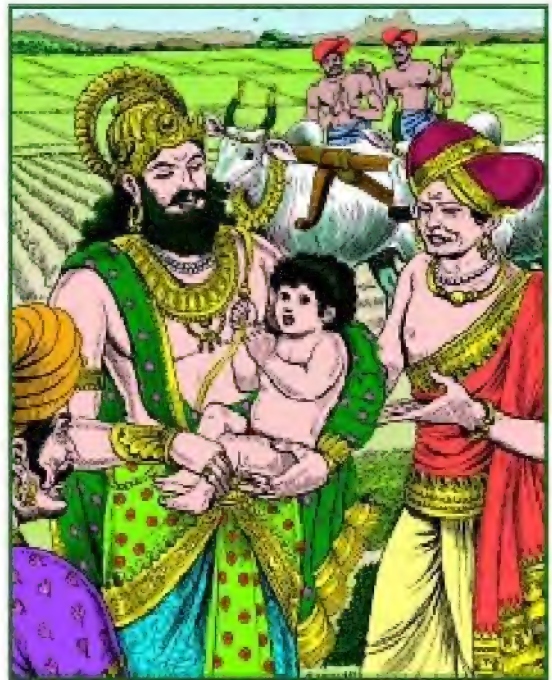
చంపిబోయా ధృ . చివరకు వారి మొర ఆలకించి, ఆ ప్రియ త్నం పూని, ఆ ధన్య మశ్రు దేవతలకే ఇచ్చేశాడు . దేవరాత్మ దనే వాడి కాలం నుంచి ఆ ధన్య మజనకపు హారాజు వంశంలోనే ఉంటున్నది. దాన్ని ఎవరూ ఎక్కు పేట్టలేరు ; కదిలించనూ కూడా లేరు .

ఒకప్పుడు జనకడు యజ్ఞంకోసం భూమి ధృన్నతూ ఉండగా చాల్చి లోనుంచి ఒక అడ శిశు ముక్తైకి వచ్చింది. ఆమెకు సీత అని పేరు పేట్టుకుని, జనకుడు తన కుమార్తెలాగే పంపుతూ పంపిస్తాడు . శివధన్య మశ్రు ఎక్కు పేట్టినవారికి సీత నిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యటానికి ఆయన నిశ్చయించాడు . ఆ సింగతి తెలిసి ఎందరో రాజకుమారులు వచ్చి, ఆ ధన్య మశ్రు ఎక్కు పేట్టలేకపోయారు .

చివరకు ఈ ఓడిపోయిన రాజులు ఏకమై దండెత్తి వచ్చి ఒక ఏడాదిపాటు మిథిలకు పుట్టడివేశారు . జనకుడు ఏమి చెయ్యటానికి శక్తిలేక దేవతలను ప్రార్థించగా వారు సునలను పింపి, నగరాన్ని పుట్టడించిన రాజకుమారులను పొరబోలారు .

ఈ వత్తాంతం విన్నప్పుడు విశ్వామిత్రుడు జనకుడితో, ఆ ధన్య మశ్రు రావుడికి పూపిస్తున్నాడు . దాన్ని తీసి కురావటానికి జనకుడు మునుపిలను నగరంలోకి పంపాడు . ఎనిమిది చక్రాలు గల ఇనుప పెట్టెలో ఉండే ఆ శివధన్య మశ్రు నగరం నుంచి యజ్ఞశాల వద్దకు తెచ్చారు .

“దీన్ని ఎత్తటానికి, ఎక్కు పేట్టటానికి నాకు శక్తి ఉండేమో చూస్తాను,” అంటూ రావుడు పెట్టె తెరిచి, ధనువును మధ్య భాగం

పట్టి పైకెత్తి, అవలీలగా తాడు తగిలించాడు. దానికి అతను బాణం పేట్టటానికి ప్రియ త్నం చగా అది ఉరుపు లాంటి పేళవేశారావంతో నడిమికి విరిగి పోయింది. అందరూ నిర్భ్రాంత పోయారు . జనకుడు పరమానందం చెంది, “నెతను శార్య వంతు డే ఇవ్వాలను కున్నాను . ఇప్పటికి నా ఆశయం ఈడేరనున్నది. ఈ కుర్రవాడు నెతకు అర్హుడు . వీరిద్దరి వివాహం విషయం ఇప్పుడే అయోధ్యకు కబురు చేస్తాను,” అన్నాడు .

జనకుడి ధూతలు పూర్ణ రోజులు ప్రియాణం చేసి, నాలుగు గోరొజు ఉదయానికి అయోధ్యవేరి, దశరథుడితో శివధన్య ర్థంగ వత్తాంతం చెప్పి, సీతారాముల వివాహానికి తరలిరమ్మనికొరారు .

దశరథుడు ఆవార్తవిని ఎంతగానో సంతోషించి తన మంత్రులతో సింహితించి, జనక

పు హారాజుతోసింబంధం ఉచితపు ని తెలు న్ని కున్నాడు . వసీష్ఠి, వాపు దేవ, జాబాలి, కాశ్యపి, పూర్వండుయోధులను పుంధు గావ్రియోణు చేసి, తాను తన బలగంతో వెనకగా ప్రయాణమై, నాలు గోరోజుకు దశరథుడు జనకుడి యుజ్జశాల చేరాడు .

అప్పటికి యుజ్జం పిరిసిపూస్తీ అల్లుంది. నెతను పేళ్ళికూతుర్ని చేశారు కూడా. జనకుడూ, దశరథుడూ ఒకచోట చేరారు . జనకుడివెంట ఆయన తమ్ముడు కుశద్వజుడు కూడా ఉన్నాడు . దశరథుడి తరుఫ్ఫిస వసీష్ఠిడు జనకుడితో దశరథుడి వంశావళి అంతా సివు గ్రంగా చెప్పాడు . తరువాత జనకుడు తన వంశావళిని తానే దశరథుడికి తెలుపికున్నాడు .

రెండూ గొప్ప వంశాలు . వియ్యం పొందదగినవి. జనకపు హారాజుకు నెత గాక ఊర్మిళ అనే కుమార్తె ఉన్నది. ఆయన తమ్ముడు కుశద్వజుడికిపూండవి, శ్రుతకీర్తి అని ఇద్దరు కూతుళ్ళున్నారు . నెతా రావుల వివాహము హిరార్తానకే లక్ష్మణుడికి ఊర్మిళనూ, భరతుడికిపూండవినీ, శత్రుఘ్నుడికి శ్రుతకీర్తినీ ఇచ్చిచ్చేస్తా బాగుంటుందని జనకుడు న్నిచించాడు . ఉత్తర ఫిల్లనీ సత్రంలో పుహిర్రం నిశ్చయ పుల్లుంది.

పేళ్ళికి పుండే దశరథుడు నాలుగు లల గోమఱును దానం చేశాడు . ఆ రోజునే భరతుడిపై నపూపు అల్లునయ్యుదాజిత్తు కూడా పుథిలకు వచ్చాడు . అగ్నిసోగా నలుగురి వివాహాలూ జరిగిపోయాయి .

దశరథుడి కొడుకులు నలుగురూ తమ భార్యలను వెంటబెట్టుకుని తమ విడిదికి వచ్చేశారు.

పెళ్ళికాగానే విశ్వామిత్రుడు తనదారిన తాను హిమాలయానికి వెళ్ళిపోయాడు. దశరథుడు కూడా తన బలంతో అయోధ్యకు బయలుదేరాడు. అలా వారంతా ప్రియాణం చేస్తూండగా దారిలో అకస్మాత్తుగా చీకటి కప్పింది. ధూళి లేచింది. పేనె గాలి వీచింది. అదే సమయంలో ప్రియకాలరుద్రుడి లాగా పిర్ర రావుడు వారికి ఎదురు వచ్చాడు. ఆయన భజన గుండ్రగొడ్డలి, చేతిలో కాంతి మంత్రమైన ధన్వంతరీ ధ్వజాలూ ఉన్నాయి. ఆయన రావుడితో, “ఓరావూ, నీమాశిమణి ఎల్లు విరిచావట, ఎన్నాన. చాలా ప్రజలవాడమా

దానికన్న శక్తివంతమైన ఈ విష్ణుధనువు ఎక్కువెట్టగలవేమో చూడు. అంతశక్తి నీ కున్నట్లైతే నాతో ద్వంద్వయుద్ధం చేపుమాగాని!” అన్నాడు.

పిర్రశ్రీ రావుడు రావుడితో విష్ణుధనుమా గురించి ఇలా చెప్పాడు: దీనినికూడా విశ్వకర్మ స్వయంగా నిర్మించాడు. శివశిల్పి లాగా ఇది ధనుస్సులలో శ్రేష్ఠమైనది. దీనిని దేవతలు విష్ణుమహుల ఇచ్చారు. శివవిష్ణుమూ బలాబలాలు తెలుసుకునేటందుకు వారు బ్రహ్మద్వారా ఇద్దరికీ కలహం పేట్టించారు. ఇద్దరికీ చెరోక గొప్ప విల్లూ ఉన్నది. వారు పుహాభయంకరమైన యుద్ధం చేశారు. ఆ యుద్ధంలో విష్ణువుదే పైచెయ్యి అయింది. శివకేశవలలో కేశవణి ఎక్కువని దేవతలు

గ్రహించి, యుద్ధం వూ నవలసీందిగా ఇద్దరు దేవతృనూ ప్రార్థించారు . తనకన్న విష్ణుమా ఎక్కువగా నిర్ణయం జరిగినందు కు శివతృ ఆగ్రహించి, తన ధన్య మతృ , బాణాలనూ విదేహదేశమితాజెన్య దేవరాతృ డికిచ్చేశాడు . విష్ణుమతన ధనుస్సును భృగువంశంవాడైన ఋచీకుడి వద్ద దాచి పేట్టాడు . అది ఋచీ కుడి కొడుకైన జమదగ్నికీ, ఆయన కొడుకైన పిరశ్ర రావు డికి సంక్రమించింది.

దశరథుడు భయంతో వణికిపోతూ , పిరశ్ర రావు డి కాళ్ళపై పడి, “స్వామీ, ఇరవైఒక్క సారి త్రియ్యలను నాశనంచేసీ, అస్త్రం పట్టనని ఇంద్రు డి వద్ద ప్రితిజ్ఞచేశామాకూనా కొడుకును కాపాడు . లేకపోతే వేపుంతా నాశనమైపోతాం,” అన్నాడు .

పిరశ్ర రావుడు ఆయన వూటలు పేడ చెవి పేట్టాడు . రావు డికి పుండిపోయింది . అతను పిరశ్ర రావు డి నుంచి విష్ణుధన్య మాతీస్తి కుని, అవలీలగా వంచి ఎక్కుపేట్టి, బాణంసింధించి, “ఓ బ్రాహ్మణ, ఈ బాణంతో నీ ప్రాణం తీయగలను . కాని బ్రాహ్మణ హిత్య నా కిష్టించేదు . అందు చేత దీనితో నీ కాళ్ళ

విరగగొట్టవు న్నావా? నీమతపిస్సి చేసిన ఉత్తవు లోకాలు ధ్వంసం చెయ్యమన్నావా?” అని అడిగాడు .

పిరశ్ర రావుడు నిర్వీర్యుడైపోయి తన ఉత్తవు లోకాలను పొగొట్టుకోవటానికి సిద్ధ పడ్డాడు . రావుడు బాణం వదిలాడు . తరవాత పిరశ్ర రావుడు వూటాంద్రగిరికి వెళ్ళి పోయాడు . రావుడు వూర్చుపోయిన తన తండ్రిని లేపిన అనంతరం అందరూ అయోధ్యకు వచ్చేశారు .

కొద్దిరోజులు గడిచాయి . యుధాజిత్తు తన వేనల్లుడైన భరతుణ్ణి తన ఇంటికి తీసి కు పోతానన్నాడు . ఇందు కు దశరథుడు నివృత్తిం చాడు . భరతుడు శత్రుఘ్నుణ్ణి వెంటబెట్టు కుని తనమేనమామ వెంట వెళ్ళిపోయాడు.

నితారావులు అన్యోన్యభ్రువుతో దాంపిత్య జీవితం గడుపుతున్నారు . వారు తువుభ్రువును పేక్కి చూపికపోయి నా ఒకరి పునస్సి నొకరు బాగా అర్థం చేసి కుంటున్నారు . రావుడు రాచకార్యాలలో తండ్రికి సిహాయ్ పిడుతు న్నాడు . రోజులు సుఖంగా వెళ్ళిపోతున్నాయి.

(బాలకాండ సిహస్రిం)

రాక్షసుల లవంగలత

తూర్పు సింహు ద్రంలో ఉన్న స్వర్ణద్వీపి రాజు ధీమాన్ కుమార్తె లవంగలత చాలా చక్కనిదే గాక న త్యవూ, సింగీతవూ, చిత్ర లేఖనవూ, ఇంద్రజాలవూ మొదలైన అనేక విద్యలలో ప్రవీణురాలు కూడానూ. ఆమెకు యుక్తవయస్సు వచ్చేసరికి ఆమె వివాహం ధీమా నకు పేద్ద సింహు స్వీ అయి కూర్చున్నది.

ఆయన లవంగలతకు స్వీయంవరం ఏర్పాటు చేశాడు. దానికి అనేక దేశాల నుంచి రాజులూ, రాజకుమార్తెలూ వచ్చారు గాని, లవంగలత వారిలో ఎవరినీ పరించలేదు. అది చూసి ధీమా న ఆశ్చర్యపడి, “ఇంతవుంది లోనూ నీకు ఒక్కతూ నచ్చలేదా?” అన్నాడు.

ఆమె సీగ్గుపిడుతూ, “రత్నద్వీపి రాజు శశాంకుడు చాలా అందగాడనీ, తెలివిగలవాడనీ, ధీరుడనీ చెబుతారు. నాకు అతనే తగిన భర్త అని భావిస్తున్నాను,” అన్నది.

“ఈ సంగతి ముందే చెప్పావుకావే?” అని రాజు తన వుంత్రితో సింప్రితించాడు.

“స్వర్ణద్వీపం నుంచి రత్నద్వీపానికి సింహు ద్రం వుద వెళ్ళి రావటానికి మూడు నెలలు పట్టుతుంది. పేళ్ళి గ్రించి శాంకుడి అభిప్రాయం తెలుసు కునేటండు కు నుం ఒక దూతను పంపుదాం. అతని వెంట లవంగలత చిత్తరే వు, టపా పాపాలూ పింపితే, శశాంకుడి అభిప్రాయం వు నకు త్వరగా తెలుస్తుంది,” అని వుంత్రి సిలహ ఇచ్చాడు.

వుంత్రి చెప్పినట్లుగానే ధీమాన్ తరపున ఒక వునిషీ తగిన కాన్ కలతో సిహ రత్న ద్వీపానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు. అతను బయలుదేరిన యా భౌరజాలకు పాపాలూ వార్త తెచ్చాయి. ఆ వార్త ఏవుందే, శాంకుడు రాచకార్యాలలో వునిగితేలుతూ ఉండటం చేత అతను స్వర్ణద్వీపానికి రావటం సాధ్యం కాదు; అందు చేత, లవంగలతే రత్నద్వీపం వచ్చే పింలో నిర్ణయం జరగవచ్చు.

వధు మధు పేళ్ళిహూ పిలకు పింపిటం సింప్రిదాయ విరుద్ధమే అయి నప్పటికీ,

ధీమాన తన కుమార్తె కోసం అలా చెయ్యటానికి సిద్ధపడ్డాడు. ఆయన లవంగలత ప్రియూ ణం కోసం ఒక పేడ్ల నౌకను ఆయత్తం చేసి, దాని నిండా వెలలేని కానుకలు నింపి, లవంగలత వెంట తన పురోహిత ణ్ణి కూడా రత్నద్వీపానికి పంపాడు.

ప్రియూ ణం ప్రశాంతంగా సాగింది. నెల దాటిపోయింది. రత్నద్వీపం ఇంకెంతదూరంలో లేదు. ఇంతలో ఒకరాత్రి ఈ నౌకను సింపు ద్రమిదొంగల పిడుపులు చుట్టువుట్టాయి. స్వర్ణద్వీపమింట్లు సాహసంతోనే పారాడినా లాభం లేకపోయింది. యుద్ధంలో సిద్ధ హిస్తిల్లను సింపు ద్రమిదొంగలు నౌక మీదికి ఎక్కి రాసాగారు.

లవంగలత రానున్న అపాయం గ్రహించి, గబగబా తన శరీరపుంతా నల్లరంగు పై ను కున్నది; తన నిద్ర పేళ్ళవెంట్రు కలన పోట్టిగా

కత్తిరించు కున్నది. ఆమె పూసుకున్న నల్ల రంగు పిడికాను రోజులదాకా వదలదు. తరవాత ఆమె తన దుస్తులు విప్పేసి, నావికుల దుస్తులు ధరించింది. రాజగురు వక్షో బాట ఆమె తాళ్ళగుట్టల వెనక దాక్కుని ఉండగా, సింపు ద్రమిదొంగలు నౌకను తావేగా కొల్లగొట్టి, నౌకనుంచి తమ పిడువలలోకి దిగిపోతూ, నౌక దిగువ భాగంలో బొక్క పెట్టి మరీ వెళ్ళారు. నౌక సింపు ద్రంలో వు నిగిపొసాగింది.

నౌక మీద ఒక చిన్న తెప్ప ఉన్నది. నౌకలో వారంతా చచ్చినప్పటికీ, ఇద్దరు నావికులు సింపు ద్రమిదొంగల పట్టిలో బతికి ఉన్నారు. వారికి సింపు ద్రమిదొంగల లవంగలత, రాజమహిమిత్రులూ ఆ తెప్ప పిడువలో ఎక్కి కూర్చున్నారు. నౌక పై రిగ్గా వు నిగిపొయినా, ఆ తెప్ప పిడువ సింపు ద్రం మీద తేలింది. నావికులు దాన్ని సత్తుమిత్రులూ, పూర్వ రోజుల అనంతరం రత్నద్వీపం చేరారు.

లవంగలత రాజగురు వక్షో, ఇద్దరు నావికులనూ వెంటబెట్టుకుని రాజధానికి పోతూ ఉండగా దారిలో రాజుగారి బట్టలు తీకే ప్రతిగిరి, వాళ్ళ వచ్చిన పని తెలుసుకుని, పని పై రిగ్గా అయ్యేదాకా తన ఇంట ఉండమని ఆహ్వానించింది. అందుకు లవంగలత ఒప్పుకున్నది.

ఆ రోజే రాజగురు మహాశాంకుణ్ణి కలుసుకుని, లవంగలత వచ్చినట్లు తెలిపాడు. శాంకుణ్ణి ఆమె కోసం పల్లకి పంపి, రాజభవనానికి తెచ్చుకున్నాడు. రజకస్త్రి లవంగలతకు తన వద్ద ఉన్న దుప్పట్లు ఇచ్చింది. వాటిని ధరించి లవంగలత శాంకుణ్ణి చూడ వచ్చింది. ఆమెను చూస్తూనే శాంకుడు

విప్పు ఖు దయ్యోధు . రాజవంశంలో అంత నల్లని పు న్న పు లు పిట్ట తారందే అతను నప్పులేకపోయా డు . ఆమె ఎవరో మోసగట్టే అన్న కుని ఆమెను అతను తిప్పి పిరానాడు . లవంగలత నిస్సి హితో రజకస్త్ర ఇంటికి తిరిగి వచ్చింది.

రజకస్త్ర ఆమెకు ధైర్యం చెప్పింది. ఆ రజకస్త్రకి పూ లలు కట్టే పు నిషీ ఒకతె తెలు ని . ఆమె వద్ద జుట్టు న్న శీఘ్రంగా పంచే తెల్లం ఉన్నది. పిడినాను రోజులలో లవంగలత ఒంటి నలు మిశ్ర పొగొట్టి, జుట్టు కూడా పంచవచ్చు.

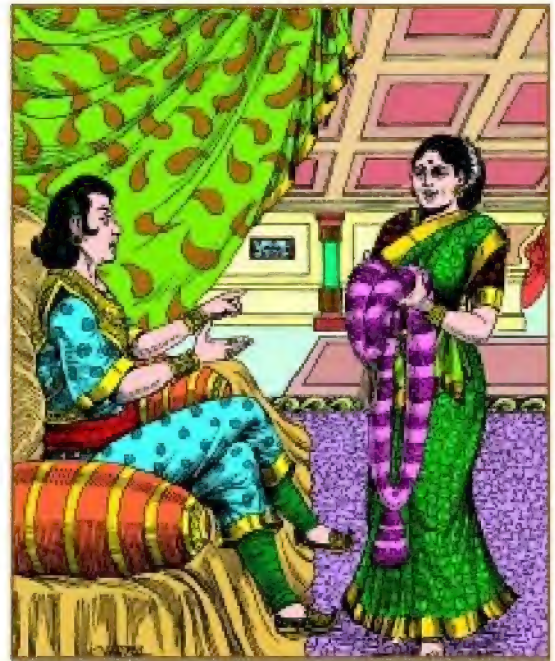
రాజభవనానికి పూ లలు కట్టిపిరానని రపు అనే అవు నిషీ లవంగలతకు పిడినాను రోజుల పొట్టు పొడిచేసి, పూ పూ లు పు నిషీని చేసింది. కాని ఆమెను శశాంకుడి వద్దకు చేర్చడెలా?

అందు కు ఒక పూ గ్గం లవంగలతే అవలం బించింది. ఆమె కు పూ లలు కట్టడులో నేర్పు ఉన్నది. ఆమె శశాంకుడి కోసం ఒక మాల ప్రిత్యేకంగా తయారై చేసి, ని రపు ద్వారా పంపింది. దాన్ని పూ సీ శశాంకుడు ఆశ్చర్య పాలు , “ఇన్నేళ్ళా న్న మ్హా ఏనాడూ ఇంత అందమైన పూ ల కట్టలేదు ,” అన్నాడు .

“ఇది నేను కట్టినది కాదు . ఒక వ్యక్తి ప్రిత్యే కుగా తవు కొనిం కట్టినది ,” అన్నది ని రపు .

నాలుగ రోజులపొట్టు లవంగలత రహాల పూ లు ల కట్టి శశాంకుడి వద్దకు పంపింది.

“ఈ పూ లలు కట్టే పు నిషీని నా వద్దకు పింపిగలవా? ఎలా కట్టేది పూ డాలని ఉన్నది ,” అన్నాడు శశాంకుడు .

“పు హారాజా, ప్రి కు అశాభంగు తప్పిదు . ఆమె ఒక పిళ్ళంలో పై లు తీసి కుని, ప్రి ారు చెప్పి, వాటి మీద ఊది, ఆ పై లను ఒక పాత్రలో పోసి, అందు లో న్నంచి పూ లను పేళ్ళీ తీన్తింది. అలా తయారై చేసిన పూ లలు కేవలమూ ప్రి కేనట ,” అన్నది ని రపు .

“చిత్రం! చాలాచిత్రం! ఆమెను ఒక సారి పూ సీ తీరాలి. ఆమెను ఒక రోజు తీసుకు రాలేవా?” అన్నాడు శశాంకుడు .

ని రపు ఇంటికి వెళ్ళి లవంగలతతో, “పాచిక పారింది ,” అని చెప్పింది.

లవంగలత కొన్ని జాజిపై లు తీసి కుని, అందు లో సగుహాలతో సాధారణమైన దండ కట్టి, పు గిలినవి ఒక పిళ్ళంలో ఉంచింది. తరవాత ఆమె తాను గుచ్చిన దండ ఎడమ అరచేతిలో ఉంచి, దాని ప్రి డ, దండ కని పించకుండా, పై ల పిళ్ళాం పేట్టు కుని,

రాజభవనానికి బయట దేరింది. తానెక్కడో రాజభవనానికి వెళ్ళినప్పుడు ధరించిన దుస్తులే ఇప్పిస్తూ ధరించింది.

ఈసారి లవంగలత కేసీ శశాంకుడు మెచ్చుకుంటున్నట్టు చూశాడు. ఆమె రాజరీవెన కనబరస్తూ అతన్ని పిరావ ర్చ చేసింది.

“చూలలు ఎలా తయారై చేస్తావో చూపించు,” అన్నాడు శశాంకుడు.

“చూలలు సిస్టించే శక్తి నాలో లేదు. నా కోసం దేవతలూ చూలలు తయారై చేస్తాడు. అది కూడా నేను అవుతంగా గ్రామిణి చేపు నిషీకారకు కోరితేనే!” అన్నది లవంగలత.

“నా కోసం ఒక చూల తయారై చేయలేవా?” అని శశాంకుడి ప్రతి అడిగాడు.

“వుంచాలి, అది సాధ్యం కాదు. దేవతలూ నావున్న తెలుసు. అయిన నేను అధికంగా గ్రామిణి చేపు నిషీకోసం తప్పి చూల సిస్టించదు,” అన్నది లవంగలత.

“అంటే, నన్ను అధికంగా గ్రామిణి న్నినా నంటావా?” అన్నాడు శశాంకుడు.

“అది దైవనిర్ణయం, తప్పదుండా?” అన్నది లవంగలత.

“సరే, దైవనిర్ణయాన్ని రుజువు చెయ్యి,” అన్నాడు శశాంకుడు.

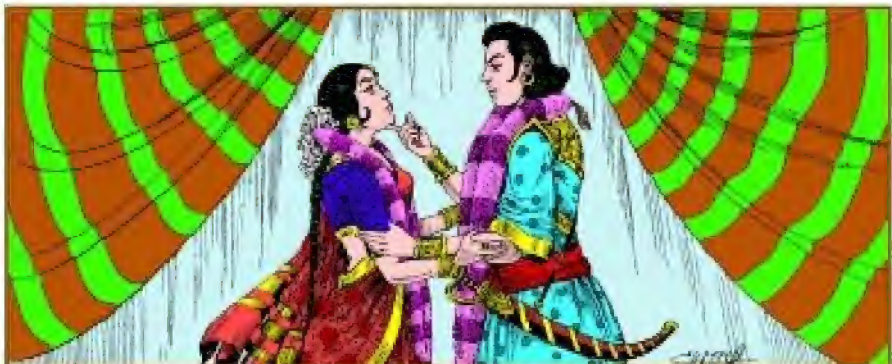
లవంగలత తన ఎడమ చేతిలో ఉన్న పై లవికా అతనికి చూపింది. అందులో గుచ్చని జాజిపిలు చూత్రే ఉండటం అతని చూశాడు. లవంగలత శశాంకుణ్ణి అడిగి ఒక పేదమెడికాత్ర తెప్పించి, లవికాలో ఉన్న విడిపిలు అందులో పోస్తూ, లవికా అడుగు నరహిన్యంగా దాచిన చూల కూడా అందులోకి జారవిడిచింది.

తరవాత పాత్రలో విడిపి లతో బాటు దండ కూడా కనిపించింది. లవంగలత ఆ దండను పేళ్ళి తీసి, చప్పిన శశాంకుడి మెడలో వేసింది. శశాంకుడు ఆమెను చూసి, “చిత్తరువులో కన్న ఎంత అందంగా ఉన్నది!” అనుకున్నాడు.

“ఆవుగిలిన పైల గతి ఏమిటి?” అని అతని అడిగాడు.

“ఒక్కణం ఆగితే నేను వాటిని దండగా గుచ్చతాను,” అన్నది సురపు.

ఆమె గుచ్చిన దండను శశాంకుడు లవంగలత మెడలో వేశాడు!

చిత్రాలు: గాంధీ అయ్య

అజేయుడు గరుడుడు!

తన పట్టాభిషేకానికి ఆటంకం కలిగించడానికి కోయలు ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలియడంతో, అదియ్యడు వాళ్ళి పథక మేమిటో రుచుకొనిగా తెలుసుకురమ్మని వీరబాహును పంపాడు. ఆతడు కోయలకు బందీ అయ్యాడని కోయదంపతుల ద్వారా అదియ్యడికి తెలియబడ్డంది.

అదియ్యడు మామూలు దుస్తులు ధరించాడు. నోసు బొట్టను తుడిచేశాడు.

గరుడుడి విగ్రహం ముందు నిలబడి చేతులు జోడించి భక్తితో నమస్కరించాడు. విగ్రహం ముందున్న ఈతను తీసి కళ్ళకు అడ్డుకున్నాడు.

నన్నెవరూ సులభంగా గుర్తించకూడదు.

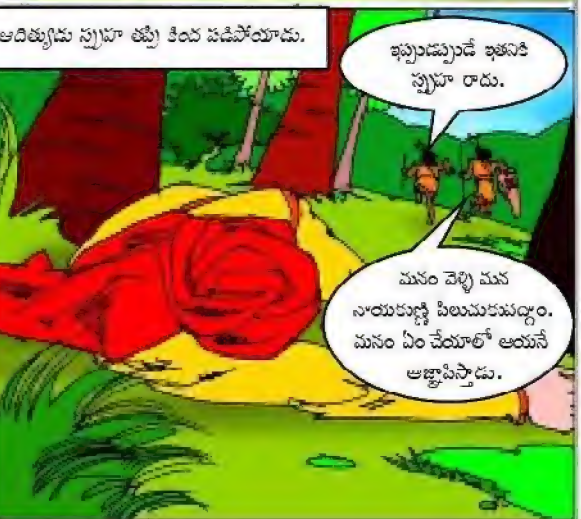
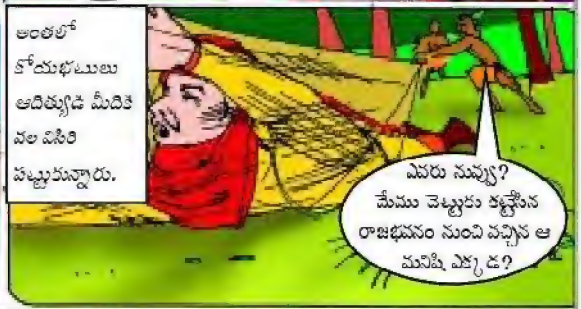
దేవా!
రాజగురువు సలహాను
అతిక్రమించవలసిన
నిర్బంధం ఏర్పడింది.
నువ్వే నన్ను రక్షింపాలి!

అదియ్యడు భవనం వెలుపలికి వచ్చాడు.

అక్కడ సిద్ధంగా ఉన్న గుర్రాన్ని అధిరోపించాడు. అంగరక్షకుడి తేలి తొలపండింటి ముందుకు సాగాడు.

అదియ్యడు జలదేగంతో వెళ్ళి సమూహార సేకరణ కోసం వీరబాహును పంపిన కోయగూడాన్ని చేరుకున్నాడు.

పీరబాహు గుర్రాలతో,
అంగరక్షకులతో
లిరిగవచ్చాడు.

రాజధానినాన్ని చేరుకున్నాక....

ప్రభూ! తమరు షేషంగా
ఉన్నారా? కోయలు మీరు ఎలాంటి
చోటి చేయలేకుండా? వాళ్ళిద్దరు
ఏమయ్యారు?

వాళ్ళిద్దో అకులను నలిసి
నాకు వాసన మాపారు. స్వర్ణ
కోల్పోయాను. వాళ్ళు వచ్చేలోగా
వెళ్ళిపోదాం, పదా!

పీరబాహూ!
ఇప్పుడు చెప్పు.
ఏదైనా సమాచారం
అభించిందా?

కొందరు కోయలు చేరా విర్హిస్తుండడం చూశాను.
వాళ్ళతో కలిసిపోయి వాళ్ళ మాటలను జాగ్రత్తగా విన్నాను.
పట్టాభిషేకం అన్న మాట చెవిన పడగానే,
“ఎవరి పట్టాభిషేకం?” అని అడిగాను ఏమీ
ఎరగనివాడిలా.

ఆ తరువాత ఏం
జరిగింది?

వాళ్ళిద్దో ఒక్కడు హఠాత్తుగా నన్ను గుర్తించినట్లున్నాడు.
“నువ్వు రాజధానినం నుంచి వచ్చినమాడివే కాదా?” అంటూ నన్ను పట్టుకుని
నానా ప్రశ్నలు చేశారు. నేను చిరదేశిలా ఆ మాయకతను నడిపించాను.
నా కళ్ళకు గంతలు కట్టి చాలా దూరం నడిపించుకుని వెళ్ళారు.
అక్కడ నాకు సుపరిచితమైన కంఠస్వరం
ఒకటి వినిపించింది.

ఎవరిదై ఉంటుంది?
చెప్పగలవా?

బహుశా, రవీంద్రదేవుడిదై ఉండాలి.

నా తలను తెగినదికి, ఆదిత్యుడి చుట్టూ భీష్మానికి కాసుకగా పయమని కోయలను అజ్ఞాపించాడు.

నేనునుకన్నది కూడా నిజమే!

అయితే, అలాంటివి జరక్కూండా మనం అడ్డకోవాలి.

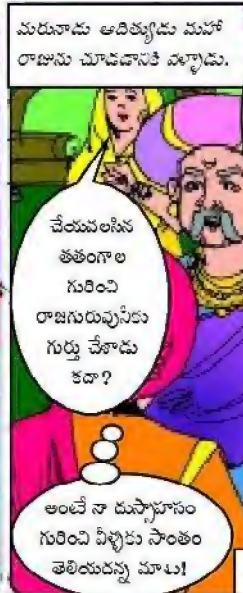
ఆ తరువాత యజ్ఞం చేసి, ఎవరికో పోయిన కాళ్ళు చేతులను తెప్పించిన అద్భుతం చెప్పకోవడం కూడా విన్నాను... ప్రభూ, తమరు అనుమతిస్తే, వెళ్ళి మహారాజును దర్శించివస్తాను. అయితే, అన్ని వివరాలూ తెలియజేసి అయిన మనశ్శాంతికి భంగం కలిగింము.

ఎవరికో పోయిన కాళ్ళు చేతులు రావడమా? అది సరేంద్రదేవుడికే అయిఉంటుంది!

అవును, వీరబాహు! మహారాజుకు, అరుణకు వివరాలు తెలియనవ్వరం లేదు.

మరునాడు ఆదిత్యుడు మహారాజును చూడడానికి వెళ్ళాడు.

చేయవలసిన తతంగాల గురించి రాజగురువునకు గుర్తు చేశాడు కదా?

అంటే నా దుస్సాహసం గురించి వీళ్ళకు సంతం తెలియదన్న మాట!

నువ్వు వీరబాహును కోయల నుంచి రక్షించావు. అయితే అది, ఎంతో అపాయకరమైనది ఆదిత్యా!

-(ఇంకా వుంది)

సునదేశపు సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు

వైశాఖ పూర్ణిమ

బౌద్ధ మతానుయాయులకు వైశాఖ (ఏప్రిల్-మే) పూర్ణిమ మూడు విధాలుగా ప్రాచీన ఖ్యతను సంతరించు కున్న పుణ్యమైన పవిత్ర పర్వదినం. గౌతమ బుద్ధుడు ఆరోజే శ్రద్ధదనపు హారాజు కుమారుడుగా లుంబినీవనంలో జన్మించాడు. వైశాఖ పుర్ణిమ వేకువజామునే బోధివృక్షం కింద ధ్యాననిమగ్నుడైన బుద్ధుడికి జ్ఞానోదయం వుంది. ప్రపంచానికి జ్ఞాననిధి అందించిన గౌతమ బుద్ధుడు నిర్వాణం పొందింది కూడా వైశాఖ పుర్ణిమ నాడే కావడం వురో విశేషం. అందుకే వైశాఖ పుర్ణిమకు బుద్ధపూర్ణిమ అనే సార్థకనామం ఏర్పడింది!

శ్రీలంక, వుయోన్మార్, థాయ్ లాండ్, టిబెట్, చైనా, కొరియా, లావోస్, మియన్మార్, వుంగ్ లియా, భూటాన్, కాంబోడియా, జపాన్ దేశాలలో బౌద్ధులు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. అందువల్ల వునదేశం లోకన్నా ఆ దేశాలలోనే ఉత్సవ కోలాహలం ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. వునదేశంలోనూ బౌద్ధులు దీనిని ప్రశాంత ఆనందంతో జరుపుకుంటారు. తెల్లటి దుస్తులు ధరించి బౌద్ధ విహారాలకు వెళతారు. ఆరోజు అక్కడ నిత్యమే జలతో పొట్టు పవిత్ర గ్రంథ పఠనం కూడా చేస్తారు. బీహార్ లోని బుద్ధగయ లో వైశాఖ పుర్ణిమ ఉత్సవాన్ని ఘనంగా జరుపుకుంటారు. బుద్ధుడికి నీడనిచ్చిన బోధివృక్షం ఇక్కడ ఇప్పటికీ ఉంది. దీనిపక్కనే వుహబోధి ఆలయం ఉంది. ఆలయ ప్రాంగణాన్ని రంగు రంగుల పతాకాలతో, మిఝాలతో అలంకరిస్తారు. ఈ సందర్భంగా బుద్ధపూర్ణిమ వే 13వ తేదీ వస్తున్నది.

వే నెలలో సిక్కింలో అంతర్జాతీయ పుష్పోత్సవం జరుపుతారు. అదేవిధంగా తమిళనాడులోని ఊటీలోనూ నెల రోజుల పొట్టు వేసవిఉత్సవం జరుగుతుంది. రకరకాల మిఝాలకు ప్రసిద్ధిగాంచిన అతి చిన్న రాష్ట్రమైన సిక్కింలో వే నెలలో అనేక చోట్ల పుష్ప ప్రదర్శనలు జరుగుతాయి.

వే నెలలో జరుగనున్న 110వ పుష్పప్రదర్శన సందర్భంగా ఊటీలోని గవర్నమెంట్ బొటానికల్ గార్డెన్స్ రంగు రంగుల మిఝాలతో చూపెరులకు కన్నులవిందు చేయ వున్నాయి. భారతదేశంలోనే ఒకే ఒక కార్క్ ట్రీ, ఐపిర్ బార్క్ ట్రీ, కోతులు ఎక్కని 'వుంకీ ఫిజల్ ట్రీ'తో సహా ఇక్కడ దాదాపు 650 రకాల మొక్కలు, చెట్లు ఉన్నాయి. వేసవి ఉత్సవంలో ప్రధాన ఆకర్షణ మిఝాప్రదర్శన!

పెన్నా సిమెంట్ వారి

పెన్నా సురక్ష

53 MPa Guaranteed Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Plot No. 125, Industrial Estate Road No. 6, Kharas, Hyderabad-500 034, India
www.penna-cement.com, Email: sales@penna-cement.com

Phones: 23253966

23253952

Fax: 0182-23252851

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు :

నీలగ్రహం

చూడడానికి నెప్ట్యూన్ గ్రహం వు పూర్తిగా చూడరాదు. గ్రహాన్ని పోలి ఉంటుంది. రెండూ కూడా నీలం-పచ్చ వాయు మబంతు ల్లా కనిపిస్తాయి . అయి నప్పటికీ మొదటి గ్రహానికి దాని బలరూ పాన్ని అనుసరించి రోపు న సిప్పు ద్ర దేమూబరు పేట్టారు . వాతావరణం లోని ప్రి థేన, ఎర్ర వెలుగును వెల్చేయడం కారణంగా ఈ గ్రహం నీలం రంగులో కనిపిస్తున్నదని చెబుతారు.

బెర్లిన్ పరిశోధనశాలకు చెందిన జోహాన్ గాట్ఫ్రెడ్ 1846 సెప్టెంబర్ 23వ తేదీ ఈ గ్రహాన్ని కనుగొన్నాడు . ఈ గ్రహం చుట్టూ నల్లటి వలయాలు ఉన్నాయి . అవి తు పాను లృఉంటాయని ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు భావిస్తున్నారు . గ్రహం చుట్టూ నాలుగు వలయాలు ఉన్నాయి . వీటిలో రెండు వలయాలు పలచగానూ, రెండు వలయాలు చిక్కగానూ ఉన్నాయి.

నెప్ట్యూన్ గ్రహానికి ఎనిమిది చంద్రుల్ని ఉన్నాయి . వాటిలో నాలుగు వలయా లకులోబడి ఆ గ్రహాన్ని చుట్టి వస్తున్నాయి. వాటిలో ఒక చంద్రుణ్ణి ట్రైటన్ అంటారు. ఇది విగతా ఏడు కన్నా చాలా భిన్నమైనది. విగతిన చంద్రుళ్ళకు వ్యతిరేకదిశలో నెప్ట్యూన్ గ్రహాన్ని చుట్టివస్తుంది.

సూర్యుడికీ, నెప్ట్యూన్కూ ఉన్న మధ్య దూరం దాదాపు 4.501 బిలియన్ కిలోమీటర్లు .

మన పరిసరాలు

శాటలైట్ టెలివిజన్

టీవీల కారణంగా పీల్లల చదు ము పొడవవు న్నవి; చదు ము నుంచి వాళ్ళ ద స్టేని దారి వు శ్శిస్తున్నాయి -వు నం తల్లి దండ్రుల నుంచి తరచూ వెనె ఎవర్న ఇది. అయినా, వూర్లు తూ న్న ఈ కాలంలో టీవీలన్నవి వు న జీవితాల్లో ఎడదీయరాని భాగంగా తయారయ్యాయి న్నవి వూ త్రం కాదనలేని వాస్తవం. అది సిరే, ఆసిలు టీవీ ప్రిసారాలు ఎలా జరుగుతున్నాయో మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా? టీవీ కార్యక్రమాలను వూరప్రాంతాలకు ప్రసారం, చేయ దానికి ఆర్బిసీయల్ శాటలైట్లను అంటిక త్రిపు ఉపగ్రహాలను ఉపయోగిస్తారు .

శాటలైట్ల చిన్నదిగా ఉండడం వల్ల, దాని ద్వారా ప్రపంచ వుంతటా ఉన్న టీవీ సేట్లకు 'సిగ్నల్స్' పంపించడం సాధ్యమవుతుంది. జియో-స్టేషనరీ శాటలైట్ భూమివేగానికి సమానమైన వేగంతో తిరగడం వల్ల, అది ఒకే చోట నిలకడగా ఉన్నట్టు కనిపిస్తుంది. దాని ఫోకువూ త్రం భూ వి ప్పేక నిర్ణీత ప్రదేశం వీ ద కేంద్రీకరించబడి ఉంటుంది.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

ఇసుక-ఆసక్తికర వాస్తవాలు

సముద్ర తీరంలో విస్తారంగా కనిపించే ఇసుక కుప్పలు ఒకప్పుడు బ్రహ్మాండమైన రాకాసీ బండలు అంటే నవ్వుశక్యం కాదు కదా? అల్లునా అది నిజం. వేలాది సంవత్సరాలుగా ప్రికేటిక శక్తుల తాకిడికి లోబడి బండలు క్రమక్రమంగా ఇసుక రేణువులుగా పూరి పోయాయిన్న మాట! నిరంతరాయంగా లేచే బలమైన సముద్రమీతలల తాకిడికి మైదట బండలలోపగుల్లో ఏర్పడి, సముద్రంలోకి వెరిగి పడతాయి. అక్కడ జరిగే నిర్విరాపు రాపిడితో పాటు, నీటిలోని వివిధ రసాయనిక పదార్థాల చర్యల ప్రభావంతో అవి చిన్న చిన్న పుక్కలుగా తయారవుతాయి. ఆ తరువాత అవి చిన్న చిన్న ఇసుక రేణువులుగా అలలద్వారా తీరానికి కొట్టుకుమస్తాయి.

ఇసుకరంగు అవి తయారవున బండరాతి రంగు వుద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒక్క హిమాలయ తీరంలో కనిపించే నలుపు అకుపిచ్చ రంగులు మాత్రమే దీనికి వి నహాలు ఏమీ అగ్ని పిర్వతాల లావా, సముద్ర జలాలతో కలవడం వల్ల ఏర్పడిన రంగులు అవి.

మన దేశం గురించి తెలుసుకుందాం

విజ్ఞాన శాస్త్రం - శాస్త్రవేత్తలు

1. రాకెట్లన్న అంతరిక్షానికి తీసుకువెళ్ళిన వ్యోపు నాక బారేమిటి?

2. పునకు గంగానది తెలుపు. పురిదొణ గంగోత్రి అని ఒక పరిశోధనా నిలయా నికొమరు పేట్టారు. అది ఏడో తెలుసా?

3. సూరేళ్ళు నిండు జీవితం జీవించిన సై ప్రెసిడెంట్ భారతీయ ఇంజనీర్ - రాజనీతివేత్త ఎవరు?

4. డా. సలీం అలీ ఎవరు? ఆయన విజ్ఞానశాస్త్రం ఏ విభాగంలో సై ప్రెసిడెంట్?

5. పుహావీరాచార్య ఎవరు? ఆయన రచించిన సై ప్రెసిడెంట్ గ్రంథం ఏది?

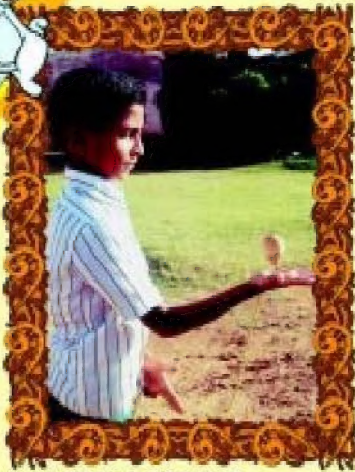

(వినోదాన్ని 99)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

MAHANTESH C. MORABAD

ఈ ఫోటోలకు
ఒక్క
పూటలోగాని,
చిన్నవాళ్ళలోగాని
వ్యాఖ్యలు
రాయ గలరా?
రెండు
వ్యాఖ్యలకూ
సింబంధం
ఉండాలి.

MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజ్జుకార్డు పేజీ రాసే ఈ నెల 25వ తేదీలోగా పూ కు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు జూలై 2006 సింబిక్లో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి వుంది.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ అఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్నాతంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మార్చి నెల పోటీ ఫలితాలు

జి. వేణు గోపాల్

10/38, గాంధీరోడ్డు రెండవ వీధి

తెలంగాణ - 631 209

(తప్పేళనాడు)

మొదటి ఫోటో: ఇదో విడివిచ్చు కుని వస్తావు
రెండవ ఫోటో: అంతవరకు కాపు కోలేవు!

సమాధానాలు :

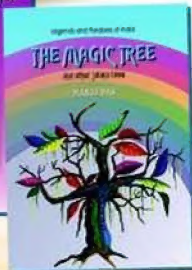
1. సాయుజ్జ - II
2. అంటార్కిటికాలోని భారతీయ పరిశోధనా నిలయం.
3. సర్. మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య.
4. సృష్టిపై పరల పరిశోధకుడు. భారతదేశ పరల గురించి ప్రణాళికగా పరిశోధనలు జరిపాడు.
5. 9వ శతాబ్దానికి చెందిన గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు. గణిత సారసంగ్రహం.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

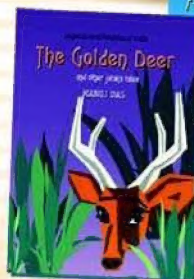
BEST GIFT FOR YOUR DEAR AND NEAR ONES

THREE EXCITING BOOKS FROM
TWO RENOWNED WRITERS FOR CHILDREN

MANOJ DAS AND RUSKIN BOND

Also four books of
**LEGENDS
AND
PARABLES OF
INDIA**
from CHANDAMAMA

INDIA IS A LAND OF STORIES, RICH IN LEGENDS, PARABLES AND MYTHS

Chandamama has enriched many generations of young minds with these stories. The spiritual subtext and moral lessons in these delightful stories continue to fascinate and mould young Indian minds.

Popular Prakashan has co-published these stories to educate, entertain and inspire the growing generation.

CHANDAMAMA

Popular
prakashan

FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
**CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

WOULDN'T YOU LIKE TO MEET THIS MOTELY CROWD?

INDU and CHANDU who are travel bugs, found in Assam one month and Andhra Pradesh in the next.

BHOLA who is confused with everything, whether it is about his family or farm-house.

MINTOO whose mates include rhinos and hippos, otters and frogs.

NAUGHTY BALOO who never misses a chance to get into a scrape.

MUNNA whose world consists of flowers and feline creatures.

ASTRO ARIA who prefers to travel into space.

GOOBA who can be called a wordsmith.

NUTTY who plays with numbers.

And the one and only **BHEEM BOY**.

Where can
we meet them?
C'mon quick!

Where else
but in Junior
Chandamama!

JUNIOR

CHANDAMAMA

THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

**PAY ONLY
RS.150
FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.80**

STORIES AND ACTIVITIES SPECIALLY DESIGNED FOR CHILDREN BELOW 12 YEARS